

H.M. 304.

Cogadh mòr na h-Eòrpa

TEAGASG NAN AITHRICHEAN

Agus gabhaibh
clogad
na slàinte.

Iadsan a théid sìos
do'n fhairge air longan;
Chi iadsan gnìomharan
Iehobhah.

Dhia beannaich ar Rìgh

Cò sgaras sinn o ghràdh Chrìosd? *an dean* trioblaid, no àmhghar, no geur-leanmhuinn, no gorta, no lomhnochduidh, no cunnart, no claidheamh?

Ni h-eadh, ach anns na nithibh sin uile tha sinn a' toirt tuilleadh agus buaidh, trìd-san a ghràdhaich sinn.

Oir tha dearbh-bheachd agam, nach bi bàs, no beatha, no aingil, no uachdaranachda, no cumhachda, no nithe a tha làthair, no nithe a tha ri teachd,

No àirde, no doimhne, no creutar sam bith eile, comasach air sinne a sgaradh o ghràdh Dhé a tha ann an Iosa Crìosd ar Tighearna.

Rom. viii. 35, 37-39.

Agus chi iad 'aghaidh; agus bithidh 'ainm-san air clàr an eudain.

Taisb. xxii. 4.

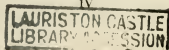
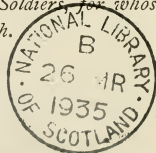
Cogadh mòr na h-Eòrpa

TEAGASG NAN AITHRICHEAN

Printed by OLIVER AND BOYD, Edinburgh, *for*
The Church of Scotland,
The United Free Church of Scotland, and
The Free Church of Scotland

The authors of what is given in this booklet were held in the highest esteem as preachers and writers by Gaelic-speaking people of their own and succeeding generations. These sermons and "sayings" have been taken from their published writings and unpublished manuscripts; and they are arranged chronologically so as to provide a consecutive record of Highland Evangelicalism. The booklet is edited and published by a Joint Committee of the Churches, with the fervent hope that God, who acknowledged these sermons as instruments in an abiding religious revival, and in comforting His children on many great and solemn occasions, may bless them to our brave Sailors and Soldiers, for whose use they are now sent forth.

THE MOTHER-TONGUE OLD AND DEAR.

By Dr NORMAN MACLEAN.

(Reprinted from the Scotsman.)

THE Russian in the East and the Highlander in the West are at one in their impassioned sense of God. They feel, but they do not seek to rationalise, the Unseen. That is how the Celt feels that the Russian is his brother. In the darkest hour of its history, when the enemy was pouring in like a flood, the President of the Duma visualised the Russian Army as "the living sword of our native land, menacing the foe, but humble before God"; and that is exactly the phrase you may hear from the lips of any devout Highlander. The Russian and the Celt have not yet discarded God. In the depths of their humiliation, when they had no weapons but the living breasts of their soldiers, the Russians proclaimed a national

The Mother-Tongue Old and Dear

fast, and for days that great Empire sought after the Lord God. And that prayer was heard. "One of these mysterious waves of confidence, which men feel but will not express, surged through the anxious souls of the Russian High Command," writes Mr John Buchan, and the Russians turned at bay with "firm faith in the clemency of God"—and stood fast. In this country our Government has proclaimed neither fast nor prayer! But away in the Highlands, here and there, in lonely glens and by the sea, the people have assembled for days of humiliation and prayer. Wiser, these humble folk, than their rulers! And it was their sons, the kilted Highland regiments, that broke through the lines of the enemy at Loos, sweeping the waverers before them—"the green tartans of the Gordons and the red of the Camerons mingled in one resistless wave." For the Russians storming Erzerum, and the Highlanders surging through the streets of Loos, the ancient guiding fires still burn and shine. And because of that they conquer or die.

Last year there came from these Highland soldiers many requests for religious literature in their own language. For English may be the language of the mart, but Gaelic is for them

The Mother-Tongue Old and Dear

the language of the soul. A small committee, representing the Church of Scotland, the United Free Church, and the Free Church, set to work, and reprinted some of the Gaelic sermons which in other days set the hearts of the people aflame. And these have been distributed far and wide where Gaelic-speaking sailors and soldiers are watching and fighting. Each booklet was prefaced by a letter signed by the three Moderators. Many have been the letters which have been received from grateful sailors and soldiers. For sometimes the lot of a Gaelic-speaking man is lonely. If he is on a warship, with none of his own to speak to, and with little fluency in English, he is indeed cut off from his fellows. To such a man these books of the soul, in his own language, come as an angel's visit. "Let anyone imagine himself away for sixteen months from the public worship of God," writes a sailor from *H.M.S. Otway*, "separated from those he loved—those who were near and dear to him—his family and relatives, and the people of God, who were as hard at times to part with as the nearest relatives. This is the position in which some of us are."

From all parts of the world the letters have

The Mother-Tongue Old and Dear

come. One from Holland tells how "the poor lad Macleod, when he left for home, took with him the Gaelic sermons, and left the other books and literature that he had." At Hong-Kong, a Highlander on *H.M.S.* ——— received one of the little books with that joy which the loved and unlooked-for brings. "I am over a year now," he writes, "in Hong-Kong, and I am sure I would not hear much of Gaelic in this part of the world." From that redoubtable fighter *H.M.S. Queen Elizabeth*, a seaman writes: "We feel more at home when we are reading them than at any other time." Somewhere in Belgium the Gaelic booklets found their way to Gaelic-speaking Canadians from Prince Edward or Glengarry. "It may interest you to know," wrote a Canadian, "that they fell into the hands of the first battalion recruited in Alberta, Canada. In the soldiers' cemetery near by lie the remains of representatives of over forty different battalions." The Colonel of the 4th Cameron Highlanders, with four Captains and twenty-six non-commissioned officers and men, sent a joint letter assuring the Committee how its efforts to supply Gaelic books "are warmly appreciated by us all." But the letter which gives the best insight into the hearts

The Mother-Tongue Old and Dear

of the Highland soldiers is one signed by twenty-five privates and non-commissioned officers of the Seaforths. It is as follows:—

“Even as reminding us that our home folk are a people with a language, these Gaelic booklets are dear to us. The voice seems to come to us from the direction of the rugged hills—though to us their appeal, merely as Gaelic reading, will not be so intense, seeing we are still so many together who can daily speak and listen to our mother tongue.

“Often than not our reading is roughly interrupted, but quiet moments come round for us, even on the fire-step. These times, it is good to be able to pull our Gaelic booklet out of our haversacks—as well kept there as possible, though many things make it difficult. Many thanks to the good people who have been remembering us, sending us these. May God enable them yet to send, and may He bless the words to us and to all who read them. We know that the good people follow us with their prayers, that their hearts are with us to do us all the good they can; and we are the stronger for the knowledge.”

That makes us see the soldier in front of the enemy. A lull comes in the rain of death, and he pulls out his Gaelic booklet and remembers

The Mother-Tongue Old and Dear

the Lord his God. With one hand he grips his rifle, with the other he grasps the sword of the Spirit. He knows that his people, far away at home, are praying; for there, in the quiet glens, God is yet a reality and people pray. He is conscious of the waves of spiritual power which prayer unlooses, and when a sense of God possesses him, and his heart is garrisoned with the assurance that God being with him nothing can stand against him, he knows that the prayers which rise beyond the sea are as invisible armour around him, and thus he is invincible. "I do not mind what may happen to myself," he says. "I am only sorry when I think of the mourning there will be at home." The power of his arm in the fight is the power of his faith. The Celt and the Russian see the mystic cloud abiding over the hosts by day and the pillar of fire burning constant by night, guiding the leading files of their Israel. Therefore, they march with unfaltering step.

It is to keep glowing the ardour of his faith that these books of the soul have been distributed far and wide. The last of these books is a selection of Gaelic hymns and sacred songs—"Mil Nan Dan." It has reaped in every field of Gaelic

The Mother-Tongue Old and Dear

devotion, beginning with Bishop Carswell of the Isles, who died in 1572, and ending with a Gaelic translation of the national anthem, by the minister of Free St Columba's, Edinburgh. The soldiers will find here the cry of their souls in many forms. Dugald Buchanan will sing them of the true hero:—

“Cha bu ghaisgeach Alasdair mòr,
No Caesar thug an Ròimh gu géill;
Oir ged a thug iad buaidh air càch,
Dh' fhan iad 'nan trail' d'a miannaibh féin.”

Dr MacDonald of Ferintosh will fire their hearts with the rapture of Him who conquered death; and Dr John Macleod of Morven will quiet the soul with the assurance of the triumph of faith:—

“Agus seallaidh mi romham, is gabhaidh mi beachd.
Air gach deuchainn is ànradh tha fhathast ri teachd;
Ach m' anan fo gheilt no fo imcheist cha bhi,
Oir an Dia nach do dhiobair cha diobair e mi.”

This book, as all the others, has but one message: “Be strong, fear not.” Those who would like to help the cause can do so through Rev. Dr MacLennan, United Free Church Offices, Edinburgh, or Rev. Donald Maclean, Free Church

The Mother-Tongue Old and Dear

Offices, Edinburgh, who are the treasurers of this good work. It is the first work in which the three Churches have as yet co-operated in behalf of the Highlanders. It certainly will not be the last.

A sheòldairean agus a shaighdeirean Gàidhealach !

ANN an ainm an Tighearna Iosa Crìosd, Prionnsa na sìthe, tha sinn a' cur fàilte oirbh.

Mar chinn-suidhe thrì eaglaisean a tha searmonachadh an t-soisgeil anns a' Ghàidhlig, dh'iarradh sinn a dheanamh dearbhta dhuibh gu bheil ùrnuighean ar coimhthionalan a ghnàth a' dol suas as bhur leth. Gu 'n robh Dia 'n a sgiath dhuibh ann an là a' chunnairt, a' tabhairt duibh foighidinn agus neart an làithean feithimh agus faire, buaidh ann an là a' chatha, agus gu 'n gabhadh e thuige féin sibh an uair a' bhàis! An lorg bhur fulangais agus bhur féin-iobradh gu 'n robh sìth le ceartas air a stéidheachadh air an talamh, an ùin gun a bhi fada!

Cha 'n 'eil ceàrna de 'n t-saoghal air nach do dhrùidh fuil uasal nan saighdeirean Gàidhealach, anns na làithean a dh'fhalbh, 's iad a' cathachadh as leth rìgh agus dùthcha. Thug sibh dearbhadh mu thràth, anns a' chogadh so, gur mic sibh a tha airidh air cliù bhur sinnsireachd. Tha sinn a' toirt buidheachas do Dhia air bhur son. Ma

thig a' ghairm oirbh gu triall as a so, cuiribh bhur n-aghaidh air a' bhàs mar dheagh shaighdeirean Iosa Crìosd; ach ma 's e rùn an Tighearna, sibh a thighinn dachaidh fa-dheòidh gu bhur tìr agus bhur dàimhean caithibh aimsir bhur beatha mar dheagh shaighdeirean Iosa Crìosd.

Mar dhuinne is amhluidh dhuibhse, cha 'n 'eil ann ach aon tearmun, eadhon Dia. A mhàin cuireamaid so 'n 'ur cuimhne:

'S fearr na bhi 'g earbs' á duine beò
Ar dòchas chur an Dia;
'S fearr na bhi 'g earbs' á prionnsaibh mòr
Ar dòchas chur 's an Triath.

Is sinn,

bhur seirbhisich anns an Tighearna Iosa Crìosd.

David Paul, D.D., LL.D.

Ceann-suidhe Eaglais na h-Alba.

Abt. R. MacLennan, D.D.

Ceann-suidhe na h-Eaglais Shaoir Achnaichte.

I. MacDonald.

Ceann-suidhe na h-Eaglais Shaoir.

Clar-innsidh.

AUTHOR.	TITLE.	PAGE
Aird, Dr	Caithar Dhé	108
Balfour, Urr I. . . .	An So Tha Gràdh	8
Bàn, Dr R. . . .	Glòir Dhé	34
Caimbeul, Urr D. . . .	Smuaintean Cudthromach	1
Ceanaideach, Dr	Mar Chuimhneachan Ormsa	87
Cook, Urr G. . . .	An Tiodhlac Do-labhairt	64
Domhnullach, Dr	Na Dean Cron Ort Féin	47
Galbraith, Urr A. . . .	Fulangas Agus Glòir	122
MacAoidh, Dr M. . . .	Nithe Nuadha Agus Sean	73
M'Asgaill, Urr M. . . .	Mo Sheudan	116
Macleòid, Dr T. . . .	Sgriobhaidhean Taghta	56
MacCoinnich, Urr L. . . .	Criosan-Ceangail A' Gheallaidh	25
MacCoinnich, Urr M. . . .	Gabhail Pheacach Thuige	131
M'Colla, Urr A. . . .	An T-Ard-Shagart Mòr	96
MacFhionghain, Urr } E. }	Dia M'Athar	137

Clar-Innsidh

MacMhaolain, Urr A. Feuch Uan Dé	39
MacRath, Urr I. . Buadhan Fuil Chriosd . . .	80
Porteous, Urr Iain . Cosamhlachdan	20
Ughdairean, Caochla Biadh Briste	144

SMUAINTEAN CUD- THROMACH

Leis an Urr. DOMHNULL CAIMBEUL, a bha ann an Cille-mhìcheil (Glasaraidh) an Earra-ghaidheal, agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1722.

Mu fhulangais Chrìosd ré àm a bhàis. Shaoileadh duine gu'n robh a nis gamhlas nàimhdean tulchuisseach Chrìosd air fuarachadh, agus am boire air tràghadh. Ach tha an earrann as mò d'a fhulangais fathast romhainn, eadhon, fulangas anama, tréigsinn spioradail, agus ceusadh. Cha toilicheadh nì air bith iad, ach a bhàs. Gabhamaid sealladh gu riaghailteach de fhulangais Chrìosd, ré àm a bhàis.

Air a' ghnùis sin, air an do laigh bròn, bha foighidinn, gràdh, seirc agus treubhantas anama, a' dealradh. Ged bha a nàimhdean a' deanamh gàirdeachais, le àrd iolaich, an uair thogadh ar Slànuighear suas eadar nèamh agus talamh, bha

Smuaintean Cudthromach

Mac Dhé ri saothair, mar eadar-mheadhonair cumbachdach, tròcaireach, chum ar deanamh réidh ris an Athair, agus a' sineadh a mach glaic a ghràidh gu ar gabhail d'a ionnsuidh. Cha robh agus cha bhi sagart as taitniche do'n Tì as Àirde. Cha chualas, agus cha chluinnear iomradh air iobairt as iomlaine agus as naomha.

Bha na h-Iudhaich leagta nis ri dioghaltas a dheanamh air, le sgeig. Chrath an dream a bha dol seachad an cinn le fochaid, 'ga chàineadh le fuar-sgallais, bearradaireach dhiobhluidh, tharcuiseach, ghabannach, a' tilgeadh air gu'm bu fhear-goid nithe naomha e, neach a dh' oidh-irpich teampull Dé a sgrios, agus uine sin, ag ràdh, gur ann gu ceart-bhreitheach bha e a' fulang. Ma 's tu Mac Dhé, thig a nuas o'n chrann. Nach 'eil an saoghal uile nise a' faicinn gu soilleir gu'n d' thug thu masladh do Dhia, le a ràdh gur tu féin Mac Dhé? Cha do thuig na h-amadain thruagha so, dìomhaireachd an t-saoraidh, no gu'n do leig Crìosd a bheatha sìos, le làn-thoil, airson a chaorach féin, agus gu'n robh cumhachd aige a togail an àird a ris.

An uair a tharruing Dia a cho-fhurtachd bhuaithe, thòisich anam Chrìosd ri fulang roimh

Smuaintean Cudthromach

a chorp anns a' ghàrradh, far an robh e 'n cruaidh-ghleac anama, agus an geur-àmhghar. Cha'n fhiù fulangas a chuirp a chur an coimeas ri fulangais anama. Tha gach nì as urrainn dhuinn ainmeachadh, no smuaineachadh, air an stéidh dhomhain so, a' tighinn anabarrach goirid air an fhìrinn. Cha'n urrainn ainglean no daoine a thuigsinn, no a chur an cèill. Oir tha Dia an t-Athair, a tha leagail an fhulangais air mac a ghràidh, neo-chrìochnach. Tha Dia am Mac, a tha fulang, neo-chrìochnach mar an ceudna. Agus co mata, ach an Dia neo-chrìochnach féin, is urrainn an geur-àmhghar, agus an trom fhulangas, a leig an dara h-aon agus a dh' fhuiling an t-aon eile, a thuigsinn, no a chur an cèill.

Thug e nis buaidh a mach, choisinn e dhuinne sonas. Fhuair e dhaibh gràs na slàinte agus na naomhachd. Bha gach nì air a chrìochnachadh. Mar so bhàsaich an t-uan gun lochd, gu toileach, sunntach, togarrach, airson sliochd Adhaimh. Mar so bhàsaich ùghdair na beatha, fear-saoraidh a' chinne-dhaonna, Mac an Dè bheò, prionnsa na sìthe, ar co-fhurtair, ar caraid, ar n-aodhaire, ar n-eisimpleir, ar muinighin agus ar dòchas. Thuit an ìobairt, tha ar réite ar a deanamh suas.

Smuaintean Cudthromach

Theich an sagart ana-creidmheach bho'n àltair. Thuit iodhalan nan dee bréige sìos gu làr. Tha sìth air a gairm air thalamh agus deagh-ghean do chloinn nan daoine.

O cia mòr an teas-ghràidh a bha aig Criosd air anamaibh a shluaigh! Cia anabarrach trom agus do-thuigsinn fulangas ar Slànuighir beannaichte, a ghiùlain an fhearg chumhachdach, do-sheachanta, neo-chrìochnach, do-ghiulan, an lasan garg, an diomb, a' chorruch loisgeach, a' bhorb-fhearg, an dian-ghairge, a thoill sinne fhulang o cheartas fìor-ghlan Dhé airson ar peacaidh.

An do shrac brat-roinn an teampuill a bha cur eadar-dhealachadh eadar Iudhaich agus Geintilich, agus a bha nochdadh nach robh ann an lagh Mhaois ach samhla air Criosd? An do thuit an ìobairt, a bheil sinn air ar n-ath-réiteachadh ris an Athair? Glòir do Dhia anns na h-ionadaibh as àirde gu bheil sìth air a gairm air thalamh agus deagh-ghean do chloinn nan daoine. Tha lagh an eagail air dol as an t-sealladh air an dara làimh, agus lagh a' ghràidh air tighinn 'san t-sealladh air an làimh eile. Cha'n'eil sinn ni's faide 'nar tràillibh, ach 'nar cloinn shaor.

O làmhan naomha, a chruthaich nèamh agus

Smuaintean Cudthromach

talamh, agus a chruthaich mise air do shon féin, na leig dhomh dol am mearachd o do stiùradh. Is ann annad-sa tha mi faotainn spioraid mo Shlànuighir, mo shuamhnais, mo shonais, mo bheatha, agus mo ghlòire. Mar is ann leis na làmhnan sin a fhuair mi mo bhith, mo bheatha agus comas gluasaid, gach nì tha agam, no gach nì tha mi r'a fhaotainn air talamh nam beò. O cuir coron glòire air mo cheann ann an rìoghachd na glòire! O cliù dhuit gu bheil am bàs, rìgh an uamhais, air fàs 'na charaid dhomh, trid fola mo Shlànuighir! Dh' imich Rìgh na sìthe troimh ghleann nan deur. Tha e trid-san air fàs ni's luachmhoire na uile shaoibhreas na talmhainn, ni's dealraiche na uile reultan nan nèamh. Is e crìoch gach saothreach agus fògraidh, toiseach na glòire, an àr-fhaich 'san do chuir Rìgh na glòire an cath, agus anns an d' thug e buaidh air a nàimhdean. O Thighearna, gléidh suas mo laigse, cuir ruaig air mo nàimhdean, bi ad stéidh aig mo dhòchas! Tha na nèamhan 'gad aithneachadh, tha an saoghal a' toirt urraim dhuit, tha uamhann air ifrinn romhad, dh' aidich an deamhan gu'm b'e mo Thriath Mac Dhé. Is tu mo choron, mo ghlòir, m' aoibhneas agus m' ionmhas. Tha trioblaidean na beatha a' fàs milis trid mo

Smuaintean Cudthromach

Shlànuighir. Is e Dia féin as buachaille dhomh, cha bhi mi an dìth; na'n laighean sìos air cluainibh glasa, tha a shùil a' dearcadh orm. An uair thig crìoch mo chuairte, gabhaidh e mi an glacaibh a ghràidh trid Iosa Criosd. AMEN.

An d'fhuiling ar Triath gràdhach a leithid so de bhàs maslach, cràiteach, mallaichte air arson, agus nach tig sinne gu bòrd an Tighearna le anamaibh cràbhach 'ga chumail ann an cuimhne? A thoirt an tuillidh maslaidh dha an do chrochadh e suas air a' chrann, a chosnadh truscain na fireantachd dhuinne? Nach tig sinn gu bòrd an Tighearna air ar sgeadachadh le truscan na bainse, a chumail cuimhne air a ghràdh? An d'fhuiling e a leithid so de chràdh 'na anam agus 'na chorp air arson 's nach tig sinn gu bòrd an Tighearna, a dheanamh aidmheil air so, agus a dh' fhaotainn co-roinn de na sòlasaibh agus suaimhneasaidh sin, a choisinn e dhuinn le cràdh agus claidh cho mòr? An robh e air a mhallachadh chum gu'm biodh sinne air ar beannachadh, agus nach tig sinn gu bòrd an Tighearna, a thoirt buidheachais dhasan a ghràdhaich sinn cho mòr, agus a shealbhachadh a' bheannachaidh a choisinn agus a naisg e dhuinn?

Smuaintean Cudthromach

A nis dhàsan a ghràdhaich sinn agus a nigh sinn o ar peachdannaibh 'na fhuil, agus a rinn dhinn rìghrean agus sagairtean do Dhia is do an Athair, dhàsan gu robh glòir agus uachdranachd gu suthainn, slorruidh.—AMEN.

AN SO THA GRÀDH

Leis an Urr. IAIN BALFOUR, *air Sàbaid Comunnachaidh, an Eig, an Ros, an 17 là de October, 1742. Chaochaile 'sa' bhliadhna 1752.*

An so a ta gràdh, cha'n e gu'n do ghràdhaich sinne Dia, ach gu'n do ghràdhaich esan sinne, agus gu'n do chuir e a Mhac fèin gu bhi 'na iobairt-réitich air son ar peacaidhean.—I EOIN iv. 10.

Is e gnothuich mìorbhuileach mu bheil sinn cruinn an so an diugh. Is e an cuimhneachan as sòlaimte agus as mothachaile, agus compairteachaidh ann an gràdh teàrnaidh bàis agus fulangais Mhic Dhé, an aon iobairt-réitich airson ar peacaidhean. So an gràdh as iongantas mòr agus as cuirm mhòr, nèimh, agus a mhaireas mar sin air feadh na sìorruidheachd. Tha na h-ainglean a' cromadh agus a' geur-rannsachadh fhuinn buadhach, 'gan clúich air an clàrsaichean a ghnàth, agus a' seinn gun sgar 's gun sgìos Alleluia binn ann an cuimhne air. Is e araon mòr iongantas agus

An So Tha Gràdh

dòruinn na h-ifrinn. Agus air an talamh so, is e iongantas mòr agus aimlisg na muinntir a théid a dhìth, agus iongantas mòr agus comhfhurtachd ro mhòr iadsan a theàrnar, do'n dara dream tha e 'na bholtrach bàis chum bàis, agus do'n dream eile 'na bholtrach beatha chum beatha. Ris a' cheud chuid tha e ag ràdh, "feuchaibh, a luchd-tarcuis," agus ris a' mhuinntir eile, "feuchaibh, ciod a' ghnè ghraidh a thug an t-Athair dhuinne (no dhuibh-se) gu'n goirteadh clann Dhé dhinn (dhibh)!" Gun amharus is e an aon "feuchaibh," a tha againn 'sa' cheann-teagaisg air a leudachadh agus air a dheanamh soilleir an seadh sònruichte. "An so tha gràdh." Am b'aill leibh fios a bhi agaibh ciod e ghnè ghràidh tha so, agus c'àit tha a mhìorbhuileachd air a thaisbeanadh thar gach uile thomhas agus thar gach uile chomas cainnt, agus smuaintean. "An so."

I. Teagasg agus mìneachadh.

II. Leasachadh agus co-chur.

I. *Teagasg agus mìneachadh.* 1. "An so tha gràdh." Tha mòran nì's mò an so, gu bhi air a thuigsinn, 'se sin, air fhaireachduinn, agus air a mheòrachadh, fo mhothachadh spioradail, na tha air a chuir sìos, no, as urrainn a bhi air a chur

An So Tha Gràdh

an céill ann am briathraibh. Seadh, ceadaichibh dhomh a ràdh gur e tha so stéidh-theagaisg as farsuinge agus as teannaiche anns an urrainn ar beachd 's ar n-inntinn a bhi cnuasach, no air an cleachdadh. “An so tha gràdh.” Ach, ciod an gràdh? Seadh, is e gràdh Dhé. Agus cia mòr an gràdh sin! Is gràdh e cho mòr ri Dia, cho saoibhir, cho toirbheartach, cho brìoghmhor, cho neo-atharrachail, agus cho sìorruidh, ri Dia. Agus, O! a' smuain bhrùiteach a tha so! Cia mòr a' chomhfhurtachd, cha sgair Dia a bhi gràdhachadh, a bhi 'ga do ghradhachadh-sa gus an sgair e a bhi 'na Dhia; agus cha sgair e a dheanamh maith dhuit gus an sgair e a bhi 'ga do ghràdhachadh! (Ier. xxii. 40). *Ceist:* Ach ma tha chuis mar so, mar Ghideon, c'ar son a thachair a leithid so dhuinn? C'arson a tha e air a cheadachadh do na Midianaich a bhi 'gar sàruchadh? *Freagradh:* C'arson! A mhàin, do bhrìgh gu bheil an Tighearn 'ga do ghradhachadh (Eabh xii. 6). Nach iongantach an dòigh nochdaidh gràidh so!—thug e, agus chuir e a mhac féin gu bhi air a sgiùrsadh 'na d' àite. 2. Thoir fainear, na h-uile a tha ann an Dia gu bhi taghadh pheacach, is gràdh e, air neadh so; cha'n' eil nì sam bith an Dia do chreidmhich, ach gràdh. B'àill leam a bhi

An So Tha Gràdh

labhairt ann an eagal Dhé, briathran na fìrinn agus na céille, agus tha mi dearbhta nach'eil nì as barrantaiche na so: “an so tha gràdh,” 'se sin, is gràdh na h-uile, no, cha nì sam bith e ach gràdh. Guidheam ort, ma's nì eile e, innseadh dhomh, c'arson a thug, agus a chuir e a mhac chum na crìche so, gu sònraichte. An uair tha e toirt seachad a mhic, nach 'eil e 'ga thoirt féin gu h-iomlan seachad. A nis, ciod is e fhéin gu h-iomlan, ach gràdh, oir “is gràdh Dia”? Far an d' thug e seachad e féin gu h-iomlan, a ghràdh gu h-iomlan, a bheil e a' cur an céill ach a ghràdh !

Ceist: So agad prìomh chul-taic an as-creidimh, agus daingneach an reusain fheòlmhor. Mar is uile-ghràdh Dia do pheacaich thaghta, cionnus a bhios sin a co-fhreagradh ri gloine a nàduir, ri gràs 'àrd-uachdaranachd, ri cheartas, ri fhìrinn, agus ri dhillseachd? Ann an aon fhocal, an gabh e a bhith, gu'm bi fuath agus gràin aig an Dia naomh do pheacaich mi-naomha? *Freagradh:* Ach ciod tha an ceann-teagaisg ag ràdh: “An so tha gràdh” . . . “ach gu'n do ghràdhaich Dia,” agus is e sin an dearbhadh. C'arson! “agus gu'n do chuir e a Mhac,” mar anns na Romanaich v. 6. Agus ceadaichibh dhomh a nochdadh dhuibh, gur ann an so tha diomhaireachd mhòr gràidh teàrnaidh,

An So Tha Gràdh

eadhon an so, gu'n do ghràdhaich Dia iad 'nuair bha iad fhathast 'nam peacaich ; agus gun amharus sam bith, cha'n'eil idir diomhaireachd ann gu'n gràdhaicheadh Dia creutair neo-chiontach a bha ag giùlain 'iomhaigh féin, oir bhiodh sin co-fhreagarach ri glaine neo-chrionnach a nàduir. Gu'n gràdhaicheadh e peacaich mi-naomha, is ann an sin tha diomhaireachd gràidh tèarnaidh a' soillseachadh gu soilleir, agus mur biodh sin mar sin, mur robh peacadh idir ann, ni mo bha gràdh tèarnaidh ann idir. Is e so suim a' ghnòthuich so. Tha fuath neo-chrionnach aig Dia do pheacadh, agus aig a' cheart àm tha gràdh neo-chrionnach aige do'n pheacach, agus air son an dà aobhar sin, chuir e a Mhac gu bhi 'na iobairt-réitich. No ann am focail eile ; ghràdhaich e am peacach air leithid a dhòigh, agus gu'n do chuir e a Mhac gu bhi 'na iobairt-réitich chum a theàrnadh, agus dh'fhuathaich e peacadh air leithid a dhòigh 's gu'n do chuir e a Mhac gu bhi 'na iobairt-réitich a thoirt riarachaidh air son peacaidh, ionnan 's gu bheil againn aig an aon àm, ann am bàs Chrìosd foillseachadh gun tomhas araon air gràdh Dhé do'n pheacach agus 'fhuath do pheacadh. 3. Cha 'n e gu'n do ghràdhaich sinne Dia, ach. . . ."

An So Tha Gràdh

Thoir faineas gu bheil gràdh Dhé àrd-uachdranach, agus saor gun chumha, agus anns na h-uile seadh làn-fhuasgailte o uile fhàth leis an iarradh daoine 'nan neo-eisimeileachd a ghluasad (Deut. vii. 7, 8). Cha do shuidhich Dia a ghràdh ort, 's cha do thagh e thu, airson so na sud, ach a chionn gu'n do ghràdhaich e thu. Ni bheil so air aon seadh, an aghaidh na firinnean luachmhor, gur ann 'san aon ghràdhach, gur ann an Crìosd a mhàin, a rinneadh sinn taitneach; gu bheil uile thoraidh agus uile fheartan gràidh tearnaidh a' teachd thugainn tre Chrìosd, agus air a sgàth-san, agus nach faigh sinn 's nach compairtich sinn diubh ach mar thoradh agus an lorg ar n-aonaidh ri Crìosd, ar comh-roinn ann, agus ar gabhail ris tre chreidimh. 4. Is e, thugaibh faineas a' cheud toradh de ghràdh tearnaidh an Athar do chuspairean a ghraidh, a bhi tabhairt agus a' cur Chrìosd gu bhi 'na iobairt-réitich. Is e so a' bhann air a bheil gach taisbeanadh eile de 'ghràdh an crochadh, eadhon, a h-uile gràs agus gràdh a thiodhlaiceadh orra, an so 'san déidh so. Uime sin, is e Crìosd mar iobairt-réitich an aon chladhan tre bheil uile bhuil gràidh tearnaidh a' siubhal thuca (2 Cor. v. 19-21). Agus is e so tha 'n sgriobtuir a' cur an ceill gu minic, agus is brìgh

An So Tha Gràdh

agus seadh uile mheadhon agus òrduighean, agus gu h-àraidh an t-òrdugh mòr a tha againn 'san amharc. Is e chainnt, cainnt gràidh (Esec. xvi.) agus is e an t-àm, àm gràidh. A nis tha a' bheatha so air a buileachadh tre Chrìosd agus le bhàs. Trid-san tha sinn beò, agus trid-san, tha an gràdh a tha buileachadh agus a' gleidheadh beatha, air a thaisbeanadh. A réir òrdugh na h-as-eirigh (1 Cor. xv. 22; Ephes. i. 3). An toiseach gach uile bheannachd spioradail an Crìosd, an déidh sin tha e deanamh iomradh air prìomh bheannachdan mòra gràidh tèrnaidh, agus gach aon diubh air a bhuileachadh, air a sheulachadh, agus air a dhaingneachadh 'san t-sacramaid shòlaimte romhainn le cùmhnant cinnteach. "Gabhaibh," 'se sin, gabhaidh Crìosd air a cheusadh mar an ceud thoradh, agus tìodhlac shaor gràidh tèrnaidh an Athar, agus maille ris tha gach uile bheannachd agus thìodhlac gràidh tèrnaidh air a chosnadh le bhàs agus air a dheònachadh d'a eadar-ghuidhe. Cuireamaid an céill ar gràdh do Dhia agus cumaidh co-chomunn ris an gràdh le barail agus meas ro-mhòr air Crìosd mar saor-thabhartas do-labhairt luachmhor gràidh an Athar dhuinne. Innis dhomh, seadh, innis do Chrìosd féin mar

An So Tha Gràdh

a rinn Peadar; “tha fhios agad gur toigh leam thu.” Cha’n’eil nì a riaraicheas mi ach thu; gidheadh ma dheiligeas tu rium, ma cheileas tu orm do ghnùis, ma smachdaicheas tu mi, cha’n urrainn dhomh ach do mheas mar neamhnuid ro luachmhor.

II. *Leasachadh agus co-chur.* Tha an dòigh leasachaidh againn anns na h-Ephes. v. 1, 2. Ciod e a bhi ag imeachd an gràdh, ach a bhi beò ann am beatha gràidh agus ciod e sin ach beatha nèimh. O! am blàths agus a’ mhilseachd leis a bheil so air a theagasg ’sna roimh earrainnean. Co-chur: ’Se cheist mhòr agus sgruideach cionnus a nochdas sinn ar gràdh do Dhia. Ghràdhaich e sinne gun aobhar air ar taobh. Tha sinne ’ga ghràdhachadh “do bhrìgh gu’n . . . do ghradhaich esan an toiseach.” O! an t-aobhar iongantach, air a bheil geall cho ion-mholta againn an corp agus am fuil a Mhic; agus feumaidh sinn ar gràdh a nochdadh le bhi gabhail ris ann am beò-chleachdadh a’ chreidimh a dh’ oibricheas tre ghràdh. Air an aobhar sin feumaidh sinn oidheirp a dheanamh ann an neart agus fo bhuaidh a spioraid. O! sùil a bhi ri leithid a’ bhuaidh: “éirich, a ghaoth á tuath, agus thig a ghaoth á deas,” “dùisg, dùisg, O, ghàirdein an Tighearna.” Cò, nise, chreideas

An So Tha Gràdh

ar teachdaireachd? agus cò d'a bheil gairdean an Tighearna air fhoillseachadh? 1. Feumamaid ar gràdh a nochdadh agus co-chomunn a bhi againn, *le buidheachas tèò-chridheach* o eòlas agus aithne air gràdh Dhé dhuinne ann an Crìosd ar n-iobairt-réitich. Abair a nis, anaim, an gabh no nach gabh, an gabh no an diùlt. A nis an gabh neach air, le chiall aige, an tiodhlac a dhiùltadh, agus a thilgeadh uaithe, fa chomhair fhianuisean! Agus so tha luchd-dearmaid Chrìosd 'nar measg a' deanamh! Ach, O! an dean thu a dhiùltadh 's tu a' bàsachadh! Cuimhnich air Dives. *Ceist*: Ach cha'n urrainn dhuinn 'nar neart féin ghabhail ri Crìosd. *Freagradh*: Deanadh e gréim air mo neart. Ach a bheil thu toileach? “Gidheadh cha 'n àill leibh teachd.” “Agus ge b'e neach leis an àill, thigeadh e.” *Ceist*. Ach cha'n urrainn dhuinn, dhinn fhéin, eadhon, àill teachd. Oir is e Dia a mhain a dh'oibricheas so annainn. *Freagradh*: Am miann leat a bhi air do dheanamh toileach? An cleachd thu neart Dhé chum do dheanamh toileach? Thugaibh fainear gu bheil sibh an dràsda fo mheadhon cumhachd Dhé (Rom. i. 16). Is e so meadhon Dhé chum a chumhachd a thaisbeanadh. Abair, uime sin, as mo dhéidh. “O! biodh là an diugh an t-soisgeil 'na là cumhachd do

An So Tha Gràdh

m'anam." An cuir thu d'amen ris a' ghuidhe so? O! a pheacaich nach urrainn duit miannachadh gu biodh e, eadhon, mar so! "Gabhaidh." Ach a bheil sibh treibhidhireach, cridheil, taingeil? *Ceist*: So an dearbh nì a tha 'gar cur ann an ioma-chomhairle. Cha'n urrainn dhuinn gun gabhail ris, gidheadh, tha sinn tric agus minic an teagamh do bhrìgh mealltachd ar cridheachan. *Freagradh*: Beachdaich air Romanaich v. 5. An d' fhuair no bheil thu 'ga fhaighinn 'na do chridhe? Beachd-smuainich a ris air Salm iv. 7. 2. *Gràdh anama*. So a' cheud toradh agus buaidh a thig an lorg strìochdaidh iomlan do Chrìosd. Beachdaich air meud mòr a' chumhachd a tha annadsa a tha creidsinn. A nis ciod e an cumhachd a tha so, ach cumhachd gràidh. "Oir làidir mar am bàs tha'n gràdh. . . . (Dàn Sholaimh viii. 6, 7.) Ma tha gràdh a' chreutair mar so, co ris a choimeasar gràdh Dhé! Cha dean tuiltean de pheacaidhean agus de bhrosnaichidhean a bhàthadh. 3. *Gràdh teth agus leaghaidh*. Tha so nì's fhasa fhaireachduinn na innseadh. Tha an cridhe cruaidh cloiche air a thoirt air falbh, agus cridhe nuadh air a dhealbh agus air ullachadh le gnè a ghabhas tlachd is toil-inntinn ann an Dia. 4. *Gràdh co-choslachaidh*. Is e so buaidh nàdur-

An So Tha Gràdh

ach a' ghràidh. Fàsaidh an ti a ghradhaicheas coltach ris a' chuspair a tha e a' gràdhachadh. Tha gràdh Dhé coltach ri Dia, a' gràdhachadh an nì a tha Dia a' gràdhachadh. Agus, ciod e an nì? A nàimhdean, mar aon nì! *Ceist*: Cha'n urrainn dhuinn diùltadh ach air uaireannan. Ach, ochain! an uair tha sinn a' faireachduinn gràdh a bhi air chall oirnn agus mòran nithean mi-iomchuidh a bhi maille ruinn uairean eile. *Freagradh*: Chum a bhi a' cur do threibhdhireas gu fìor dhearbhadh, faic, ann an eagal Dhé, ciod am freagradh a bheir thu do Dhia agus do do chogais, dha na ceistean so. (1) A bheil aon anamiann 'na do chridhe nach àill leat, 's nach 'eil thu toileach iobradh agus a cheusadh? (2) A bheil peacadh sam bith nach àill leat a bhi air fhoillseachadh dhuit mar chuspair d' fhuath agus do ghràin? (3) A bheil aon chron 'na t'anam, nach 'eil thu nise deònach a ghéilleadh agus a strìochdadh do riaghladh rìoghail Chrìosd, agus gu ro-àiridh do thoil? (4) A bheil aon phlàigh anama agad nach àill leat a thoirt gu Chrìosd chum a leigheas agus a thoirt air falbh? (5) A bheil fulangas, no masladh, no call agad air sgàth Chrìosd, nach 'eil thu toileach agus deònach a ghiùlain ann an neart an Tighearna? (6) Dleasana's sam bith nach 'eil thu toileach, ann an

An So Tha Gràdh

neart an Tighearna, a choimhlionadh, agus nach seachuinn thu? (7) Buairadh sam bith nach 'eil thu ullamh cur 'na aghaidh, agus dùbhlán a thoirt dha? (8) A bheil eallach ort nach 'eil thu ullamh a thilgeil air Crìosd?

COSAMHLACHDAN

Leis an Urr. IAIN PORTEOUS, *a bha ann an Cill-mhoir, an Ros, agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1775.*

Buairidhean. Bha duine àraidh air turus troimh thìr udlaidh agus mhi-thìlorail. Rug stòirm gaoithe is uisge cho garbh air is gu'n do chaill e dòchas a bhi beò. Aig a' cheart àm so chunnaic e solus a' boillsgeadh ann an àite leth-oireach fada uaithe. Chuir e aghaidh air an rionnag so le cabhaig. An uair a ràinig e an t-àite, bha ann an so tigh le dhorus fosgailte. A steach chaidh e gu toileach, agus shuidh e sìos aig bun an teine gu comh-fhurtail. Dh' amhairc e mu thimchioll ach bha an tigh mar gu'm biodh e falamh, fàs. Mu mheadhon na h-oidhche ghailionnach agus iargalta so, dh' amhairc e ceithir thimhchioll air a rithisd, agus ann an cùil faisg air chunnaic e corp marbh air a shìneadh. Chuir an sealladh so eagal mòr air. Thoisich an corp marbh air gluasad, agus mar a b'fhaide a dh'aimhirceadh e air is ann a bu dìriche a bha an corp ag éirigh air a chosan, lion

Cosamhlachdan

beag is beag. Ghlac uamhunn mòr an duine bochd agus leum e a dh' aon bheum dh' ionnsuidh an doruis. Ach a mach cha robh a chridhe aige dhol, oir bha an oidhche eagalach ; agus cha robh ann da ach tilleadh gus a chagailte rithisd. Cha do ghluais an corp marbh fhad 'sa chum e shùil deth. Cha robh sin furasda dha 'n duine bhochd a dheanamh. Chuir e shùil a rithisd ris a' chùil, agus a rithisd thoisich an corp air éirigh. A nis chaidh an duine bochd air a ghlùinibh, agus cha luaith e a rinn e sin na laigh an corp sìos. Bha cor an duine bhochd ro thruagh, agus bha iom-aguin a chridhe sàraichte, eadar a chunnairt am muigh agus an t-seallaidh oilteil a stigh, ach fhuair e mach gur ann air a ghlùinibh bha a theàruinteachd, agus air a ghlùinibh mhair e gus an do bhris an là, agus gu'n deach a' ghaoth fodha, agus na sgàilean seachad. Is e so cor a' chreidmheach eadar buairidh an t-saoghail agus Shatain o'n leth am muigh, agus corp a' pheacaidh agus a' bhàis o'n leth a stigh. Caillidh iad an cumhachd le chéile anns an tomhas anns am buainich an creidmheach 'san ùrnuigh.

An fhirinn thaisgte. Bha aig duine àraidh a dhol astar fada bho dhachaidh. Mu'n d'fhàg e a

Cosamhlachdan

thigh, chuir a bhean-phòsda impidh air e aran thoirt a chum ùrachaidh air an t-slighe. Bha e dhe 'n bheachd gu robh e làidir gun a leithid sin a chuideachadh air son an turuis, agus dhiùlt e an tairgse. Gidheadh, gun fhios da chuir i an t-aran 'na phòcaid. An déidh dha iomadh mìle dhe an t-slighe choiseachd, thainig fannachadh air, agus rinn e suidhe. Gun amharus sam bith, chuir e a làmh 'na phòcaid, agus tharruing e aisde, le aoibhneas agus iongantas, an t-aran a bha a bhean-phòsda spàrradh air, ach a dhiult e cho tarchuis-each. Bha e ro fhreagarach ri staid lag agus fhànn. Dh'ith e dheth, agus gus a so cha 'n fhac e riamh roimhe caomhalachd, gràdh, agus gliocas a mhna-phosda ann an tomhas cho soilleir. Air a mhodh cheudna feudaidh an Tighearna bhi labhairt r'a shluagh le sgrìobtuirean nach tuig iad aig an àm. Gidheadh, thaisg an Tighearna suas iad anns an inntinn, agus an uair thàinig àm feuma, bha iad air an co-chur le cumhachd ri'n inntinn. An sin neartaich iad, dh'ùraich iad, threòraich iad, agus chomhfhurtaich iad an anaman. Chunnaic e nise mar nach fhac e riamh roimhe aimideachd mhòr ann a bhi a' diùltadh tairgse an t-soisgeil, agus gràdh is gràs an Tighearna 'na thairgse.

Cosamhlachdan

An crann ubhal. Thàinig boirionnach a bha fo chùram thaobh staid a h-anama, aon là, dh'ionnsuidh Mhr. Porteous. Bha e spaisdeir-eachd 'na lios an uair a nochd si i féin. An déidh dhi a cùis chuir an òrdugh ris cho maith 's a b'urrainn di threòraich e i gu craobh-ubhal mhòr, agus air dha a mheur a chur ris a' mheanglan a b'àirde a bha oirre, agus ris an ubhal a bha air bàrr a' mheanglain so, thubhairt e rithe: "Glac thugam an t-ubhal ud." "Cha'n urrainn sin domh," ars' ise, "c'arson?" ars' esan. "Tha e fada, fada, thar mo réis," thubhairt i. "Is fìor," ars' esan; "gu b'urrainn do Phol a ràdh: 'a ta fhios agam co ann a chreid mi, agus is dearbh leam gu bheil esan comasach air an nì sin a dh'earb mi ris a choimhead fa chomhair an là sin'" (2 Tim. i. 12). "B'urrainn do Phol a làmh a chur air a leithid sud a dh'ubhal, ach tha e fada thar do réis-se, chreutair bhoichd." Thàinig iad a nis gu craobh eile aig an robh a meanglain a lùbadh ris a' làr le meud na bha mheas oirre. "An urrainn duit ubhal a ghlacadh thugam de na chraoibh so." "Is urrainn," ars' ise. "Seadh, is urrainn d'an leanabh as òige 'sa' sgìre, ubhal a thoirt dhi so." Is amhul sin mu Chrìosd, faodaidh thu do làmh a shìneadh, agus greim-

Cosamhlachdan

eachadh air dh'aindeoin cho neoghan 'sa tha thu 'na do shealladh féin. “Agus esan a thig d'am ionnsuidh-se cha tilg mi air chor sam a mach e.” Faodaidh an leanabh as lugha ruigsinn air a' mheanglan so, agus gabhail de thoradh milis.

An iolair. Tha e air a ràdh gu'n ath-nuadhaich an iolair a h-òige. Thig an t-seann aois oirre, agus tha crìoch a beatha fagus, ach an àite dhi dhol a dhìth, 'sann tha i air a h-aiseag gu òige rithisd. Tha e air a chreidsinn gu coitchionn 'sa' Ghàidhealtachd gu bheil i a' caitheamh as le a gob bhi fàs ro fhada, agus ro chròm, ionnus nach urrainn dhi biadh a thogail, agus air an aobhar sin gu bheil i a' caitheamh as a chion beo-shlainte. Is e an dòigh anns a bheil i'g ath-nuadhachadh a h-òige, tha e air aithris, le i bhi a bualadh a' guib ri carraig, agus 'ga phronnadh mar so gu mheud nàdurrach. A nis tha comas aice rithisd biadh a thogail, agus tha i mar bha i 'na h-òige. Is faoin-sgeulachd sin, ach is fìrinn so, eadhon, nach bi neart t-anama, O! chreidmhich, air aiseag thugad-sa, ach le thusa thu féin a thilgeil air Criosd, carraig nan àl.

CRIOSAN - CEANGAIL A' GHEALLAIDH

Leis an Urr. LACHLANN MACCOINNICH, a bha ann an
Lochcarrann agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1819.

AN uair bha an Rìgh air a bhreth thàinig fios chum nan daoine beaga agus nan daoine mòra, chum nan daoine bochda agus nan daoine beartach, chum nan daoine amaideach agus nan daoine glìce. Thàinig fios chum nan daoine glìce a bha 'san àird-an-ear; ghabh iad ris an sgeul, agus lean iad an reul. Bha iad 'nan daoine tuigseach, agus reusanaich iad mar so eatorra féin: "C'àite am biodh an Rìgh air a bhreth ach anns a' bhaile mhòr?" Dh' fhàg iad an reul, agus chaidh iad do'n bhaile mhòr, agus dh'iarr iad e gu dìchiollach. Ged dh'iarr cha d'fhuair. Chosd e iomadh ceum aonaranach dhaibh mu'n d' fhuair iad an reul a ris. Ach an uair a fhuair iad an Rìgh a réir seòlaidh na réil, c'àite an d'fhuair iad e? Ann

Criosan-Ceangail A' Gheallaidh

an criosan-ceangail a' gheallaidh, far am faigh thusa e, anam, ma gheibh thu e gu bràth.

Ach tha thusa ag ràdh, anam bhochd: “ged bha e dhaibh-san ann cha'n'eil e dhomh-sa ann.” Tha e dhuit-sa ann; iarr thusa, agus gheibh thu e. Ciod e do chor-sa? “Is e tha agam-sa peacadh uaigneach eadar Dia agus m'anam, nach d'fhuair an saoghal a mach riamh.” Tha do chor duilich; is e tha agad-sa peacadh scàrlaid, ach iarr thusa e, oir tha e dhuit-se ann (Is. i. 18).

Tha mi a' cluinntinn neach eile ag ràdh: “Fhuair thu mach cor an fhir ud, ach cha'n fhaigh thu a mach mo chor-sa.” Ciod e an cor a tha agad-sa? “Is e tha agam-sa cruas cridhe, a ghnàth ag àicheadh Mhic Dhé.” Tha do pheacadh-sa an-tromaichte. Is e tha agad-sa peacadh corcuir; ach iarr thusa e, oir tha e dhuit-se ann an criosan-ceangail a' gheallaidh.

Tha mi cluinntinn neach eile ag ràdh: “fhuair thu mach cor an dithis ud, ach cha d'fhuair thu mach mo chor-sa.” Ciod e an cor a tha agad-sa? “Is ann a tha mise air mo shàrachadh le droch mhnaoi.” A nis, a chuideachd, na smuainichibh gur h-aithne dhomh-sa sibh. Tha sibh uile 'nur coigrich dhomh-sa, agus mise dhuibh-se; cha robh mise riamh 'nur measg. Ach cha do labhair mi

Criosan-Ceangail A' Gheallaidh

focal de'n fhìrinn riamh mur 'eil an duine aig a' bhòrd. A dhuine bhochd bi thusa ag ùrnuigh air a son. “Och is fad o'n la sin, ach cha'n'eil ise fàs nì's feàrr airson sin.” Gidheadh lean thusa air an ùrnuigh, agus lean mar so: “Thighearna mur beannaich thu dhìse e, naomhaich dhomh-sa e.”

Tha mi cluinntinn neach eile ag ràdh: “Cha'n fhaigh thu mach mo chor-sa.” Ciod e do chor-sa? “Och is ann a tha mise air mo shàrachadh le m'aon leanabh a bhi marbh.” “A dhuine bhochd, bi ag ùrnuigh air a shon; agus lean an urnuigh mar so: ‘Thighearna, tha fhios agad féin nach d'iarr mise leanabh marbh ort, agus tha fhios agad mur toir thu féin beò e nach toir mise beò e.’” Tha mi cluinntinn neach eile ag ràdh: “Fhuair thu mach cor an fhir ud, ach cha'n fhaigh thu mach mo chor-sa.” Ciod e do chor-sa? “Och, is ann tha mise air mo shàrachadh le seann phàranta liath air nach do shaothraich gràs riamh.” Anam bhochd, tha do chor-sa ro-dhuilich, ach bi thusa ag ùrnuigh air a shon. “Och!” tha thu ag ràdh, “na h-ùrnuighean tha ann; ciod am feum a tha annta!” Ciod tha deanamh nan ùrnuighean rapach? Tha na smuaintean dìomhain a bhios air an ais agus air an adhart an so (agus am fear-

Criosan-Ceangail A' Gheallaidh

teagaisg a' cur a làimh air a bhroilleach). Ach, anam bhochd, lean thusa air ùrnuigh, oir b' aithne dhuinn iad, an lorg na h-ùrnuigh, a thug Criosd air ais o bhruaich an t-sluic air dhosan liath! Bha duine anns an taobh deas a lean a mach ann am peacadh na neòghlaine gus an robh e 'na sheann duine, agus thoilich an Tighearna gu'n do dhéilig gràs ris. Bha muinntir, an sin, a dh' fheòraich dheth cionnus a mhothaich e o'n àm 'san do dhéilig gràs ris. Ars' esan: "Bho 'n àm 'san do dhéilig gràs rium thug e air ais mo chridhe mar chridhe leinibh bhig." Lean thusa air ùrnuigh, agus cuiridh an ùrnuigh thu a steach air geata nam flaitheanais. "Ghràdhaich na h-òighean thu." "An i so an gheimhleag a thug thu nise dhomh an déidh dhuit a bhi o'n uair ud 'gam chur a steach air geata nam flaitheanais leis an ùrnuigh? N'am b'aithne dhuit mo chridhe is mi-chosmhuil mo chridhe-sa ri cridhe nan òighean." Ach, anam bhochd, dean thusa air t-athais. N'am biodh tusa an sud an cùlaobh na h-eaglais, gun neach ann ach thu féin agus mi fhéin, agus gu'n innseadh tusa dhomh-sa do chor agus t' fhaireachdain féin, agus gu'n innsinn-sa mo chor agus m' fhaireachd-eain fhin duit-se, ciod a theireadh tu an uair a dhealaicheadh tu rium? Theireadh: "'Tha iong-

Criosan-Ceangail A' Gheallaidh

antas orm gu'n do ghabh iad an neach ud riamh gu bhi 'na bhall de eaglais Dhé.

Ag iarraidh an Leanaibh ann am Betlehem.

Ann an searmon àraidh a rinn drùdhadh neo-chumanta air an t-sluagh chuir Mr Lachlann roimhe dhol a dh' iarraidh Iosa ann am Betlehem. Thainig fear-treòrachaidh comhla ris a thairig cuideachadh dha anns an t-sireadh. Cha deach an dithis fad air an turus mu'n do leig am fear-treòrachaidh a shùil air tigh robhrèagh nach robh fad as. "Is cinnteach," ars' esan, "gur e so an t-àite anns am faigh sinn e." "Thig, agus chì sinn," fhreagair am fear-treòrachaidh. Chaidh iad dh' ionnsuidh an aite-còmhnuidh bhreagh so, agus a' dèidheach tre'n uinneig, chunnaic iad buidheann 'nan suidh timchioll air bòrd-cluiche. O! tiugainn as, tiugainn as; cha bhi Iosa ann an so," ars' am fear-feòrachaidh. "Bha fhios agam air sin," fhreagair am fear-treòrachaidh, "ach, am feadh 'sa tha sinn air an t-slighe dh'àite eile leig leam innseadh dhuit ciod a thachras d'an chomunn a chunnaic sinn." Agus mar a thubhairt e, mar sin thachair dhaibh uile. "O! ma dh' fhaodta gu bheil e an so" ars' am fear-feòrachaidh 'se a' putadh a mheòir ri tigh

Criosan-Ceangail A' Gheallaidh

eile. “Thig, agus chì sinn,” thubhairt am fear-treòrachaidh a rithisd. Ràinig iad an tigh, ach bu ghann a rinn iad sin an uair a chual iad gàire tùchanach a' mhisgeir.” “Cha'n fhaighear an so e,” ars' am fear-feorachaidh, a nis a' càll a mhisneachd. Bho thigh gu tigh chaidh iad 'nan oidhirp, ach Iosa cha d' fhuair iad an aon diubh. Mu dheireadh thall, an déidh a mhisneachd a bhi uile air chùl, dh' fhag am fear-feòrachaidh e féin gu h-iomlan gu stiùradh an fhir-threòrachaidh, a thug e dìreach gu cùirt-chùil an tigh-òsda, agus a' sìneadh a mheòir ri dorus an stàbuil thubhairt e ris : “Is ann an sin a gheibhear Iosa.” “An sin !” ars' am fear-feòrachaidh le sgàl an iongantais, “an sin, air cul a leithid sin de dhùn inneir ! 'se putadh ris an òtrach aig dorus a' stàbuil. Thoisich am fear-treòrachaidh air a bhi co-chur na bha e faicinn ri a staid pheacach agus a chionta mhòr, agus an sin thàinig crith-eagail air nach faigheadh neach cho peacach ris fhéin Iosa gu bràth. Ach reusanaich am fear-treòrachaidh ris gus an d' thug e a chuis-eagail as an rathad. An déidh so thug e gu stairseach an stàbuil e, ach chuir an sealladh gràineil a choinnich a shùil 'san t-salachair a bha stigh stad air, agus dh'éigh e le uamhunn. “O ! is cinnteach nach bi Iosa ann a leithid so a

Criosan-Ceangail A' Gheallaidh

dh'àite." A' co-chur an t-seallaidh ri truaillidh-eachd a chridhe, bha eagal mòr air thaobh a chor, ach reusanaich am fear-treòrachaidh ris a rithisd, agus thug e an cnap-starradh as an rathad. Ach air dha ainmhidhean a bha a stigh fhaicinn, agus an sitrich a chluinntinn bha eagal air imeachd a null chum na prasaich. An so chunnaic e mac-samhail cuilbheartan an nàmhaid na chridhe féin. "Na biodh eagal ort," ars' am fear-treòrachaidh. Rach a null gus a' phrasaich. Rinn e sin agus fadheóidh fhuair e an Leanabh Iosa paisgte am brat speilidh 'na laigh anns a' phrasaich. "Ann ad thoil ath-nuadhaicte féin," ars' am fear-treòrachaidh, "agus thu ag iarraidh Chrìosd a tha air fhoillseachadh, agus air a thairgse 'san t-soisgeul, agus ma's aill leat dlùth ghabhail ris an dànachd threibhdhireach, gun amharus, gheibhear leat Iosa, fadheóidh, dh' aindeoin do chionta mhòr, truaillidh-eachd do bhith gu léir, agus do bhuairidhean ro theinteach."

Blas an t-salainn. Aig ceann Loch-carrainn tha tràigh mhòr, fhada, agus an uair théid am muir a mach bidh gaineamh na tràghad cho tioram agus gur gann a chreideas tu gu'n robh am muir riamh oirre, no gu'm bi e tuilleadh oirre. Gidheadh

Criosan-Ceangail A' Gheallaidh

coslas, dh' fhàg am muir a shailhteachd as a dhéidh. Blais thusa a' ghaineamh agus gheibh thu blas an t-salainn oirre. Is amhail sin dh'an anam bhoichd air an d' fhiosraich Criosd. Bidh tu a' saòilsinn gu'n do thréig Criosd thu gu bràth agus nach d' fhàg e nì sam bith agad. Gidheadh cha d' fhàg an t-saillteachd t' anam. Cuir dearbhadh air a' chreidmheach agus gheibh thu a bhlas; agus a cheart cho cinnteach 's a bha muir làn ann roimhe, bidh muir làn ann fhathasd, agus cho cinnteach sin pillidh Criosd ris an anam bheò.

Creideamh beag. Bha duine còir bho faisg air Inbhirnis a b' àbhaist a bhi dol do'n òrdugh ann an Loch-Carrann. Aig ath-philleadh àm a' chomanachaidh bha e cho anfhann 'na chorp 's 'na chréideamh, agus lionn-dubh air a spiorad, 's nach robh ann na chuireadh aghaidh air na meadhonan. Chuir e a nighean a dh' aona-ghnothuich gu Loch-Carrann dh' innseadh a chor do Mhr. Lachlann. Rinn an nighean so, agus an uair a bha i fàgail a' bhaile aig crìoch an òrduigh, cheangail a' ministear suas dà bhonn ann an oisinn neapaicin agus thug e so dhi, 'ga cur aig a' cheart àm fo chumha nach sealladh i ris na bha aice, gus an d' thug e an toiseach d'a h-athair. Choimhlion i a

Criosan-Ceangail A' Gheallaidh

cumha ann a bhi cur an neapaicin ann an làimh a h-athar mar fhuair i i. Dh'fhuasgail an duine còir an snaim, agus ciod a fhuair e ach bonn leth-chrùn, agus bonn-a-sia. “Tha mi tuigsinn,” ars' an duine brùite agus airsnealach : “tha iomhaigh an Rìgh air a' bhonn-a-sia mar air a' leth-chrùn, agus bochd, truagh, mar tha mi faodaidh gu bheil copar gràis agam le seula Chrìosd air. Tha mi an dòchas, uime sin, nach bi mi am measg an airgid nach fhiù.” Bha an t-eallach air a thogail de inntinn air ball, agus fhuair e mòr chomhfhurt-achd dha anam.

GLÒIR DHÉ

Leis an Urr. Dr RAONULL BÀN, *a bha ann an Cill-tarlagan aig Bòrd an Tighearna 'sa' bhliadhna 1816. Chaochail e 'sa' bhliadhna 1821.*

THA sinn a' cluinntinn so air a ràdh, maille ri nithibh eile, mu Chrìosd, le Spiorad na fàidheadaireachd: “An nì nach d' thug mi leam, an sin is éiginn domh aiseag.” Is e so glòir Dhé—an nì nach thug e air falbh, agus a thug e air ais. Is e so an cinne-daonna—an nì nach d' thug e air falbh, agus a thug e air ais. B'e an cinne-daonna na meirlich a rinn a' ghadachd air Dia—a spùill Dia d'a ghlòir, a spùill an saoghal d'a shonas, agus a lìon e de dhoilghios, de anshocair, agus de thrioblaid. Sheas an diabhl suas mar tharbh fiadhaich, agus chleachd e gach uile dhìchioll chum Dia a spùilleadh d'a ghlòir, agus chleachd an cinne-daonna, mar an ceudna, gach uile dhìchioll chum Dia a spùilleadh d'a ghlòir. Is i a' chrìoch a bha aig Dia anns an cheud chruth-

Glòir Dhé

achadh, agus a' chrìoch a bha aige, mar an ceudna, anns a' chruthachadh nuadh, a ghlòir. Is e an nì ris nach dealaich Dia gu bràth, a ghlòir. Gu a ràdh le urram naomh, cho fada 's is Dia e cha dhealaich e ri ghlòir. Tha fhios agam gu bheil ann an so iomadh de phobull Dhé, agus ma tha iad air òhi a bheag sam bith a dh' ùine ann an sgoil Chrìosd, na'n cuirinn-sa a' cheist orra, cò aca as faisge dhaibh glòir Dhé no teàrnadh an anama, dh' éigheadh iad a mach: "Och glòir Dhé!" Ach, feuch! ciod an mhisneachd ata ann an so dhuit-se, anam bhoichd, thruaigh, uair air bith a théid thu a ghearan ann ad ùrnuigh air do chor boichd, truailidh, gràineil, salach—gu bheil teàrnadh t'anama air fhilleadh a steach ann an glòir Dhé. Is e so an nì a bha aig ceud ghluasad agus ceud shuidheachadh a' chùmhnaint a bha eadar an Trìonaid o shìorruidheachd—gu'm biodh teàrnadh t'anama-sa air fhilleadh a steach ann an glòir Dhé. Tha Pol ag ràdh: "Co aca dh' itheas no dh'òlas sibh, no ge b'e nì a nì sibh, deanaibh na h-uile nithean chum glòire Dhé." An uair bhios tu ag itheadh pronnaig arain, no ag òl deoch de'n uisge, biodh e chum glòire Dhé. An uair bhios tu a' caitheamh do theachd-an-tìr—nì ata glè dhoilich labhairt air, agus glè dhoilich inns-

Glòir Dhé

eadh do chach a chéile—bi a' gabhail Chrìosd gu saor o'n Athair, agus a' tabhairt air ais do'n Athair. Bi a' gabhail a thròcair mar thiodhlac saor uaithe, agus bi a' tabhairt na glòire ris dha. (An so thug am ministear seachad an cupan.) Ach feuch nach dean thu an gnothach le bloigh de Chrìosd. Feuch nach 'eil thu ag ràdh: “na tha mise an éis anns a *bhanc* ni Chrìosd suas; a' chuid nach ruith mise de'n réis, ruithidh Chrìosd air mo shon; cuidichidh Chrìosd mi, nach bi a bheag sam bith agam féin r'a dheanamh?” Tha dleasnais agad féin r'an deanamh. Ach ma's maith leat-sa beatha, no beothalachd, a bhi agad chum nì maith spioradail sam bith a dheanamh, cum thusa do shùil air Chrìosd a' deanamh na h-oibre gu h-iomlan. Is e so a bheir an ceud ghluasad dhuitse gu nì maith a dheanamh. Feuch nach bi thusa cosmhail ris a' mhuinntir a bhios ag ràdh nach 'eil feum air Chrìosd ach aig meadhon-aibh, agus aig òrduighibh, agus aig bòrd an Tighearna—a' deanamh air Chrìosd mar nithear air cota Sàbaid. Is coma leam co dhiubh an diadhachd ata mar chòta Sàbaid. Is iomadh dleasnas ata agad-sa ri dheanamh aig a' bhaile, mu'n teine, agus mu'n chlobha, airson am feum thu tuilleadh neirt o Chrìosd na dh' fheumas tu

Glòir Dhé

aig bòrd an Tighearna. Chuala mise *nòt* o sheann Chriosdaidh àraidh, an uair a bha mi a' m' leanabh, agus bu mhòr an t-iongantas a chuir i orm an uair sin. Is iomadh là o sin a bha i feumail dhomh, agus cha dealaich mi gu bràth rìthe: "Is iomadh dleasnas ata agad-sa r'a dheanamh aig a' bhaile mu'n teine, agus mu'n chlobha, airson am feum thu tuilleadh neirt o Chriosd na dh' fheumas tu aig bòrd an Tighearna. Ach feuch thusa do thaobh an fhreasdail dhoilich a bhios ad aghaidh, gu'n dean thu sacramaid deth an sin, agus gu'n dean thu bòrd an Tighearna deth an sin, agus gu'n toir thu glòir do'n Tighearna deth an sin."

Ceann-feadhna nam peacach. "Is fìor an ràdh so, agus is airidh e air gach aon chor air gabhail ris, gu'n d' thàinig Iosa Criosd do'n t-saoghal a theàrnadh pheacach; d'am mise an ceud-fhear" (1 Tim. i. 15). A Phoil, arsa Raonal Bàn, ciod a tha thu a' ciallachadh le a' bhi ag ràdh gur tusa ceann-feadhna nam peacach? A bheil thu a' ciallachadh, de na h-uile pheacach anns na h-uile linn, gur tusa an ceud-fhear? Ma tha, cha'n urrainn domh aontachadh leat, oir is peacach ni's mò na bha thusa riamh, Raonal

Glòir Dhé

Bàn. Ach a bheil thu a' ciallachadh, de na peacaich uile a bhios air an teàrnadh, gur tusa an ceud-fhear? Ma 'se sin a tha thu ag ràdh, och! cha'n'eil dòchas ann do Raonal Bàn, oir is peacach e as mò fhathast. Ach ma tha thu a' ciallachadh, mar tha mi an dùil a tha, gu'n saoil gach peacach teàruinte e fhéin de na h-uile pheacach, an ceud-fhear, a nis tha dòchas ann do Raonal Bàn, agus tha thusa agus esan a dh' aon inntinn.

FEUCH UAN DÉ

Leis an Urr. AONGHAS MCMHAOLAIN, a bha ann an
Arain, agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1843

Feuch Uan Dé, a ta toirt ajr falbh peacaidh an t-saoghail!
—EÒIN i. 29.

ANN am fàidhdeireachd an fhàidh Esaias, bha e air a roimh-innseadh mu Eòin, gu biodh e 'na Roimh-ruithfhear aig Criosd, 'na theachdaire dol roimh a ghnùis, a dh' ullachadh a shlighe; agus tha e soilleir, gu robh triall Eòin air thalamh co-fhreagarrach ris an fhàidhdeireachd a rinn Esaias mu thimhchioll. Bha ministreileachd Eòin de nàdur geur agus dùsgaidh, a bha treòrachadh a luchd-éisdeachd gu mothachadh air an cionta 's air an truaighe mar pheacaich, agus air an fheum a bha aca air Criosd mar Shlànuighear. Bha Eòin toileach e féin isleachadh, chum 's gu biodh Criosd air àrdachadh, agus inntinn an t-sluaigh a tharruing o gach stéidh mhearachdach, a dh' ionnsuidh an “aon bhunait a shuidhich

Feuch Uan Dé

Dia ann an Sion.” ’S ann chum na crìche so a ghairm e air an t-sluagh a dh’ ionnsuidh Chrìosd, mar Uan Dé. Ann an labhairt o na briathraibh so, bheir mi fainear :

I. Cuid de na h-aobharan, air sgàth a bheil Crìosd air a ghairm “Uan Dé.”

II. An dòigh anns a bheil e toirt air falbh peacaidh an t-saoghail.

III. An dòigh anns a bheil e iomchuidh do pheacaich a bhi sealltuinn ris an Uan so.

I. *Cuid de na h-aobharan.* 1. Anns a’ cheud àite, tha e air a ghairm “Uan Dé,” do bhrìgh gu robh e air ullachadh, agus air àrach le Dia, air dòigh nach robh aon uan eile a bha riamh air thalamh. Bha an Tighearn Iosa Crìosd, cha’n e mhàin, maille ris an Athair o bhithbhuan-tachd, ach ’na Uan a bha ro-mheasal, ro-mhùirneach aig Dia—“a Mhac gràdhach.” Ach bha an t-Uan so air òrdachadh ’s air ullachadh gu bhi ’na iobairt réite, agus air iobradh, air costas Iehobhah an t-Athair. 2. Bha Crìosd air a choimeas ri uan, air sgàth co fìor-ghlan, agus naomha, ’s a bha e ’na ghuth, ’sna ghniomh, ’na chridhe, ’sna chaithe-beatha. Ged a bha e a’ gabhail comhnuidh am measg pheacach, ag

Feuch Uan Dé

itheadh agus ag òl maille ri peacaich, agus air a chuáirteachadh le truailidheachd an t-saoghail so o là gu là, gidheadh ann am buillsgean na truailidheachd so, bhunaich e naomha 'na ghuth, 'sna ghnìomh; choimhead se e féin gun smal o'n t-saoghal. 3. Bha Crìosd air a choimeas ri uan, air sgàth a chiùineas, a mhacantachd, agus fhoighidin fo gach masladh is àmhghar a dh' fhuiling e. Ach ciod mar a ghiùlain an Tighearn Iosa Crìosd e féin fo gach masladh agus àmhghar a dh' fhuiling e o a nàimhdean! 4. Bha Crìosd air a choimeas ri uan, do bhrìgh gu robh e air a roimh-chiallachadh, agus air a shamhlachadh leis na h-uain a bha air an toirt suas mar iobairtean fo'n lagh. Bha an t-uan càisg 'na shamhladh ro-fhreagarrach air Uan Dé, a thug e féin mar iobairt airson a phobuill, agus a rinn cuirm dhaibh de "nithibh blasda, agus làn de smior," air an iobairt a thug e suas; agus a tha cur an céill, gu bheil a' bheatha mhaireannach aig gach neach a dh' itheas de'n chuirm so.

II. *An dòigh anns a bheil e toirt air falbh.*

1. Tha gach seòrsa dhaoine, eadar Iudhaich agus Chinnich, air an deanamh nan luchd-compairt de thoradh na h-iobairt a thug Crìosd suas air a' chrann-cheusaidh. Is e Crìosd Slànuighear coit-

Feuch Uan Dé

chionn an t-saoghail, agus mar shlànuighear tha e leòir fhoghainteach a leasachadh gach uireasbhuidh, agus a leigheas gach truaighe a thug am peacadh air a chinne-daonna; agus tha gach seòrsa dhaoine, tha Iudhaich agus Cinnich, saor agus daor, fàilteach gu teachd d'a ionnsuidh, agus gu bhi gabhail de uisge na beatha gu saor.

2. Bha peacaidhean pobuill thaghta Dhé gu h-ìomlan air am meas do Chrìosd mar an urras, agus air an leagail air le Dia an t-Athair, chum 's gu'n d' thugadh e air falbh iad. Agus rinn e sin, mar rinn am boc-gaibhre a chaidh as le lochdan chloinn Israeil gu léir air a cheann, an giùlan air falbh do'n fhàsach, gu ionad neo-àitichte, far nach cualas guth no sgeul am feasd tuilleadh mu'n timchioll—mar sin thug Crìosd air falbh peacaidhean a phobuill gu tìr na di-chuimhne, gu ionad anns nach cuimhnichear iad ni's mò.

3. Thug Crìosd peacaidhean a phobuill air falbh, le peanas toillteanach a' pheacaidh fhulang 'na chorp, agus 'na anam féin, air a' chrann-cheusaidh. Thug Dia air falbh peacaidh an t-saoghail, le buille thròm an smachdachaidh a thoill e, a leagail air aon ghin Mhic féin. Is ann tre'n dioladh a thug Crìosd do cheartas Dhé, le fhulangasaibh agus le bhàs, a thug e air falbh

Feuch Uan Dé

peacaidh an t-saoghail. 4. Tha peacaidhean deisciobuil Chrìosd air an toirt air falbh an uair a tha iad air am maitheadh dhaibh agus air an dubhadh a mach á leabhar cuimhne Dhé. Tha còir dhligheach aig gach fìor iompachan air buanachd na saorsa a cheannaich Chrìosd air a shon. Tha Chrìosd fhathast a' toirt air falbh peacaidh an t-saoghail, a' giùlan air aghaidh obair na saorsa o linn gu linn, anns an eaglais. Tha e saoradh a phobuill o'm peacaidhean, an uair a tha iad air an ionnlaid, air am fireanachadh, air an naomhachadh, agus air an toirt gu sealbh air beatha mhaireannach. Ach is ann tre'n Spioraid Naomh a tha e a' giùlan air aghaidh na cuid so de obair na saorsa.

III. *An dòigh anns a bheil e iomchuidh.* Tha sinn air ar gairm gu bhì sealltuinn ris, tre chreidimh; oir cha'n'eil cothrom againn, anns an t-saoghal ata làthair, air fhaicinn air dòigh sam bith eile. Ma bha do chogais air a dùsgadh, O! a pheacaich gu mothachadh air do chionta, ma bha t-inntinn air a soillseachadh leis an Spiorad Naomha, ma bha sùil a' chreidimh air a fosgladh ann ad anam, thoir oidheirp air an t-sùil so a thionndadh a dh' ionnsuidh Chrìosd.

1. Feuch Uan Dé air a lot, air a chur gu bàs,

Feuch Uan Dé

agus air iobradh suas air a' chrann-cheusaidh chum peacaidh an t-saoghail a thoirt air falbh. 2. Tha e iomchuidh dhuinn a bhi sealltuin ri Uan Dé le mòr iongantas O, faiceamaid, le mòr iongantas, Uan Dé air irioslachadh, agus air iobradh chum réite a dheanamh airson peacaidhean a shluaigh! Dh' fhuiling e 'na anam 'sna chorp, 'na bhuill 'sna bhuaidhibh, 'na ainm agus 'na oifigibh, dh' fhuiling e o cheartas Dé, o naimhdeas dhaoine, agus o shaighidibh teinnteach ifrinn; dh' fhuiling e bàs maslach a' chroinn-cheusaidh,—seadh, chrìochnaich e a thurus air talamh ann am fùrneis an àmhghair. 3. Tha e iomchuidh dhuinn a bhi sealltuinn ri Uan Dé le irioslachd agus bròn diadhaidh. Bha e, cha'n e mhàin eòlach air bròn, ach bha a bhròn romhòr, thug a bhròn barrachd air bròn gach neach eile bha riamh air thalamh (*Tuir.* i. 12). Ach is e dleasanais deisciobuil Chrìosd comh-fhulangas a bhi aca r'am Maighstir ann a àmhgharaibh, a bhi bròn maille ris-san a bha ri bròn, a bhi sealltuinn ris-san a bha air a lot air an son, le irioslachd agus bròn diadhaidh. Is ann le bhi sealltuinn ri Chrìosd, le creideamh agus irioslachd, a tha co-chomunn aca maille ris ann a fhulangas, agus air an cur an coslas cruth r'a bhàs. 4. Tha

Feuch Uan Dé

e iomchuidh gu bitheamaid a sealltuinn ri Uan Dé, le mòr thaingealachd cridhe.

Is ann o fhìor ghean-maith féin a dh' ullaich Dia an t-Uan a bha gu peacaidh an t-saoghail a thoirt air falbh. Tha fuil na h-iobairt a thug an Tighearn Iosa Crìosd suas, leòir-fhoghainteach chum am peacadh as truime dath a ghlanadh as, agus am peacach as mò a dheanamh réidh ri Dia. Ach cha'n'eil buannachd spioradail, no saorsa a cheannaich Crìosd, aig neach sam bith, co fhad 'sa tha e beò ann an gràdh, agus ann an cleachdadh a' pheacaidh. Uime sin is e dleasan an dream a fhuair eòlas spioradail air Crìosd, a bhi gu tric a' sealltuinn ris tre chreidimh. Thoir oidheirp, O, chreidmhich, air a bhi a' dlùthachadh gu tric ri crann-ceusaidh Chrìosd, agus a' sealltuinn ris an Uan a bha air iobradh, chum do pheacaidh a thoirt air falbh. A bheil thu fo mhothachadh geur air olc a' pheacaidh? Seall ri fuil Chrìosd, a tha glanadh o gach peacadh. A bheil thu fo agartas cogais, agus fo eagal feirg? Seall ris-san a dhoirt fhuil chum fearg Dhé a chosg, agus chum a chogais chiontach a ghlanadh o oibribh marbh. A bheil thu caoidh thar cruadhas do chridhe, thar truailleadheachd do nàduir? Seall ri lotaibh Chrìosd, o bheil ioc-shlaint a' sruthadh, chum

Feuch Uan Dé

an cridhe cruaidh a leaghadh, agus an t-anam leòinte a leigheas. A bheil thu fo dhiobhail misnich tre iomadh buaireadh? Seall ris-san a tha a' guidhe nach diobradh do chreideamh thu, agus gheibh thu spionnadh nuadh.

NA DEAN CRON ORT FÉIN

Leis an Dr IAIN DOMHNULLACH NA TÒISEACHD,
a chaochail 'sa' bhliadhna 1849.

*Agus ghlaodh Pol le guth àrd, ag ràdh: Na dean cron sam
bith ort féin.—GNIOMH xvi. 28.*

BHA na briathran so air an labhairt le Pòl ri fear-coimhead a' phrìosain ann am Philipi.

Thaobh nam briathran o an do chuir mi romham a bhi labhairt, tha sinn a' faicinn ciamar bha iad a' laigh ri fear-coimhead a' phrìosain, agus ciod an nì àraidh a bha iad a' labhairt ris. Faodaidh nach 'eil neach 'gam éisdeachd anns an dearbh staid 'san robh esan aig an àm, no tha air tì an dearbh ghnìomh sin a dheanamh bha esan gu a chiontachadh. Tha mi a' dùrachd a bhi creidsinn nach 'eil; agus na'm biodh, tha na briathran a' labhairt ris an neach sin, anns an t-seadh as cudthromaiche. Gidheadh 'se m'eagal gu bheil iomadh 'gam éisdeachd a tha deanamh croin orra féin air iomadh dòigh eile; seadh, araon

Na Dean Cron Ort Féin

a thaobh an anama agus an cuirp, mar bheir sinn fainear an déidh so.

Na dean cron sam bith air do chorp, no do bheatha nàdurach 'san t-saoghal so. Tha fhios aig na h-uile neach cho feumail 's a tha an t-anam d'an chorp, agus an corp, mar an ceudna, d'an anam. Ach ged tha an corp gu tric anfhann agus 'na eallach air an spiorad, ciod, gidheadh, dheanadh e 'san t-saoghal so d'a easbhuidh? Tha e an comain a shùilean, a chluasan, a làmhan, a chosan, seadh (agus cha'n iad bu chòir a bhi air dheireadh) a ghlùinean, anns a' bheatha spioradail. Maille ri so, thigeadh air pobull an Tighearna a chumail an cuimhne gu bheil an cuirp, cho maith r'an anamaibh air an ceannach le Criosd. Seadh, is iad an cuirp earrann de chorp dìomhair Chrìosd, agus teamp-uill an Spioraid Naoimh. Dh' ainmichinn a nis cuid de na dòighean anns a bheil daoine an cunnart a bhi a' deanamh croin orra féin, 'se sin, air an cuirp, no am beatha nàdurach.

1. Tha iadsan 'ga dheanamh a tha cumail o'n chorp *sin a tha feumail air a shon*. Tha cuid aig a bheil meadhonan gu leòir gu an cumail suas, ach aig nach 'eil cridhe a bhuilicheas iad orra féin, no air an co-chreutairibh. Tha an cridheachan

Na Dean Cron Ort Féin

ceangailt ri an cuid òir is airgid. Na daoine truagha! Ciod a nì an cuid airgid is òir dhaibh aig uair a bhàis? Tha iadsan, gun teagamh, a' deanamh cron mòr orra féin. Tha cuid eile tre leisg is lunndaireachd, agus anacail gu oibir, nach saoraich mar bhuineadh dhaibh airson an arain lathail, agus an lòn, 'san éididh a dh'fheumas an cuirp. Is ma ghabhas iad obair aig àm air bith os làimh, ciod tha annta ach snàig-eirean, no seilcheigeàn 'na ceann. Tha iad féin 'san clann gun bhiadh, gun eudach. Cha'n'eil na meadhonan aca; ach is e an coire fhéin a tha ann, agus coire chuireas Dia ri an cunntas luath no mall. Na biodh anam a tha air ainm-eachadh air Criosd ciontach as a' mhì-chliù so.

Tha cuid eile, agus tha iad a' cosnadh, ach a' caitheamh na choisneas iad air an òl. Cha luaithe a gheibh iad am pàigheadh latha no seachduin, no sud do'n tigh òsd iad leis, gus an òl iad a' pheighinn dheireanach dheth, biodh iad féin 'san teaghlaichean a' trasgadh an sud fad na seachduin. Na daoine truagha! Tha iad a' deanamh croin orra féin, agus air na creutairibh a dh'earb Dia riu air iomadh dòigh. Tha iad so a' deanamh croin dubailte dhaibh féin—cron ann a bhi cumail o'n chorp na nithean a tha feumail air a shon, agus

Na Dean Cron Ort Féin

cron ann bhi milleadh am maoin air mhodh a tha
calltach araon d'an anam 's d'an chorp. O!
smuainicheadh iad so ciod tha iad a' deanamh.
Cuimhnicheadh iad ciod an cron tha iad a'
deanamh orra féin, agus nach 'eil oidhche Shath-
uirn no Shabaid, no oidhche no là eile, a bhuilich
iad air an òl, nach labhair fathast 'nan aghaidh,
agus nach bi searbh dhaibh. O nach gabhadh
luchd na misg rabhadh o so. Agus a thuilleadh
air so, agus air na h-uile truaighe eile tha leantainn
a' pheacaidh so air thalamh, nach cuimhnicheadh
iad gu bheil coinneachadh aca ri thabhairt do Dhia
anns a' bhreitheanas, far—an àit a' chupain leis
an robh iad a' riarachadh am miann shalaich 'san
t-saoghal so—an cuir e cupan de fhion dearg neo-
mheasgaichte a chorruidh 'nan làmhaibh, nach òl
iad a mach tre shaoghal nan saoghal! Ach mo-
thruaighe, gu bheil cuid an déidh sin uile, agus
gur fearr leo an cunnart a ghabhail de na h-uile
nì tha rompa, no an deoch a thoirt thairis!
Cosmhuil ri duine air a bheil iomradh againn ann
an eachdraidh bha call a radharc leis an deoch,
agus a chuir a chomhairle ri leighich ainmeil a
bha 'san àit; agus air do'n leighich a ràdh ris,
“Ma's àill leat an solus a mhealtuinn thoir thairis
an deoch,” 'se thubhairt e: “Slàn leat, ma seadh,

Na Dean Cron Ort Féin

a sholuis aoibhnich.” Mar sin tha iomadh ag ràdh le an gnìomhairibh, ged nach abair iad ann am briathraibh e: “Slàn leat a Chrìosd! Slàn leat, a Spioraid Naoimh! Slàn leat, a sholuis agus a shonais shiorruidh! Thugar dhuinne an deoch. Itheamaid, òlamaid, bitheamaid subhach, oir am maireach gheibh sinn bàs!” O! a dhaoine truagh, cluinnibh aon uair fathast guth an Tighearna leis nach àill ’ur dol am mugha, agus a tha ag ràdh ris gach anam air leth agaibh, *na dean cron ort féin*.

Tha an Tighearn anns na briathraibh so, gun teagamh, a labhairt ruinn a thaobh ar *n-anaman* neo-bhàsmhoir, agus a’ toirmeasg dhuinn cron air bith a dheanamh orra-san. Ach gidheadh sin tha daoine a’ deanamh cron air an anamaibh, agus mar sin a’ dol an aghaidh àithne is ughdarrais Dhé anns na briathraibh so. Tha daoine a’ deanamh sin ann an trì dòighean agus ’ga dheanamh (mur bi iad air am bacadh tràth), gu milleadh siorruidh féin.

1. *Anns a’ cheud àit.* Tha daoine a’ deanamh cron air an anamaibh le a’ bhi dol air an adhart agus a’ buanachadh anns am pheacadh. Tha an t-anam ann an staid chaille. Is e claidheamh da-rìreadh tha ’sam pheacadh, a tha an duine a’

Na Dean Cron Ort Féin

sàthadh ni 's faide agus ni's faide a steach gu anam leis a h-uile ceum a tha e dol air adhart 'san staid sin, no peacadh tha e a' cur an gnìomh. Mar so tha e dol air adhart ann an obair uamhasach an *fhéin-mhoirt*. O, nach creideadh peacach so, a tha dol air adhart gu dàna anns a' pheacadh! Creid e, fhir na misge; creid e, fhir nam mionnan; creid e, fhir na neo-ghlainne, creid e, fhir brisidh na sàbaid; creid e, thusa, cia b'e air bith thu, a tha beò ann am peacadh air bith, 's a' gabhail tlachd no toil-inntinn ann.

2. *'San dara àit.* Tha iad a' deanamh cron air an anamaibh féin, a tha beò anm am *mì-chùram* mu'n timchioll. Duisgibh; biodh eagal oirbh roimh 'ur mì-chùram is bhur fois. Is iad so cunnart as mò no na h-uile cunnart eile tha co-cheangailte ri 'ur staid. Ma sguabas a' phlàigh leatha sibh, anns an staid a bheil sibh, cha chuir sìorruidheachd an céill bhur truaighe. Is truagh iad a choidleas fuidhpe! Is truagh iad a choidleas a mach i! Uime sin deir an Tighearna, Mosgail thusa tha ad chodal, agus éirich o na mairbh, agus bheir Criosd solus duit (*Ephes. v. 14*).

3. *'San treas àit.* Tha daoine a' deanamh croin, agus mòr chron, air an anamaibh le bhi *diùltadh na slàinte*, agus an *rathaid leigheis* a dh'

Na Dean Cron Ort Féin

ullaich Dia air an son. Is i so an t-slàinte a dh'ullaich Dia airson nam peacach: slàinte tre fhuil a Mhic féin! Slàinte iomlan; slàinte shìorruidh! O, nach gabhamaid iongantas, nach biomaid bàithte ann an iongantas ris a' ghràdh sin ann an Dia a dh'ullaich a leithid so a Shlànuighear, is o'n d'éirich a leithid so a shlàinte—gràdh air nach 'eil tomhas, ach glòir Pearsa Chrìosd, agus toillteanas neo-chrìochnach na fola a dhoirt e! “Oir is ann mar so a ghràdhaich Dia an saoghal—gu'n d' thug e aon-ghin Mhic féin” (*Eoin*, iii. 16).

Agus tha an t-slàinte so air a tairgse dhuinn le Dia anns an t-soisgeil—air a tairgse gu saor, gun airgiod, gun luach—air a tairgse do na h-uile gun eadar-dhealachadh sam bith air a bhi air a dheanamh—air a tairgse do na h-uile mar pheacaich; seadh, do na peacaich as mò a tha mach á ifrinn (Faic *Is.* i. 18, agus *lv.* 1-3)—cha 'n e sin a mhàin ach tha Dia 'gar gairm gu gabhail rithe, agus gabhail rithe tre chreideamh; 'se sin, tre bhi creidsinn teisteis Dhé 'na fhocal d'a taobh; a' creidsinn gur esan a tha labhairt, gu bheil e labhairt ruinne, agus a' nochdadh Chrìosd a mach dhuinn, agus uile bheannachdan na slàinte annsan; seadh, gu bheil e ag àithne dhuinn creidsinn 'na Mhac, air chor as nach urrainn duinn esan a

Na Dean Cron-Ort Féin

dhiùltadh gun a bhi deanamh tarcuais air tiodhlac do-labhairt Dhé, agus a bhi ciontach a eas-ùmhlachd dha. Tha na nithean so air an cumail a mach dhuinn cho soilleir air feadh na fìrinn, is gur gann gu bheil feum air mi a dh' ainmeachadh earrannan fa leth a chum a bhi 'gan daingneachadh dhuibh. Ach feudaidh sibh sealltainn ri *Eoin* iii. 14-18, 36 ; 1 *Tes.* ii. 13 ; 1 *Eoin* iii. 23.

Ach nach lìonmhor iad a tha a' diùltadh CHRISD ; a' diùltadh an Leighiche 'san leighis le chéile? Nach 'eil a' chuid mhòr de luchd-éisdeachd an t-soisgeil ann ar là ciontach as a' pheacadh uamhasach so, am peacadh damnaidh os cionn gach uile pheacadh eile ! Tha cuid 'ga dhiùltadh le bhi saolsinn nach 'eil an galar cho domhain, no cho cunnartach 'sa tha cuid a' cumail a mach, agus uime sin nach 'eil mòr fheum aca air an Leighich — cuid eile, le an ceangal ri peacadh — cuid eile, le an cridhe a bhi 'san t-saoghal — cuid eile, le spiorad na féin-fhireantachd — agus cuid eile, le a bhi fantuinn gus am faigh siad iad féin ni's iomchuidh airson Chrisd. Tha a bhreitheanais am muigh. Tha an t-slat air a leagail oirnn. Agus mur bi an tuilleadh meas air a chur leinne air an tiodhlac do-labhairt, tha aobhar a bhi

Na Dean Cron Ort Féin

creidsinn gu'n sgiùrs e ni's gèire agus ni's gèire sinn. O, tuigeamaid, uime sin, ar ciont is ar dleasanas, fo fhreasdal ghruamach so leis a bheil Dia 'gar fiosrachadh.

Tha tròcair Dhé ann an Crìosd, a ghràdh sìorruidh do shaoghal caillte; tha fuil a' chrathaidh, tha an Spiorad Naomh, tha uile mheadhonan nan gràs, mar gu'm b'ann le aon ghuth, ag ràdh riut-sa a tha diùltadh Chrìosd: "Tha sinn uile an so." "Tha sinn an so," mar gu'n abradh iad, "a' feitheamh chum a bhi gràsmhor dhuit, a' feitheamh gu do shaoradh, gu do naomhachadh is gu do bheannachadh le sonas sìorruidh." O, smuainich ciod iad na h-aoidhean glòirmhor tha mar so aig do dhorus! Gabh riu! Na cuir air falbh iad!

SGRIOBHÀIDHEAN TAGHTA

Leis an Dr TORMOID MACLEÒID (“Caraid Nan Gaidheal”),
a chaochail 'sa' bhliadhna 1862.

Uile làthaireachd Dhé. Tha an Dia uile-chumhachdach lathaireach anns gach àite. Tha e aig mo dheas-làimh; tha e fada air falbh; tha e a' lionadh an t-saoghail mu'n iadh a' ghrian. Ann an so tha neòinein na machrach a' fàs, agus tha esan ann an so maraon; shuas os mo cheann tha a' ghrian a' dealradh, agus tha esan ann an sin mar an ceudna. Tha e 'san oiteig chiùin, tha e 'san doininn ghairbh; anns an t-solus agus anns an dorchadas; anns an neoni as faoine, agus anns an t-saoghal mhòr. Tha e 'sa' ghleann ìosal so; tha a làthaireachd air mullach nam beann; 'san uaigneas as sàmhhaiche 'san eilean fhàs, agus anns a' bhaile mhòr. Eisdidh e mo ghuth fann-sa, mar a dh' éisdeas e ri co-sheirm nan aingeal a tha le'n clàrsaichibh òir mu'n cuairt d'a chathair rìoghail.

Sgriobhaidhean Taghta

'Se Dia nan àrd-aingeal e, agus is e mo Dhia-sa e. Eisdidh e ruinn le chéile, agus bheir e éisdeachd, mar an ceudna, do cheòl na h-uiseige, agus do shrann an t-seillein ag iadhadh mu na blàthaibh maoth. O! Thusa a Dhé uile-làthaireach! éisd rium agus freagair mo ghuth; na ceadaich dhomh-sa gu bràth a dhi-chuimhneachadh gu bheil mi fo bheachd do shùla, anns gach àite agus air gach àm. Cuidich leam mi féin a ghiulan mar ann ad làthair; chum agus an uair a ghairmear mi, le coimthional an t-saoghail gu léir fa chomhair mo Bhreitheimh, nach h-éiginn domh teicheadh o làthaireachd an Tì as àirde.

Neo-bhàsmhorachd. Chunnaic mi am blàth a' seargadh air a' phreas, le dhuilleagaibh bòidheach sgapta air an làr. Dh' amhairc mi rithist: thog e cheann as ùr; bhruchd a mach am maothan òg 'na bhàrr; thàinig fhaileadh cùbhraidh orm ann an uchd na gaoithe.

Chunnaic mi a' ghrian a dol fodha 'san iar agus neòil chiar-dhubh na h-oidhche a' sgaoileadh mu'n t-saoghal: cha robh dath, no dealbh, no àilleachd, no ceòl; ach an aon duibhre dhorcha a tuineachadh mu'n cuairt. Dh' amhairc mi; dh' eirich a' ghrian a ris 'san ear ann an àilleachd a neirt, a' sgaoileadh a gathan òr-bhuidh air àirde nam

Sgriobhaidhean Taghta

beann; á neadan còinnich dh' éirich an riabhag a chur fàilte oirre, agus theich an oidhche 'na ciarimeachd air falbh. Chunnaic mi an durrag air teachd gu làn-mheudachd: dh' fhàs i fann; dhiùlt i lòn; shniomh i uaigh dh' i féin, agus chunnaic mi i air a righe 'na léine-bhàis shìoda; laigh i gun chosan, no dealbh, no lùth, no comas gluasaid—Dh' amhairc mi rìs: bhris i cuibhreach a' bhàis; thàinig i beò as ùr; air a sgiathaibh dearg-bhreac àillidh ghabh i mach air blàs chéitein na gaoithe; rinn i gàirdeachas 'na h-ur-bheatha.

'S amhuil so a thachras dhuit-se, O dhuine!—mar so ath-ùraichear do bheath-sa. Cinnidh àilleachd as an ùir, agus beatha as an duslach. Tamul beag, agus laighidh tu fo'n fhòid, mar laigheas an sìol 'san fhonn; ach togar thu 'na dhéidh so, agus a chaoidh cha bhàsaich thu.

Cò esan a tha teachd a bhriseadh cuibhreach na h-uaighe, a dhùsgadh nam mairbh, agus a chruinneachadh a mhuinntir shaorta féin o cheithir àirdibh an domhain? Tha e tùrling air neul lasrach; tha fuaim na gall-truimp a' dol roimhe; tha milte de ainglibh air a dheas làimh, —'se Iosa Mac Dhé ata ann, Fear-saoraidh a' chinne-dhaonna; caraid nan ionracan. Tha e

Sgriobhaidhean Taghta

teachd ann an glòir 'Athar; fhuair e cumhachd o'n àirde.

A mhic na neo-bhàsmhorachd, na bi fo bhròn ! oir tha am milltear, am milltear an-ìochdmhor a thug sgrios air oibre Dhé, air a cheannsachadh. Thug Iosa buaidh air a' bhàs. A mhic na neo-bhàsmhorachd na bi nì's faide fo bhròn !

An Oighreachd as luachmhoire. Bha duine uasal àraidh a bha ro uaibhreach mu chuid fearainn. Thachair do charaid diadhaidh a bha air aoidheachd 'na thigh, bhi mach maille ris air mullach àrd, o'n robh sealladh maith aige air an dùthaich mu'n cuairt. Thoisich e air farsuingeachd na h-oighreachd leigeil ris da. "Sud," deir esan, is e sineadh a mach a làimhe, "criochan mo chuid fearainn-sa; agus seall chum na h-àird ud eile, an léir dhuit na tighean ud? is leam-sa am baile sin mar an ceudna; agus tionndaidh do shùil chum na h-àirde so, innis domh am faic thu an aitreabh ùr ud a tha iad a' togail?" "Chì," deir am fear eile, "gu beachdaidh." "Buinidh sin dhomh-sa cuideachd." "Amhairc thusa nis," thubhairt a charaid ris, "mar a stiùireas mise do shùil-sa. An léir dhuit am bothan beag ìosal ud aig iomall a' bhaile ud thall?" "Is léir gu soilleir; dé dheth sin?"

Sgriobhaidhean Taghta

“Thà” deir a charaid, “a chionn gu bheil boirionnach bochd anns a’ bhothan ud, is urrainn barrachd a ràdh mu a saoibhreas, na thubhairt thusa fhathast.” “An ann da rìreadh a tha thu,” thubhairt esan, “cionnus a dh’ fheudas sin a bhith?” “Tha, chionn gu’m feud ise a ràdh, *Is leam-sa Crìosd.*” Thionndaidh am fear eile air falbh fo nàire, agus cha d’ thug e iomradh tuillidh air farsuingeachd ’oighreachd, am fad is a dh’ fhuirich a charaid maille ris.

Mu bhàs Chrìosd. B’i so an uair a bha ro-chomharaichte le iongantasaibh air nèamh, agus air talamh. Bha obair nàduir air fad ’ga comh-mhothachadh; agus thug na beothaibh agus na mairbh comh-fhianuis air meud a’ ghnìomh. Reubadh brat-roinn an teampuill ’na dha bhloigh. Chrìothnaich an talamh. Bha dorchadas air an domhan uile. Dh’ fhosgladh na h-uaighean, agus dh’ éirich mòran a bha ’nan codal, agus chaidh iad a steach do’n Bhaile Naomh. Cha b’iad sin a mhàin mòr-iongantais na h-uaire uamhannaich so. Thug am breitheamh a dhìt e fianuis fhollaiseach air a neo-chiontais. Thug an ceanard-ceud Romanach, a bha ceann an airm, a bha freiceadan aig àm a bhàis, glòir do Dhia, agus dh’ aidich e gu’n robh esan a bha

Sgriobhaidhean Taghta

fulang os cionn bhi na dhuine. Eadhon a mhòrchuideachd a thàinig a mach a dh' fhaicinn, mar gu'm b'e bh'ann iongantas coitchionn, agus a thoisich ri labhairt ris gu spideil, tàireil, phill iad dhachaidh, a' bualadh an uchd, agus dh' asluich a' mort-fhear Iudhach a dheagh-ghean.

B'i so an uair 'san d' thug Criosd làn-dioladh seachad air son peacaidh a' chinne-dhaonna, 'sa choimhlion e ar saorsa shìorruidh. B'i sin an uair 'san robh an iobairt mhòr air a toirt suas, a tha a h-éifeachd a' drùdhadh air ais gu ceud chionta an duine, is a' ruigheachd air aghaidh gus nach bi ùine ann ni's mò; an uair 'san robh an fhuil a' taosgadh o'n chrann-cheusaidh, mar o àrd àltair, a dh' ionnlaid air falbh cionta nan cinneach.

Anns an uair so bha gach fàisneachd, taisbean, agus samhail, air an coimhlionadh. B'e so an cuspair comhalachaidh aig an iomlan diubh. Tha sibh a' faicinn an Lagh agus na Fàidhean 'nan seasamh, ma dh' fhaodar a ràdh, aig bun a' chroinn-cheusaidh, a deanamh umhlachd. Tha sibh a' faicinn Maois agus Aaron a' giulain àirc a' choimhcheangail; Daibhidh agus Eliah a' taisbeanadh oraicle na fianuis. Tha sibh a' faicinn gach sagart agus iobairt, gach deas-ghnàth

Sgriobhaidhean Taghta

agus òrdugh, gach samhail agus riaghailt creidimh, air an co-chruinneachadh an ceann a chéile chum an coimhlionadh. 'San cheart uair a chaidh a cheusadh, chaidh an leabhar leis na seachd glasan fhosgladh. Nochdadh bladh gach deas-ghnàth; thàinig gach faisneachd gu crìch; agus dh' fhoillsich gach samhail a bhrìgh.

Sgàile creige mòire—Isai. xxxii. 2. Feuch a' Charraig a bhuaileadh airson pheacach, agus as an do bhrùchd an t-uisge beò! O! an samhladh beannaichte air an t-sruth phrìseil sin a tha a' ruith anns gach linn, do gach fine agus sluagh fo nèamh; agus nach ris-san, a tha air a thurus gu Sion, gus an téid e fa dheòidh thairis air Iordan, agus an seas e air cladach sèimh a' Chanàain shuas, far an cinn an sruth so 'na h-abhainn mhòir, a' sruthadh o chathair Dhé agus an Uain. Tha an tobar naomh so, a dh' fhosgladh ann an tigh Dhaibhidh cosmhuil, 'na bhuaidhean ri lochan Bhetesda; ge b'e neach a dh'ionnlaideas e féin ann, bithidh e air a leigheas o gach eucail a bha air: O! gach neach air a bheil tart, thigibh chum sruthan nan uisge beò! As a' so faodaidh sibh òl a nasgaidh chum neart agus càil fhaotainn gu dol air 'ur n-adhart 'n'ur turus do nèamh. An robh Ionah toilichte leis an luibh-sgàil' a dhìon

Sgriobhaidhean Taghta

e car tamuil o'n teas? An robh sluagh Israeil taingeil airson an uisge a bhrùchd a mach a' carraig Horeib? Agus an e nach bi sinne taingeil do Dhia airson a thabhartais do-labhairt ann am Mac a ghràidh a chur e dh' ionnsuidh an t-saoghail a thèarnadh a phobuill o dhoinionn na feirge a tha ri teachd, agus a tha 'na ionad-dìon, agus 'na fhasgadh o ghaothan loisgeach a' cheartais sin a bha an tòir oirnn? Nar leigeadh Dia nach bi! O! a Spioraid bhuadhmhoir nan gràs, treòraich sinn chum na Carraige as àirde na sinn féin! Dh' iarramaid suidhe ann am fhasgadh a' chroinn-cheusaidh le irioslachd, le làn-earbsa, le taingealachd agus gràdh.

AN TIODHLAC DO-LABHAIRT

Leis an Urr. GILLEASBUIG COOK, *a bha ann an Deimhidh, agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1865.*

Buidheachas do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt.—
2 COR. ix. 15.

AN d' fhuair thusa cridhe do phobull Dhé? Ma fhuair, 'se sin toradh bàis Chrìosd, agus tha aobhar agadsa a bhi moladh Dhé air a shon; chosd sin mòran do Chrìosd—do chridhe-sa a bhi air fhosgladh, chosd sin dhà-san, a dhol troimh fhearg Dhé; agus an t-anam a fhuair e, tha aobhar aige bhi meòrachadh air na briathraibh sin, “Buidheachas do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt.” Ann a bhi labhairt o 'n earrainn so, tha sinn a' rùnachadh, réir mar bhios comas air a thabhairt: I. Bhi nochdadh ni éiginn de'n tiodhlac do-labhairt. II. Tearc de na beannachdan a tha sruthadh o'n tiodhlac so. III. Gu bheil aig an anam a fhuair aithne air an tiodhlac so, spiorad eile na tha anns an t-saoghal; spiorad taingealachd “do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt.”

An Tiodhlac Do-labhairt

I. Ciod e an t-aobhar taingealachd ata an sin : a chrannchur a bhi aig neach anns an àit anns a bheil luaidh air bàs Chrìosd ? Agus far nach 'eil an taingealachd so, cha'n iongantach ged tha fearg Dhé a' gabhail còmhnuidh air an anam.

Tha nàdur glòir Dhé ag agairt damnaidh a' pheacaich. Bha gaol anns a' Chruithfhear do anamaibh, ach bha gaol ann d'a ghlòir féin cuideachd, agus cha robh nì a chuireadh dìon air a ghlòir, ach bàs a' pheacaich ; no éirig air son peacaidh. “As eugmhais dòrtaidh fola cha'n'eil maitheanas r'a fhaotainn.” Nis cha deanadh na bha dh' fhuil air nèamh no air thalamh an éirig so a thabhairt. Agus an t-anam a chunnaic sin, an iongantach ged bhiodh aig a nis, “Buidheachas do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt.”

Thusa nach d' fhuair thu féin 'na do pheacach, ciod a chunnaic thu ann an Crìosd ? Tha e dhuit “mar fhreumh a' talamh tioram.” Ach thàinig binn a' bhàis a mach air an duine an là a pheacaich e, agus cha bu chomasach Dia, comh-sheasmhach r'a ghlòir, sin atharrachadh, “as eugmhais dòrtaidh fola.” Ann an so cha bu chomasach an t-anam nì air bith a dheanamh air a shon féin—Anaim ! thoir an aire, an ann ri bàs Chrìosd, no an ann ri d'ùrnuighean tha thu ag amharc ; faic ! cha

An Tiodhlac Do-labhairt

deanadh ùrnuigh Mhic Dhé a' bhinn so a thogail ; b' éiginn gu'n dòirteadh e mach anam gu bàs. "O! m' Athair, ma's comasach e, rachadh an cupan so seachad orm." O! cha'n fheudadh e bhi, gu biodh aon anam air a theàrnadh mur òladh se e ; oir ged bhiodh an t-anam a' fulang troimh an t-sìorruidheachd cha riaraicheadh e ceartas Dhé ; 's ann mar sin a theirear ris, "an slochd gun ghrùnnd," do bhrìgh nach riaraich an t-anam ceartas gu sìorruidh. O! an t-anam a bhi troimh an t-sìorruidheachd a' bàsachadh, agus cha'n fhaigh e bàs. O! is uamhasach bàs an anama! Tha e uamhasach 'san t-saoghal fhéin.

Bha call nan uile nithean air a ghabhail a steach anns a' chall a thàinig air an duine, agus mur bhiodh mar sheas Crìosd a steach, cha bhiodh aon chomhfhurtachd anns a' chruitheachd do 'n duine—cha bhiodh boinne drùchd o nèamh, agus ged bhios an saoghal so cailte gu sìorruidh, tha iad an so a' sealbhachadh toradh bàis Chrìosd. O! anaim! ged nach biodh anns an teàrnadh ach a bhi mach á cuideachd spioradan agus anaman cailte, cha bu bheag e.

Gu'm biodh Eadar-mheadhonair air a chomharachadh air son teàrnadh pheacach, 's ann o Dhia a shruth e—gu 'm biodh Fear-saoraidh air a

An Tiodhlac Do-labhairt

chomharachadh air son pheacach, 'se bha ann nì a bha os cionn na b' urrainn ainglean a ghabhail a steach. Bha cuid a chreutairean air an cuir air leth o shìorruidheachd anns am biodh e a' foill-seachadh a mach "ard-uachdaranachd," agus "bha a thlachd maille" riu. Cionnus a bha tlachd aig annta? Direach b'iad na meadhonan leis an robh e gu bhi toirt mu'n cuairt a rùn shìorruidh, a dh'àrdaicheas a ghlòir féin, mar sin bha e a' deanamh gàirdeachas ag amharc air na h-àitean anns an robh iad gu bhi gabhail còmhnuidh.

II. An Tiodhlac: Is e sin nì saor; ma bheir thu féin tiodhlac air bith, cha'n'eil thu ag amharc air son pàighidh; cha robh nì aig an duine bheireadh e do Dhia. Is ann a bha bith naimh-deis an aghaidh Dhé anns an duine. Nis cha robh so foluichte o Dhia, gidheadh 'se chainnt ri peacaich; "seallaidh rium-sa agus bithibh air 'ur teàrnadh, uile iomalla na talmhainn, oir is mise Dia"; "Feuch uan Dé a tha toirt air falbh peacaidh an t-saoghail." Chunnaic cuid e, agus seallaidh muinntir eile fathast ris, agus anaim bhoichd! ma rinn e peacach cailte dhìot-sa cha'n iongantach ged bhiodh an sealladh ud milis dhuit,—cha'n iongantach ged bhriseadh tu a

An Tiodhlac Do-labhairt

mach ann a leithid de chainnt is, “buidheachas do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt.” Tha an tiodhlac so a’ toilltinn sonas siorruidh d’ an anam. Ghabh Dia ri ùmhlachd agus bàs Chrìosd mar éirig air son anaman. Is e féin a thubhairt, “saor e o dhol sìos do’n t-slochd; fhuair mi éirig.” Nochdaidh glòir gu’n do ghabh Dia ri bàs Chrìosd an àite pheacach; agus cha’n’eil anam air fhuasgladh o chumhachd peacaidh nach ’eil na dhearbhadh air gu’n do ghabh Dia ri bàs Chrìosd airson an anama sin—’se ceartas a tha teàrnadh, cha’n e tròcair—’s e th’ann “Dia ceart, agus Fear-saoraidh.” Bha òirdheirceas ann am bàs Chrìosd, a fhreagair glòir Dhé air son peacaidh. O! na h-ionmhasan a fhuair ceartas ann an cuan ’òirdheirceis o’n robh osnaidhean Chrìosd a’ sruthadh. Bha ann am bàs Chrìosd nì anns an robh gaol do’n Mhòrachd a’ dealradh, —gaol d’a ghlòir; sheas Chrìosd sreang-thomhais ceartais; agus sheas e cothromaichean an “ionaid naoimh,” gus am bu chomasach do Dhia a ràdh: “Saor o dhol sìos do’n t-slochd; fhuair mi éirig.” Bha nithean ann an Chrìosd a dh’ fhosgail e anns an t-saoghal a bha iongantach milis do chuspairean a ghaoil. Tha òirdheirceas neo-chruthaichte ’na nàduir

An Tiodhlac Do-labhairt

a tha os cionn cainnt chreutairean. Tha gaol eadar pearsachan na Trionaid, agus dh' fhaodamaid a ràdh gu bheil dà ghaol ann an Dia do'n Fhear-shaoraidh — gaol dha mar an t-Eadar-mheadhonair, agus gaol dha a nàduir féin — dha òirdheirceas. O! an tiodhlac do-labhairt! Na'n toireadh Dia na h-uile nì air nèamh agus air thalamh air son aon anam, nach biodh sin iongantach? Ach ciod iad na nithean sin uile ann an coimeas ris a' Mhac Shìorruidh! O! an ifrinn a tha feitheamh ort-sa nach dealaich ri aon pheacadh air a shon! Is maisiche an tiodhlac na clann nan daoine. 'Se mhaise so an iomhaigh a chaill an duine an uair a pheacaich e. Ach ged chaill an duine an iomhaigh cha robh an iomhaigh caillte. Bha i air a tional a steach anns an Eadar-mheadhonair, agus gheibh bochdan a' chùmhnaidh i ann an Criosd. Compairtichidh e riu as na h-ionmhasan neo-chrìochnaichte a bha ann féin o shìorruidheachd. O! ciod e bhios aig na naoimh ann an glòir? Ach cha bhi nì aca, ach nì air an d' fhuair iad blasad ann an so, agus 'se bhi toirt blasad d'a shluagh féin air so 'san t-saoghal cuid dhe 'n "aoibhneas a chuireadh roimhe." 'Nuair a sheallas sinn air mar ghiùlain

An Tiodhlac Do-labhairt

e leis an duine—mar bha e bròn maille ris an duine; nise bha so ann fhéin o shìorruidheachd, ach ghabh e nàdur na daonnachd chum 's gu'm faigheadh e sruthadh a mach dh' ionnsuidh an duine. Chunnaic Dia truaillidheachd cuspairean a ghràidh agus bidh bith monmhoir 'nan cridhe, agus bha sin a' toilltinn a bhi gu bràth sgaraichte o Dhia; ach tha Dia a' gabhail ri fhoirfeachd féin ann an deanamh an anam réidh ris féin. Agus iadsan a gheibh aithne air an Fhear-shaoraidh cha'n iongantach ged theireadh iad: “Buidheachas do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt.”

III. Na beannachdan a choisinn Criosd. Agus lionadh iad sin na neamhan le iongantas. Anaim bhoichd! a fhuair am blasad as lugha air, cha'n'eil fhios agad ciod e tha agad! Na'm b' aithne dhuit e, cha bhiodh mòran agad tuilleadh mu chomunn an t-saoghail. Fhuair Maois so, agus bu chainnt d'a bheatha o'n là sin: “Tha mi coma ciod a choinnicheas rium anns an t-saoghal, ma ruigeas mi air so mu dheireadh.”

Thoill Criosd gu'm biodh glòir na Diadhachd ann am Pearsa an Athar air fhosgladh do chuspairean a ghaoil. Dh' fhoillsich am Mac an t-Athair dhaibh, “chum gu'm bi an gràdh leis an

An Tiodhlac Do-labhairt

do ghràdhaich thu mise annta.” O! nach iongantach sin? An t-aon ghràdh leis an do ghràdhaich an t-Athair am Mac, annta-san! O! ni Crìosd cuspairean a ghràidh sona fathast. Is e so a’ chrìoch a bha aige ann an tighinn a dh’ionnsuidh an t-saoghail, agus b’ aithne dha nach deanadh nì an t-anam sona, ach Dia bhi ris air fhosgladh dha: “Is e so a’ bheatha mhaireannach, eòlas a bhi aca ortsa an t-aon Dia fìor, agus air Iosa Crìosd a chuir thu uait.” Is e so tòiseachadh sonais an anama, is e so crìoch sonais an anama, agus ged nach bu mhò an aithne sin na ceud charachadh an naoidhein, tha ann an sin na chuireas an t-anam ann an sealbh air glòir agus sonais sìorruidh. Ghabh am Fear-saoraidh ainm-ean dha féin anns a bheil e tighinn dlùth do’n anam, agus ’ga dheanamh féin lag air son an anama. “Mo Dhia, Mo Dhia c’arson a thréig thu mi?” Bha an tréigsinn ud, dìreach a’ toilltinn, Dia thighinn a ris dlùth do’n anam. Bha tròcair ann an Dia o shìorruidheachd, bha comh-fhulangas—bha gaol; ach ghlais ceartas iad sin suas o’n pheacach. Nis is e bàs Chrìosd a dh’ fhosgail na glasan sin. Thusa a thug e beò gu spioradail, nach robh neo-chaochladheachd Dhé, nach robh naomhachd Dhé, nach robh

An Tiodhlac Do-labhairt

firinn Dhé, nach robh uile-fhiosrachd Dhé, mar theine caitheimh dhuit? Ach choinnich na buadhan mòra sin ann am bàs Chrìosd ann do theàrnadh, agus cho cinnteach 'sa choinnich buadhan na mòrachd ann am bàs Chrìosd a' "pògadh beul ri beul," coinnichidh iad ann ad anam-sa.

NITHE NUADHA AGUS SEAN

Leis an Dr MAC-AN-TÒISICH MACAOIDH, *a chaochail*
'sa' bhliadhna 1873.

Is e gràs a' chreidimh 'san anam, oifigeach an Rìgh mhòir, agus iuchair aige 'na làimh a dh'fhosgla na h-uile glas, tha ceadaichte, o'n Tighearn gu'm fosgailteadh i. Cha bhris e glas 'sam bith; agus far nach faigh e dol a stigh, feithidh e gu foighidneach aig an dorus gus an tig àm as fèarr.—*Elisa Coles.*

Is iadsan tha sona, cha'n e a labhras mu'n fhìrinn, ach a tha ag imeachd 'san fhìrinn.—
3 *Eoin* 3.

Chum agus gu'm biodh aithne againn air rùn dìomhair an Tighearn, 'se an dòigh as fèarr gu'm biodh sinn gu dìomhair a' feitheamh air.—
Salm xxviii. 14.

Feumaidh na naoimh a bhi, cha'n e mhàin dian ann an ùrnuigh, ach gnìomhach ann an obair

Nithe Nuadha Agus Sean

an Tighearn; an uair bha Maois ri tagradh air a' bheinn, bha Iosua a' cur catha 'san chòmhnard.—*Ecs.* xvii. 11, 12.

Cha robh peacadh aig Criosd ann féin, agus chaidh a dhìteadh; cha'n'eil fireantachd aig a' chreidmheach ann féin, agus gidheadh tha e air fhìreanachadh.—2 *Cor.* v. 21.

Cridhe mealltach 'san leth a stigh; saoghal mealltach a muigh—thigeadh do'n chreidmheach gluasad le faicill.—*Ephes.* v. 15.

Ann an amanaibh deuchainn, is e gràs as prìseile dhuinn na saorsa.—2 *Cor.* xii. 9.

Na meudaichteadh ar creidimh, lughdaichteadh ar n-eagal.—*Mat.* xiv. 31.

Buadhaichidh an Lagh an aghaidh a' pheacaich; ach 'se gràs a mhàin a bhuadhaicheas ar a' pheacadh.—*Rom.* viii. 3.

Is e cridhe air a shuidheachadh air Criosd, a mhàin a dh' fhuasgailear o chumhachd an t-saoghail.—*Salm* lvii. 7.

Bha Maois ro mhì-thoileach dol air theachdaireachd gu Pharaoh: bha iomadh lethsgèul aige; ach b'e eagal nan Eiphiteach do bhrìgh agus gu'n do mharbh e fear dhiubh, is e sin, gun teagamh a dh' aobharaich an t-eagal dha gu h-àraidh, ged nach d'ainmich e so do'n Tighearn. Bha a nis

Nithe Nuadha Agus Sean

na daoine a bha ag iarraidh a bheatha marbh ; agus na'm biodh fios aig air sin theicheadh a chuid lethsgèul. Ach cheil an Tighearn so air, gus am biodh e 'sa' cheud àit, air a dheanamh réidh ri toil an Tighearn 'sa' ghnòthuch ; agus an sin, dh' fhoillsich an Tighearn sud dha gun iarraidh. —*Ecs.* iii. 11 ; iv. 10, 13, 19.

Mar is maith leat do chridhe bhi eutrom, tilg t' uil' eallach air Dia.—*Salm* lv. 22.

Cha'n'eil aon chor anns nach faigh an duine gearanach aobhar gearain, no anns nach faigh an duine taingeil aobhar buidheachais.—*Philip.* iv. 11.

Na deanamaid meadhonan 'nan iodhalan dhuinn féin. Feudaidd Dia obair féin a chur air a h-aghaidh gun mheadhonan, no leis na meadhonan ; ach cha chuir na h-uile meadhon an obair air a h-aghaidh gun Dia bhi anna.—1 *Cor.* iii. 6, 7.

Tha iomadh a' fuathachadh beatha a' chreidmich, a bheireadh na saoghail air bàs a' chreidmich. —*Air.* xxiii. 10.

Tha mòran 'nan suidhe làimh ris an t-solus, agus mar dhaoine tinne làimh ris a' bhiadh, cha'n urrainn iad feum a dheanamh dheth.—*Samuel Rutherford.*

Nithe Nuadha Agus Sean

Tha na h-ùrnuighean againne agus tròcairean Dhé cosmhuil ri dà shoitheach uisge ann an tobar: an uair tha aon a' dol sìos, tha an t-aon eile a' teachd a nìos; air an mhodh cheudna, an uair tha ùrnuighean a shluaigh a' dol suas chum Dhé ann an Nèamh, tha a bheannachdan agus a thròcairean-san a' tighinn a nuas orra-san air an talamh.—*Hopcius.*

Tha cuing Chriosd mar sgiathan eòin a tha an àite bhi 'nan lethtrom air 'ga chomhnadh gu éiridh nì's àirde anns 'na speuran.—*Jeremiah Taylor.*

An uair thig air neach dhol do'n *mhalisi*, mur téid e féin ann, feumaidh e fear eile fhaotainn 'na àite. Bu chòir do'n chuis bhi mar sin ann an seirbheis Chriosd. Cha'n iarradh na h-uile dhol a mach mar luchd-searmonachaidh am measg nan cinneach, ach bu chòir dhuinn uile cuideachadh a dheanamh a chur a mach feaghainn eile: buinidh an obair *dhuinne*, agus is ann dhuinne tha an àithne: “Imichibh-sa agus deanaibh deisciobuil de gach uile chinneach, 'gam baisteadh ann an ainm an Athar, agus a' Mhic, agus an Spioraid Naoimh.” Ma tha sinn dearmadach 'sa' ghnothuch so tha sinn a' cur an aghaidh Dhé. “Mallaichibh Meros (thubhairt aingeal an Tighearna),

Nithe Nuadha Agus Sean

mallaichibh gu mòr a luchd-àiteachaidh, a chionn nach d' thàinig iad gu còmhnaidh an Tighearna, gu còmhnaidh an Tighearna an aghaidh nan cumhachdach.”—*Uilleam Jay*.

Feudaidh duine bhi treibhdhireach, gu'n e bhi teàruinte. An uair bha Saul o Tharsus a' toirt toibheum do ainm Iosa, agus a' deanamh geur-leanmhuinn air a shluagh; shaoil e féin gu'n robh e a' deanamh seirbhis do Dhia. Bha a shlighe ceart 'na shealladh féin, ach b'iad slighean a' bhàis iad. A chum bhi teàruinte, tha mòran dh' uireasbuidh oirnn a thuilleadh air bhi treibhdhireach. Feumaidh sinn bhi air ar deanamh treibhdhireach anns an dòigh cheart, agus anns an *nì* cheart. Ma dhruideas sinn ar suilean d'ar deòin, air an t-solus; tha sinn, an sin, treibhdhireach ann am mearachd; agus feudaidh a leithid sin de threibhdhireas bhi air a cheadachadh, cha'n ann an tròcair, ach ann an corruich. Feudaidh Dia, chum so, treun-oibreachaidh meallaidh a leigeil oirnn, *ionnus gu'n creid sinn a' bhreug*; airson gu'n do ghràdhaich sinn an dorchadas ni's mò na an solus, a chionn ar gnìomharan bhi olc. Cha'n'eil ann ach aon slighe cheart. Is iad slighean na beatha a crìoch. Tha Crìosd ag ràdh, Is mise an t-slighe, agus an fhìrinn, agus a'

Nithe Nuadha Agus Sean

bheatha. Leugh Gnath-fhoc xvi. 23; Gniomh. xxvi. 9, agus 2 Cor. xiii. 11.—*R. Dòmhnallach.*

Mar is fhaide bhios tu air beinn na h-ùrnuigh dhìomhair maille ri Dia, agus ann an co-chomunn ris, is ann is dealraiche bhios do ghnùis, an uair thig thu nuas.—*Toplady.*

Cha'n iarrainn gu bràth cuideachd a thaghal anns nach faigheadh mo Mhaighstir àite co maith rium féin.—*Hervey.*

Dhaibh-san a chreideas, tha e luachmhor. Bha Pol togarrach air siubhal, gu bhi maille ris—co ris? An ann maille ri Seumas, no maille ri Iacob, no maille ri Maois? Cha b'ann—ach gu bhi maille ri Iosa. Tha air an talamh muinntir as ionmhuinn leat; ach air nèamh muinntir as ionmhuinne leat. “Co a tha agam anns na nèamhaibh ach thusa; agus an coimeas riut, cha'n'eil neach air thalamh airs a bheil mo dhéigh.”—*Uilleam Jay.*

Tha daoine gu tric a' gearan gu bheil sluagh an t-saoghail 'nan ribe dhaibh. Gidheadh, feumaidh iad bhi 'nam measg, chum am beathachadh aimsireil fhaotainn. Bheirinn a' chomhairle orra an gnothuch a dheanamh ris an t-saoghal, mar ni iad ri fras uisge. Ma bheir an gnothuch a mach iad, cha'n fhàg iad gun deanamh e; ach an uair tha an gnothuch thairis, iarraidh iad fasgadh gun dàil;

Nithe Nuadha Agus Sean

agus cha'n fhuirich iad fo shileadh na froise airson an toileachas féin. Cha deanar dochar dhuinn le nithibh iomchuidh a tha ann am Freasdal an 'Tighearna 'gar gairm dh' ionnsuidh an t-saoghail, ma tha spiorad an t-saoghail mi-thaitneach dhuinn.—*Iain Newton.*

BUADHAN FUIL CHRIOSD

Leis an Urr. IAIN MACRATH ("MacRath Mòr"), a chaochail
'sa' bhliadhna 1878

*Dhàsan a ghràdhaich sinn, agus a dh'ionnlaid sinn o ar
peacaibh 'na fhuil fèin.*—TAISB. i. 5.

1. AN toiseach tha *buaidh maithidh* innte, oir as eugmhais dòrtaidh fola cha'n'eil maitheanas r'a fhaotainn. Is beannaichte esan d'an do mhaith-eadh eusaontas, d'a bheil a pheacadh air fholach "Agus," arsa Dia ri cloinn Israel, "bidh an fhuil dhuibh mar chomharra air na tighean anns a bheil sibh; agus an uair a chì mise an fhuil théid mi thairis oirbh, agus cha bhi plàigh oirbh a chum bhur milleadh an uair a bhuaileas mi tìr na h-Eiphit." Cha'n'eil i ag éigheach diogh-altais an aghaidh peacaich anns an t-saoghal so mar bha fuil Abeil. Anns an tìr anns an do thogadh mise, anns an àm dhorcha roimh theachd an t-soisgeil 'nar measg, bha e air a ràdh na'm biodh duine ann a rinn mort, agus nach

Buadhan Fuil Chrìosd

biodh fios cò a rinn e, a cheud uair a thachradh am mortair a bhi comhla ri dithis no trìuir agus a thigeadh iad an sealladh an àite anns an robh corp an fhir a mhortadh air fholach, gu'n leumadh steall dhe'n fhuil air aodann a' mhortair agus gu'm biodh e mar so air a bhrath agus air a ghlacadh gu bhi air a dhìteadh gu bàs. Cha'n'eil mise dol a ràdh ciod na tha de dh' fhìrinn anns an aithris ud, ma tha fìrinn idir innte, ach gu'm faodadh an Dia ceart a leithid sud a dheanamh ann an làithean aineolach agus dorchaidh 'nar tìr dh'easbhuidh eòlas agus solus an t-soisgeil. Ach, mo cho-pheacaich, ged tha sibh ciontach de fhuil Chrìosd ann a bhi 'ga diùltadh agus 'ga cur an suarachas agus mar sin ag aontachadh agus 'ga chur gu bàs cho cinnteach ris na h-Iudhaich a cheus e, agus aig an robh an làmhnan dearg 'na fhuil, agus a bha a' glaodhaich "biodh fhuil oirne agus air ar cloinn," tha fhuil an diugh ag éigheach maitheanas dhuibhse, agus cha'n' éirich an fhuil so gu bràth 'nur n-aghaidh gus ur brath no ur dìteadh ma chreideas sibh 'na buaidh mhaithidh. 2. Tha *buaidh réitichidh* innte. Tha Dia ann an Crìosd a' deanamh saoghail chailte réidh ris fhéin gun a bhi meas an cionta dhaibh agus dh'earb e ruinne focal na réite. Agus is ann o Dhia tha na h-uile

Buadhan Fuil Chrìosd

nithean, neach a rinn sinne réidh ris fhéin tre Iosa Crìosd, agus a thug dhuinne ministrealachd na réite. Shonraich Dia Crìosd mar iobairt réite tre chreidimh 'na fhuil, chum fireantachd fhoills-eachadh le maitheanas nam peacaidhean a chaidh seachad tre fhad-fhulangas Dhé. 3. Tha *buaidh glanaidh* anns an fhuil. “Glanaidh fuil Iosa Crìosd, a Mhac, sinn o gach uile pheacadh.” An uair a tha gach fuil eile salach agus a’ fagail mi-mhaise 'na 'n déidh, is ann tha fuil Chrìosd a’ glanadh agus a’ deanamh neach na’s gile na sneachd. 4. Tha *buaidh fionnarachaidh* anns an fhuil, cosmhuil ri fìor-uisge a dh’ fhionnaraicheas an neach a tha tartmhor, pàiteach, air a thurus fo theas na gréine. An uair tha tart air neach cha’n’eil deoch ann as fàbhraiche agus as fionnaire na am fìor-uisge. Ach tha buaidh fuil Chrìosd a’ toirt barrachd air an uisge, oir fionnairichidh an fhuil an t-anam bochd a tha air tioramachadh fo agartasan dìtidh cogais, agus fo fhearg Dhé a tha mar gath teith na gréine a’ bualadh air anam agus 'ga thioramachadh suas. Fionnaraichidh i an t-anam a tha air a shàruchadh le buairidhean Shatain agus le geur-leanmhuinn an t-saoghail. 5. Tha *buaidh neartachaidh* anns an fhuil. “Is biadh,” arsa Crìosd, “m’ fheòil agus is deoch gu fìrinneach

Buadhan Fuil Chrìosd

m' fhuil.” Tha fhuaran uisge anns an tìr 'san robh mise air mo thogail agus an fheadhainn a bu treise chuireadh iad an làmh sìos anns an uisge a dh' fheuchainn co aca a b'fhaide a chumadh an làmh anns an fhuaran gun lagachadh; agus am fear a b'fhaide a chumadh a làmh anns an uisge theirteadh gu'm b'e a bu treise smior-chailleach. Ach, anaim, tha uisge an so a bheothaicheas agus a neartaicheas tu mar tha Crìosd a' labhairt ann an *Eòin* iv. 10, 13, 14. 6. Tha *buaidh sìthichidh* innte. Is i an fhuil a tha labhairt sìth ris an anam anshocrach, neo-fhoisneach, gun sgiala, gun sealladh, aige air fois an anam ciontach cailte, gus an cluinn e Crìosd ag ràdh: “Thigibh do m' ionnsuidh-sa, sibhse uile a tha ri saothair agus fo throm uallaich, agus bheir mise suaimhneas dhuibh.” 7. Tha *buaidh tarruing* innte. “Ann an Iosa Crìosd tha sibhse a bha roimh so fad as air bhur toirt fagus tre fhuil Chrìosd.” “Agus mise, ma thogar suas o'n talamh mi tairngidh mi na h-uile dhaoine am ionnsuidh.” 8. Tha *buaidh naomhachaidh* innte. “Oir ma ni fuil tharbh agus ghabhar agus luaithre aighe air a crathadh air an dream a bha neo-ghlan an naomhachadh chum glanadh na feòla, cia mòr is mò a ni fuil Chrìosd a thug e fhéin suas tre 'n

Buadhan Fuil Chrìosd

Spiorad shiorruidh, gun lochd do Dhia, bhur cogais-se a ghlanadh o oibribh marbha chum seirbhis a dheanamh do'n Dia bheò ;" agus mar an *Titus* ii. 14. 9. Tha *buaidh comas dol a steach* innte. Cha b'urrainn do'n àrd-shagart dol a steach do'n ionad a bu ro naomba gun fhuil na's mò na's urrainn do dh' aon 'againne dol a steach a dh' ionnsuidh fìor fhagusgachd ri Dia ach tre fhuil Chrìosd—*Eabh.* x. 19, 20. 10. Tha *buaidh saoraidh*, ceannach, no cur fa-sgaoil anns an fhuil, airson nam prìosanach a bha aig lagh agus ceartas an sàs agus ceangailte, agus nach deanadh nì bu lugha na fuil an Dia-Duine, an Tighearn Iosa Crìosd, a' chùis air am fuasgladh. "Air do shon-sa fòs, le fuil do chomhcheangail chuir mi mach do phrìosanaich as an t-slochd anns nach robh uisge sam bith"—Eaglais Dhé a cheannaich e le fhuil féin; agus a rìs, 1 *Peadar* i. 18, 19. 11. Tha *buaidh daingneachaidh* innte. Tha i a' deanamh cinnteach no a' seulachadh. Tha cùmhnant nan gràs le 'uile bheannachdan air a sheulachadh le fuil an tiomnaidh-fhir, "oir far a bheil tiomnadh, is éiginn bàs an tiomnaidh-fhir a bhi ann mar an ceudna." Oir tha tiomnadh daingean an déidh bàs dhaoine. Is e so an tiomnadh no an coimh-cheangal air a bheil e a' labhairt an *Isaiah* liv. 10,

Buadhan Fuil Chrìosd

agus 2 *Sam.* xxiii. 5. 12. Tha *buaidh leaghaidh* innte. “Agus amhaircidh iad air-san a lot iad agus ni iad bròn air a shon-san.” Is e sealladh air Crìosd agus esan air a cheusadh, agus a bhi air a thoirt fo shileadh na fola a tha bristeadh agus a’ leaghadh a’ chridhe as cruaidhe. “Is iad iobairtean Dhé spiorad briste; air cridhe briste agus brùite, a Dhé, cha dhean thusa tàir.” Ma tha thu ag ràdh nach urrainn duit do chridhe cruaidh a leaghadh, thig leis gu Crìosd, a tha air àrdachadh air son aithreachas agus maitheanas peacaidh a thoirt; thig air son leaghadh cridhe mur h-urrainn duit tighinn le cridhe leaghta; thig air son cridhe briste mur h-urrainn duit tighinn le cridhe briste; thig air son cridhe aithreachail mur h-urrainn duit tighinn le cridhe aithreachail, oir tha ghealladh mòr an *Eseciel* xi. 19. 13. Tha *buaidh tagraidh* innte. Tha i a’ labhairt nithean as fèarr na fuil Abeil. Bha fuil Abeil a’ glaodhaich airson dioghaltais, ach tha fuil Chrìosd a’ tagradh airson maitheanais; is e a glaodh o bheul. Chrìosd féin: “Maith dhaibh, Athair, am peacadh so, oir cha’n’eil fhios aca ciod tha iad a’ deanamh.” Tha glaodh tagraidh na fola a’ faighinn éisdeachd, agus tha peacaich a’ faighinn maitheanais tre’n fhuil. 14. Tha *buaidh dìonaidh* innte. Cha robh

Buadhan Fuil Chrìosd

nì a' dol a ghleidheadh chloinn Israeil o'n aingeal-sgrìosaidh a chaidh a mach air feadh na h-Eiphit gus an sgrìos mar a rinneadh air na h-Eiphitich, ach gu'm faiceadh e an fhuil air an dorsan. "An uair a chì mise an fhuil gabhaidh mi seachad agus cha bhean mi ri aon agaibh." Cha dìon, agus cha ghléidh nì sam bith sinn o chunnart agus o chron sìorruidh ach fuil Chrìosd a bhi eadar sinn 's gach truaigh a tha air lorg a' pheacaidh. 15. Tha *buaidh buadhachaidh* innte. "Thug iad buaidh troimh fhuil an Uain." Is e as ciall do'n òran-mholaidh a bhios aig na naoimh gu sìorruidh, no an glaoth buadhach a bhios aca an Glòir: "Buaidh, buaidh, troimh fhuil an Uain!"

MAR CHUIMHNEACHAN ORMSA

Leis an Urr. Dr CEANAIDEACH, a' *riarachadh nam bòrd ann a' Craoich, August 16, 1874. Chaochail e 'sa' bhliadhna 1884.*

Is e an eaglais corp Chrìosd, agus tha i a dh' aon spiorad ris. C'ait an d' fhuair e i? Tha a h-ainm ag innseadh sin dhuinn—c'ait agus c'uin. Bha i anns an t-saoghal, agus de'n t-saoghal, ach thug e i as an t-saoghal thuige fhéin, do bhrìgh nach leigeadh a ghràdh leithe a bhi ni b'fhaide uaithe na bhi 'na h-aon spiorad ris. Ghràdhaich e i mu'n robh i 'na h-eaglais, agus bu bheag a b'fhiach i e an uair sin, agus ma dh' fhaighnichdeas tu dhi féin, 'se their i gur beag is fhiach i e a nis. Roimh so cha robh neach na bu toilltiniche air iutharn na bha ise—leanabh an diabhuil—na bu nàimhdeil, no na bu mharbha na bha ise; ach na abair gur beag a bha aige ri dheanamh

Mar Chuimhneachan Ormsa

'nuair a ghradhaich e i. Agus mar a b' fhìor so is ann a bu mhò a chothrom a ghràdh a thaisbeanadh dhi. Cionnus a thòisich a ghràdh dhi? Ghràdhaich e i agus thug se e féin air a son 'sa' chùmhnannt, agus a réir a' gheallaidh, ann an comhlionadh na h-aimsir, thug e e féin mar éirig, a dheanamh obair a h-éirig, agus a ghiùlain a peacaidhean air a' chrann. Mar a bha so air a dheanamh, ciod a' chrìoch a bha aige 'san amharc?—a h-ionnlaid agus a naomhachadh. Ma ghràdhaich e chì mi a' chrìoch bheannaichte so fa chomhair a' ghràidh. Bidh dà chomharadh, comhla ri feadhainn eile air a ghràdh. Bidh e neo-chrìochnach saoi bhir agus neo-chrìochnach naomh. Ach na biodh eagal ort gu'n téid naomhachd a ghràidh eadar a shaoibhreas agus t'anam. Ged tha e làn peacaidh tha dòigh air so. Le a naomhachadh bidh dioghaltas aige air na thruaill e. Cionnus a thòisich e? Le ionnlad an uisge tre an fhocal an là na h-ath-ghineamhuinn. Cia taitneach do Chrìosd maitheanas fhaicinn air a sheulachadh oirre! a sheula air a cridhe, agus ise 'na fhìreantachd air a togail suas mar oighre air beatha shìorruidh. Cha'n'eil an so ach toiseach tòiseachaidh, ach 'sànn a' so tha e tòiseachadh, agus ge b'e truailidheachd tha agad, cha'n'eil

Mar Chuimhneachan Ormsa

agad ach a thighinn thuige-san leis agus coimheadaidh esan as a dhéidh. Is bochd an obair a tha agad air uairean a feuchainn a bhi folach uaithe-san agus uat féin smalan dubha do pheacaidhean. Ma chì e thu a' fàs ro gheal 'na do shùilean féin bheir e thu dh' ionnsuidh a' sgàthain, mar leanabh a' dol gu athair. Thubhairt a Bhràthair ris, "cha'n'eil thu glan," ach cha chreideadh e gus an d' thugadh e gus a' sgàthain, agus an sin dh' aidich e, "tha mi neò-ghlan." Ach thubhairt am Brathair ris: "Tha mise glan agus bheir mi thu dh' ionnsuidh m' Athar." Is e cainnt a' chreidmhich, "tha mi neo-ghlan," ach glanaidh esan thu. Is lionmhor na smalan a tha ort, ach ma thig thu thuige-san leo, cha ghearain thu gu bràth gu'n d'rinn thu sin. Chuala mi e a' gearainn air a mhuinntir nach d' thàinig thuige, ach riamh cha d'rinn e gearainn orra-san a thàinig. Cuimhnich air so, dh'aindeoin do thruaillidheachd, do thrioblaid, agus ciod tha 'ga do dheanamh mi-iomchuidh airson a bhùird, thig thuige leis, agus cha dean e gearain. Abair: "Tha mi neò-ghlan, so cothrom dhuit mise ionnlad gus am bi cothrom co-chomunn ri Dia agamsa, cho maith ri cothrom compairteachadh aig a bhòrd." "Is e so mo chorp-sa," arsa esan, "a fhuair mi o

Mar Chuimhneachan Ormsa

'n Athar, ghabh mi 'na mo phearsa, deilbhthe leis an Spiorad, gidheadh briste." Ciod a bhris e? Do pheacaidhean, a leanaihb Dhé! Leagadh smachdachadh do shìth airsan, agus bhris sin e. "Is e an cùpan so an coimh-cheangal nuadh ann am fhuil-sa." Tha na h-uile nì an so, air a thoirt dhuit leis an fhuil, agus cha'n'eil nì 'na do chridhe air an talamh no an iutharn a chumas tu bhuaithe. Tha an fhuil sin air a dòrtadh airson maitheanas peacaidh do mhòran. Gabhaibh, ithibh, òlaibh—beannachd air an ithidh agus air an òl, gràs o Dhia gu compairtechadh, agus d'a ainm gu robh an cliù. (A nis thug e na samhlaichean seachad.)

Is e so crìoch àraidh gràidh Chrìosd d'a eaglais, "gu'n cuireadh e 'na làthair féin i, gun smal, gun phreasadh, no nì air bith d'an leithidibh sin." Tha e a' coimhead as a déidh chum gu'm bi i mar sin dha. Abraidh thusa: "Tha mise fada o sin an diugh." Gu dearbh, is e mo bheachd gu bheil iadsan as fhaisge air so 'nam fairichidhean féin nì's làna de thruaillidheachd na mhuinntir eile. 'Se so am faireachduinn gus an tarruing iad an anail mu dheireadh, chum 's gu'n amhaire iad ris fhéin air son gach nì. Cha'n urrainn d'a a toirt thuige féin gun so a bhi fìor: "I a bhi gun smal, gun

Mar Chuimhneachan Ormsa

phreasadh.” Cha bhi nì dhiubh sin oirre, oir bidh pobull an Tighearna comh-chosmhuil ri iomhaigh a Mhic. Cha bhi aon chomharadh de fhiacail an diabhuil no iuthairn air fhaicinn orra. Bidh comhara an Uain air clàr an eudain, ach cha bhi aon chomhara orra gu robh iad riamh ann a’ trioblaid no air am buaireadh le Satan. Bheir e mar so iad a chum an Athar. O! cho sona ’sa bhios e so a dheanamh—a ghràdh a’ faotainn làn-riarachadh. O! m’ anam, bidh do chuid fhéin agadsa an uair tha an t-Athair agus am Mac air an riarachadh. Cha bhi nì air chall. Thàinig crìoch air làithean do bhròin, d’ ocras, agus do thairt, agus thòisich an t-òran binn nach sguir gu bràth. Gu’m beannaicheadh Dia sibh.

Eiribh bho na bhòrd.

(An dara bòrd.)

“Co fhad as a ta ’n àird an ear o’n àird an iar, co fhad as a sin chuir e uainn ar n-eusaontais.” Tha an àird an ear fad o’n àird an iar, ach is iongantaiche na sin nach tig iad gu bràth nìs faisge air a chéile. Dh’aindeoin na chuir an talamh de charan deth, tha leud na talamhainn eatorra. Tha e a’ cur peacaidhean a shluaigh cho fhad sin uapa. Cionnus? Leis an urras

Mar Chuimhneachan Ormsa

òirdheirc air coimhcheangal a b'fheàrr, anns an robh iad air an aonadh ris. Mheasadh dhàsan na chuir am peacaidhean gu sìorruidh uapa. Cha b'urrainn daibh aon tarruing-anail fhaotainn annsan, gun Dia astar neo-chrìochnach a chur eadar am pearsa agus gach nì annta a dhìteadh iad. Ann a' Crìosd tha peacadh air a chur cho fhad is tha an ear o'n iar, agus mar nach coinnich iad gu bràth, mar sin cha choinnich am pearsa agus dìteadh a chéile gu sìorruidh. Tha iomadh muir eadar an ear 'san iar, ach ciod iad sin an coimeas ri cuan airidheachd a tha ann a' Crìosd, a tha eadar a shluagh agus am peacaidheam! Dh'aindeoin cuilbheartan peacaidh, agus fear casaid nam bràithrean, cha dhean e bàta gu bràth a sheòlas air cuan airidheachd Chrìosd. Tha cuan eile eatorra—tha gràdh Iehobhah eadar iad agus am peacaidhean. Bha e eucomasach gu'm faiceadh e astar na bu lugha eadar iad. An téid mi nì's fhaide? Theid. Tha cuan neo-chrìochnach glòir na Trìonaid eadar iad. Gu cinnteach is leòir sin! Ach ma chuir e iad cho fhad o chéile, a thaobh am pearsa, cha'n'eil sin a' ciallachadh gu'n do chuir e am peacaidhean cho fhad o'n cuimhne, o'n tuigse, o'n cogais, o'm fairichidhean. Anns an

Mar Chuimhneachan Ormsa

t-seadh 'sa bheil Dia 'gan di-chuimhneachadh, tha iadsan 'gan cumail air chuimhne. An ann mar pheacaidhean gu bhi air am maitheadh? Cha'n'eil mi 'g ràdh nach bi sin aca, ach bheir e dhaibh cuimhne orra mar pheacaidhean a chaidh a mhaitheadh dhaibh, agus an uair a chuimhnicheas iad orra mar sin, bidh iad gu cinnteach air an irioslachadh; agus bidh am peacadh gu fìrinneach searbh dhaibh. Saoilidh tu na b'urrainn dhuit an di-chuimhneachadh mar olcas, gu'm biodh fois agad, ach 'sann an uair a chuimhnicheas tu orra a' lot an Aon Ghràidh, agus 'na chreuchdan, a bhios iad faisg air do chogais agus do chridhe. Ciod a' bhuaidh bhios aig so air do chridhe? Bidh e 'na chridhe briste, brùite. O! ciod an t-ainmhidh mi! Ciod a' chlach! ciod an diabhl! Is companaich olc an triùir so, ach cha'n'eil nì as feàrr 'san t-seann chridhe, agus an uair a gheibh iad tlàths a' cridhe nuaidh, aidichidh iad so. Tha Dia a' cur dà fhocal thuca an diugh: "Agus buinidh mi air falbh an cridhe cloiche as 'ur feoil," agus "dòirtidh mi air tigh Dhaibhidh spiorad nan gràs agus nan athchuingean." Cha'n'eil mòmaint dhe do bheatha nach fheum na briathran sin a bhi air an cur dhachaidh ort. Cha sguir t'éigh

Mar Chuimhneachan Ormsa

gus an tionndaidhear do sgàl gu bhì 'na òran binn air nach tig idir crìoch. (A nis thug e na samhlaichean seachad.)

Tha Dia a' seilachadh maitheanas tre 'n Spìorad co dhiùbh tha an creidmheach 'ga ghabhail thuige fhéin is nach' eil. Tha e ag ràdh: "Is e an cupan so an coimhcheangal nuadh ann am fhuil-sa, òlaibh-sa uile dheth." 'Se so an dearbhadh gu'n do chuir e bhrù peacaidhean cho fada uaibh 'sa tha an àird an ear o'n iar. Ach abraidh thusa: "Tha e tuilleadh agus trom ormsa so a ghabhail thugam féin." Ni h-eadh; cha'n'eil so ro dhoirbh dhuit-sa, cha'n'eil e ro dhoirbh do Dhia a dheanamh, agus dearbhadh a thoirt dhuit air anns a' mheadhon so. Tha nì eile ann. Bidh truailleadh a' pheacaidh air a chur cho fhada uat ri ciont a' pheacaidh. Tha e a' deanamh cinnteach gu'm bi gach nì a tha 'sa' chùmhnannt leat-sa, agus gu'm bi Crìosd féin agad, chum coimhead a'd' dhéidh, chum t' anam a chumail o'n bhàs, gus an cuir e thu gun smal an làthair Dhé. Their thu: "Na faighinn a' cheud nì bhiodh e n'a b' fhasa dhomh an dara nì a chumail." Cionnus bhios tu réidh ri Crìosd mar so, thu fhéin a thilgeil air mar pheacach iutharn-thoillteanach, a chur

Mar Chuimhneachan Ormsa

do pheacaidhean air, agus gach nì annad air a bheil feum glanaidh. Gabh gréim air, agus tha mi a' gealltainn dhuit, air a shon, gu'n toir e dhuit dearbhadh air a chumachd dealachadh sìorruidh a chur eadar thu agus do pheacaidhean. Eiribh o a bhòrd le ghràs ann bhur cridheachan, agus le chliù air bhur bilean.

AN T-ARD-SHAGART MÒR

Leis an Urr. ALASDAIR M'COLLA, a bha ann an Loch-aillse,
agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1889.

Air an aobhar sin, tha e mar an ceudna comasach air an dream a thig a dh' ionnsuidh Dhé trid-san a theàrnadh gu h-iomlan, do bhrìgh gu bheil a beò gu sìorruidh gu eadarghuidhe a dheanamh air an son.—EABH. vii. 25.

I. Feòraichidh sinn cò ann tha uile-fhregarrachd agus a chumhachd gu teàrnadh a' co-sheasamh.

II. Mhuinntir tha e teàrnadh agus cinnteachd is maireannachd an slàinte.

I. Tha e soilleir o'n fhocal tha an t-abstol a' cleachdadh an toiseach na h-earrainn gu robh aige 'na bheachd na thubhairt e mu thràth 'san litir so mu àrd-cheannas sagartachd Chrìosd.

1. Cha'n'eil uile-fhreagarrachd agus a chumhachd gu teàrnadh a' co-sheasamh, a mhàin, 'na chumhachd neo-chrìochnach mar tha cuid ag ràdh. Biodh e air a ràdh le mòr urram, tha nithean nach urrainn

An T-Ard-Shagart Mòr

Dia a dheanamh. Cha'n'eil so ag éirigh bho neo-
iomlanachd no neo-fhoirfeachd sam bith 'na
nàdur 'na bhuadhan ach bho fhoirfeachd neo-
chriochnach a nàduir agus dìongmhaltas a bhuadh-
an. Cha'n urrainn dha sin a dheanamh a tha an
aghaidh naomhachd a nàduir agus a chliù, onair
a riaghail, agus glòir a bhuadhan. Air an aobhar
sin cha b' urrainn da tèarnadh le uile-chumhachd
a mhàin, dh' easbhuidh a cheartas a bhi air a'
riarachadh. Feumaidh réite bhi eadar buadhan
Dhé ann an deilbh, ann an coimhlionadh, agus
ann a' co-chur innleachd iongantach na slàinte.
Cha ghabh mi-chòrdadh, no aimhreit, no neò-
fhreagarrachd a bhi eadar buadhan Dhé. Tha
gach aon de na buadhan glòirmhor 'na cleachdadh,
a' gabhail tlachd ann a' foillseachadh moladh agus
glòir a chéile. “Tha tròcair agus firinn air
comhlachadh a chéile; tha ceartas agus sìth air
pògadh a chéile.” Tha cuid eile mar gu 'm b'i am
beachd nach 'eil buadh eile an Dia ach tròcair
—agus gun amharus, tha e ni's neo-chriochna-
aiche tròcaireach na smuainich iad riamh, no ni's
urrainn dhaibh gu bràth a thuigsinn—Mur biodh,
bha ar cuibhrionn o chionn fhada anns an ionad
anns a bheil gul agus caoidh agus giosgan fhiacal.
Cho tric agus a chluinneas sinn sluagh a' toirt mar

An T-Ard-Shagart Mòr

am bonn tearnaidh—O! tha Dia tròcaireach agus tha sinn a' dòchas gu'm bi e tròcaireach ruinne. Tha dòchas aig cuid eile nach mill e obair a làimh; agus their cuid eile, gu h-amaideach, nì sinn na's urrainn duinn, agus cha bhi an còrr air iarraidh oirnn. B'e obair gun chrìoch a dhol thairis air na h-uile gràinne gainmhich a tha 'san bhunait air a bheil iad a' togail tigh breòite a thuiteas an là an dearbhaidh. Tha sinn ag ràdh, mar sin, gu bheil 'uile-fhreagarrachd gu tèarnadh a co-sheasamh, 'sa' cheud àite, ann an aonacdh a Phearsa. Is Dia agus is duine E ann an aon Phearsa. B' éiginn so a bhi. Bha eas-urram air a chur air an lagh naomha—oilbheum air ceartas—Dia dìombach. B'e an duine, air a bhrosnachadh leis an àrd-dheamhain, a chiontaich. Is ann air an talamh a chiontaich e. Bha peacadh air 'a dheanamh an aghaidh Bith neo-chrìochnach 'na fhoirfeachd, nì, a thug neo-chrìochnachd de olc agus airidheachd do pheacadh. Mu's bi réite agus sìth air an aisig feumaidh peacadh a bhi air a' dhìoladh agus air a' chur air falbh—feumaidh réite tre ìobairt a bhi dèanta. Cha b'urainn d'an duine so a dheanamh, no do ainglibh. Ach dhealbh gliocas neo-chrìochnach innleachd. Chuir gràdh neo-chrìochnach an cleachdadh i. Is e so an t-aobhar gur

An T-Ard-Shagart Mòr

e Criosd an Slànuighear toradh do-rannsaichte mòr gliocais neo-chriochnach. Feumaidh E bhi 'na dhuine, oir 'se duine a chuir eas-urram air an lagh, ann an nàdur duine feumaidh i bhi air a h-àrdachadh, agus urram bhi air a' chur oirre. Chuir duine e fein fo'n mhallachd, feumaidh duine a' mallachd a ghiùlain. Pheacaich an duine agus tha e airidh air corruich Dhé; feumaidh duine a' chorruch a ghiùlain agus a sitheachadh. Dh' easbhuidh dòrtadh fola cha'n'eil maitheanas peacaidh. Cha'n urrainn da mar Dhia, bàs fhaotainn. Is éiginn da nàdur an duine a ghabhail thuige, agus a bhi buailteach do bhàs, eadhon bàs a' chroinn-cheusaidh. Ach mar a chì sinn gu'm b'éiginn da a bhi 'na dhuinne, chì sinn gu'm b'éiginn da a bhi 'na Dhia—Dia gu bhi 'na chuid-eachadh 'na fhulangasaibh, gu a nàimhdean a chlaoidh agus a milleadh gu tur—a nàimhdean, peacadh, an saoghal, Satan, am bàs, an uaigh, agus ifrinn—Dia gu fiù, airidheach, agus éifeachd neo-chriochnach anns gach nì, a rinn agus a dh' fhuiling e. Bha a shamhuil sin de àrd-shagart iomchuidh dhuinne, a bha naomh, neo-lochdach, neo-thruaillidh, air a dhealachadh o pheacaich, agus a rinneadh ni's àirde na na nèamhan. Tha uile airidheachd agus éifeachd 'ùmhlachd agus a

An T-Ard-Shagart Mòr

bhàis a teachd bho inbhe neo-chrionnach a Phearsa. Ann an so chì sinn trì bunabhasan airidh air ar beachd agus a tha 'nam buinn chinn-teach agus shàbhailt dòchais fhìor. Ann an aonadh a Phearsa mar an Dia-duine, chì sinn ar n-àrd-shagart thairis air tigh Dhé a' cur an gnìomh an nì a dh' earbadh ris. Ann a' nàdur na diadhachd chì sinn an altair òir air an d' thug e seachad iobairt deagh fhàile do Dhia. Ann an nàdur daonnachd naomha, chì sinn an tabhartas a chaidh thoirt suas. Ann an so, ann an aon, tha co-aonaichte, an t-àrd-shagart, an altair, agus an iobairt. 2. *Òrduchadh gu oifig na h-eadar-mheadhonaireachd.* Bha e air òrduchadh leis an Athair, agus air ungadh leis an Spiorad bheannaichte gu oifigean mar eadar-mheadhonair. Faic *Eabh* v. 4, 5, 6, etc. Bha òrduchadh o shìorruidheachd, agus chì sinn an dòigh anns na *h-Eabh.* vii. 16. Tha òrduchadh 'na ghnìomh neo-chrionnach cudthromach. Is cuid e dhe innleachd na slàinte, agus is bunabhas e ro-chudthromach mar bharant dòchais a bhi taiceadh gun amharus, ar leas agus ar buanachd shìorruidh airsan. Chum so a dheanamh nì's soilleire, saoil gu'n do chuir rioghachdan a bha cogadh an aghaidh a chéile a mach cumhachan sìthe. Chuir iad bhuatha teachdairean, no

An T-Ard-Shagart Mòr

àrd-theachdairean, armaichte agus crioslaichte le ùghdarras cùmhnant sìthe a dheanamh. Ach feumaidh iad an litrichean ùghdarrais a nochdadh, agus am barant airson na bheil air earbsa riutha. Is e Criosd teachdaire Dhé bho nèamh gu talamh a dheanamh gnothuich ri daoine mu'n sìth. Bha e air òrdachadh le Dia an t-Athair; nochd e 'ùghdarras agus a bharantas, le teisteanas an Athar o nèamh. A ghnìomharan mìorbhuil-each, na teagasgan a thug e seachad, as-eirigh, a dhol suas, tuirlingeadh an Spioraid, agus caochla fhianuisean bho nèamh d'a thaobh aig a bhreth, a bhaisteadh, air beinn a' chruth-atharrachaidh, agus aig a bhàs; soirbheachadh an t-soisgeil, agus iompachadh de mhuillionan de'n chinne-daonna —ann an so air fad tha againn teisteanas do-sheachainnte air taobh Chrìosd. Bha e air òrdachadh; thàinig e; thaisbean e 'ùghdarras, agus tha barant againn, anns na h-uile seadh, teàrnadh ar n-anaman earbsa ris-san, ris an d'earb Dia foillseachaidh a ghlòir agus tearnadh àireamh do-àireamh de pheacaich. 3. *'Obair choimhionta 'na oifig.* Mar so rinn e teàrnadh pheacach a bhi freagarach ri chliù agus a bhuadhan naomh agus ionraic, ionnan agus gu'n do choimhion e cumh-achan an lagha; riarach

An T-Ard-Shagart Mòr

Dhé, agus dh' fhosgail e cladhan do shaor ghràdh, do thròcair, agus do ghràs Dhé, ann an dòigh a ghiùlaineas riadh de ghlòir shiorruidh do bhuadhan òirdheirc, nach b'urrainn a bhi air a' chosnadh air dòigh sam bith eile, no, ged bhunaich an duine ann an staid a neo-chiontais. Ann a' so tha tròcair agus fìrinn a'dol roimh a ghnùis—uile bhuadhan na diadhachd air am fireanachadh agus air an glòireachadh—'fhìrinn, a dhìlseachd, a cheartas, a naomhachd, a lagh, a ghràdh, a ghràs, agus a thròcair. 4. *Dia a' gabhail bhuaithe 'ùmhachd agus 'iobairt.* Gidheadh n'an d' rinn agus n'an d' fhuiling Chrìosd mar a robh so air a ghabhail bhuaithe, bha a rùntan glòirmhor air an cur bun os cionn. Cha bhiodh ann an innleachd teàrnaidh an duine ach nì gun bhrìgh. Ach tha a h-uile dearbhadh gu'n do ghabh Dia iobairt Chrìosd le tlachd, air a dhaingneachadh leis na nithean air an do mheòraich sinn cheana, agus gu h-àraidh le as-eirigh agus àrdachadh air deas làimh Dhé, agus le tuirlingeadh an Spioraid Naoimh. 5. *An lànachd neo-chrìochnach a tha ann an Crìosd.* Aige tha lànachd gràis maithidh agus fireanachaidh—gràis ath-ghineamhuinn, uchd-mhacachaidh, naomhachaidh, glòireachaidh, agus buanachaidh. A nis faodaidh iad uile-chumhachd,

An T-Ard-Shagart Mòr

agus uile-gliocas Dhé a thagar. Tha uile bhuadhan Iehobhah air taobh a shluaigh agus air an cleachdadh gu uile gheallaidhean Dhé ann an Criosd a choimhlionadh a tha annsan 'nan seadh agus 'nan amen chum glòir Dhé an t-Athair.—Tha' ghliocas gu meadhonan a dhealbh, agus an t-slighe a nochdadh, a chumhachd chum so a thoirt gu bùil mhaith, a ghràs gu bhi tiodhlacadh na tha 'sa' ghealladh, a dhilseachd gu bhi coimhlionadh, agus a cheartas chum na h-uile a dheanamh dearbhta.

II. *Iadsan a bhios air an tèarnadh.* Iadsan a thig chum Dhé trid-san. Feumaidh iad trì nithean a bhi 'nan amharc. 1. Nàdur na teachd an crochadh ris a bheil slàinte. 2. An dòigh anns an tig iad, *trid-san*. 3. Cho fada agus ni e an tèarnadh—a ghleidheadh orra agus a chùram dhiubh gun sgur—gus a' cheum as fhaide mach, seadh, iomlan, gun chrìoch.

Uchd-Mhacachd—Rom. viii. 15. Tha spiorad na daorsa eadar-dhealaichte bho spiorad na h-uchd-mhacachd. Tha Dia air a thaisbeanadh. A réir a' cheud dàimh tha Dia air a nochdadh 'na mhaighstir cruaidh, agus 'na bhreitheamh uamhasach. A réir an dara dàimh tha Dia 'na Athair bàigheil, a' toirt dearbhaidhean air a ghràdh, agus

An 'T-Ard-Shagart Mòr

tha a chlann ag altrum beò-dhòchas 'san oighreachd a tha air a' gealladh, agus nì so iad toileach, le urram macail, ùmhlachd a thoirt do Dhia, mar phàrant gràdhach.

1. Tha spiorad na h-uchd-mhacachd aig creid-mhich anns na h-uile linn. Threòraich an Spiorad iad anns gach linn gu eòlas, beachd-smuaineachadh, agus gréim air gràs slàinteil, agus a chompartachadh miann an déidh nithean naomha. Le so bha uamhann agus geilt o thàirneanaich an lagha, aithne air ciont, agus tuigse fhreagarrach air dioghaltas Dhé air an gintinn anns an anam.

2. Umhlachd gràidh. Cha'n ann o eagal peanaais, ach o fhior ghràdh, urram agus toileachas

3. Sùil ri oighreachd. Tha Focal agus Sacramaid a' daingeachadh so. Bha an t-sùil so n'a bu chumanta fo an Tiomnadh Nuadh na fo'n t-seann Tiomnadh, agus an làithean nan Abstol na 'n diugh a thaobh, sòlas, naomhachd agus dearbhachd na h-oighreachd ri teachd. 4. Toradh sònraichte. Bheir e orra glaoth, Abba, Athair. Tha e toirt fianuis maille r'an spiorad gur iad clann Dhé. Tha e a' nochdadh saorsa, misneachd agus dànachd. Tha e a' teagasg dhaibh glaoth. Cha'n fhaodadh seirbhisich roimh so, Athair a ràdh r'am maighstir, ach theagaisg Crìosd iad an ùrnuigh a chur suas : “Ar

An T-Ard-Shagart Mòr

n-Athair ata air nèamh.” 5. Tha an dà fhianuis ’san aon teisteanas—Ar spiorad—inntinn agus cogais ghlan—’nam fìor choltas air ar staid le comharraidhean sònraichte agus làn-dearbhadh a’ chreidimh an lorg a bheil fois anama, agus aoibhneas do-labhairt. Tha e éigheach gu’m biodh ar spiorad air a theagasg gu ceart o fhocal Dhé mu na comharraidhean leis a bheil leanabh Dhé aithnichte agus comharraichte, agus gu’n deanadh sinn geurransachadh oirnn féin. Tha na comharraidhean so de dhà sheòrsa—deagh riaghailt anama, agus co-chòrdadh cùrsa beatha dhiadhaidh.

Na comharraidhean. 1. Cruth agus fìor dhealradh na h-ìomhaigh nèimhidh, le co-chòrdadh naomha r’ar n-Athair agus ar brathair as sinne. Ciod is nàduraiche na am mac a bhi coltach ri athair? Ghin Adhamh truailidh mac ’na ìomhaigh féin. Tha Dia a’ gintinn clann ann am fireantachd agus fìor naomhadh. 2. Beatha nuadh —a’ leantuinn cheuman agus eisimpleir gu fad a chomais. Bithibh-se ’nar luchd-leanmhuinn air Dia mar chlann ghràdhach. 3. Gràdh fìor agus treibhdhireach o bheachd air buadhan foirfe agus ion-gràdhach Dhé fo ghathan a’ ghràidh nèimhidh a’ dealradh orra. 4. Eagal agus ùmhlachd mic (*Mal.* i. 5; *1 Pead.* i. 17;

An T-Ard-Shagart Mòr

Eoin xiv. 21). 5. Gràdh bràthrail (1 *Eoin* iii. 14, iv. 20). Rannsaichibh sibh féin leis na comharraidhean so.

Uchd-mhacachd. 1. Nàdurra. 2. Rìoghachdail. 3. Spioradail. Air dhaibh a bhi air an aonadh agus ann an co-chomunn ri Criosd, tha iad air an gràdhachadh, air an teagasg, air an riaghladh, air an smachdachadh, air an dìon, agus air am beathachadh. Tha còir aca air geallaidhean Dhé, air slàinte agus oighreachd bhreàgh nach gann.

Nàdur an uchd-mhacachd. Cha'n e dàimh a mhàin a tha so. Tha sochair agus iomhaigh mic Dhé comhla. Is e tha an ath-ghineamhuin gnìomh moralta a tha cur coslas Dhé oirnn 'nar nàdur. Is e tha ann an uchd-mhacachd gnìomh laghail a tha toirt còir duinn. Tha a' cheud ghnìomh 'gar deanamh 'nar mic do Dhia gu riaghailteach a' buileachadh ceudfadh (1 *Fead.* i. 23). Tha an dara gnìomh a' deanamh mic dhinn gu dàimheil le a' bhi buileachadh cumhachd (*Eoin* i. 12). Tha an dala h-aon 'gan suidheachadh ann an gràdh na diadhachd agus an aon eile a' deanamh luchd-compairt dhiubh de nàdur na diadhachd.

Na sochairean. Onair. Ullachadh agus saoi-

An T-Ard-Shagart Mòr

bhreas do-rannsaichte. Dìon na diadhachd.
Sonas do-labhairt. Glòir shìorruidh.

Dearbhaidhean. Tréigsinn gach uile chul-taice
eile. Gràdh. Fagusgachd air Dia. Umhlachd.
Dùil fhoighidinneach agus aoibhneach ris an
oighreachd (*Rom.* ii. 7; 2 *Cor.* iv. 18; *Rom.*
vi. 23; *Eabh* xi. 26).

CAITHIR DHÉ

Leis an Urr. Dr AIRD a bha ann an Craoich, agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1898.

Tha abhainn ann, agus ni a sruthan caithir Dhé ait.—
SALM xlv. 4.

I. Eaglais coimh-cheangail Iehobhah air a samhlachadh ri caithir, no baile.

II. Amannan anns a bheil a' chaithir, no an eaglais air a sàrachadh, agus ann an teinn.

III. An t-ullachadh rinn an Tighearna airson na h-eaglaise ann an deuchainn — dh'ullaich E abhainn, agus ni a sruthan caithir Dhé ait. A réir an òrdugh so thugaibh fainear.

I. Eaglais a' chomh-cheangail, no aon de shluagh Dhé, air a samhlachadh ri baile.

1. Anns an àirde an ear bha na bailtean air an cuairteachadh le ballachan làidir, agus ciod

Caithir Dhé

e an t-aobhar? Bha so: an uair thigeadh na nàimhdean, ruitheadh muinntir na dùthcha do'n bhaile, agus bha am balla 'na dhìon dhaibh. Agus mar sin, tha an eaglais air a cuairteachadh le balla ceithir fillte, cha'n e a mhàin dà fhille, no trì fillte, ach ceithir fillte.

(1) Ciod iad baidealan a' bhaile? Tha so: neart neo-chrìochnach Iehobhah (*Salm* cxxv. 2). Oir a' nì tha fìor mu'n eaglais, tha e fìor thaobh gach neach fa leth de shluagh an Tighearna O! a leanabh leis an Tighearna smuainich thusa air so an uair bhios an nàmhaid ag iarraidh a bhì toirt a chreidsinn ort nach 'eil cobhair ann an Dia air do shon, agus gu bheil na h-uile nì dhiubh sud 'na d' aghaidh. Cuimhnich air na ballachan a tha cuairteachadh caithir Dhé—uile bhuadhan Iehobhah—a neart neo-chrìochnach gu do dhìon—a naomhachd gu do naomhachadh, agus fhìreantachd gu bhì 'gad fhìreanachadh.

(2) Ciod e aon eile de na ballachan? So e: a chùram spèiseil anns an fhreasdal mu'n timchioll.

(3) Ciod e, a nis, aon eile de na ballachan a tha cuairteachadh caithir, no eaglais Dhé? Eh! tha so; geallaidhean Dhé (*Isaiah* xliii. 2).

(4) Aon eile de na ballachan a tha ceithir fillte, agus is e sin làthaireachd an Tighearna 'na meadhon—

Caithir Dhé

Iehobhah, e féin 'na meadhon. Is e so, a nis, aon dòigh anns a bheil baile 'na shamhladh air caithir, no air eaglais Dhé.

2. Ach thugaibh fainear dòigh eile—gu bheil e feumail gu'm biodh geata air a bhalla gu bhi treòrachadh a stigh, oir cha bhiodh feum anns a' bhalla mur biodh geata air. Agus ciod e an geata chum caithir Dhé. O! is e Criosd féin an geata. Rach thusa steach air an dorus, agus rach a steach mar cheann-feadhna nam peacach. Tha an dorus fosgailte a là agus a dh' oidhche. 3. Tha sràidean ann am baile, agus bidh muinntir a' bhaile ag imeachd air na sràidean. Agus a bheil sràidean ann am baile Dhé? Eh! tha. Agus ciod iad na sraidean? Tha so: slighean na naomhachd, agus mar is dlùithe a leanas thusa ri Criosd is ann is cinntiche a ghluaiseas thu air na sràidean. 4. Buinidh lagh do'n bhaile. Ach thugaibh fainear, tha an t-eadar-dhealachadh so eadar eaglais Dhé agus gach baile eile, gu bheil lagh a' bhaile sgriobhta air cridheachan an luchd-àiteachaidh. 5. Tha sochairean ann am baile, agus tha iad, cuideachd, ann an eaglais Dhé—meadhonan nan gràs, òrduighean an t-soisgeil, na sacramaideam, am Biobull, agus Là an Tighearna 6. Tha marsantachd ann am baile. Agus a bheil

Caithir Dhé

neach sam bith a' deanamh am fortan an caithir Dhé. Eh! tha. Gach duine, is bean, is mac, is nighean a fhuair Criosd, tha iad saoibhir airson tìm agus sìorruidheachd. Fhuair iad an neamhnaid luachmhor a tha deanamh suas gach call eile.

Ciod e an t-aobhar, a nis, gu'n gairmear "caithir Dhé" de'n bhaile so; oir tha abhainn ann, agus ni a sruthain caithir Dhé ait. 1. A chionn gur e Dia fhéin a dh' ullaich i o shìorruidheachd ann an suidheachadh cumhnant nan gràs. 2. Is e aobhar eile gu'n goirteadh "caithir Dhé" dhi; gur e Dia a thog am baile (*Salm* cxxvii. 1). Is e Dia féin a thagh agus a leig a bunait; is e shuidhich clach chinn na h-oisne, agus is Dia féin a chuireas a' chlach-mhullaich air an togail le h-ìolach—"gràs, gràs gu'n robh dhi." 3. Aobhar eile; gur le Dia féin a tha riagladh anns a' bhaile. 4. Aobhar eile gur e Dia a tha cur dìon air a' bhaile. 5. Aobhar eile; gur ann uaithe-san tha luchd-aiteachaidh faotainn biadh, agus deoch, agus aodach. 6. Is e aobhar eile so; gu bheil Dia 'na meadhon—Iehobhah an taobh a stigh dhi. 7. Is e aobhar eile; gu'm buin a' màl Dhàsan. Ciod e am màl. Tha a bhi toirt moladh agus glòir do Dhia.

II. Amannan anns a bheil "caithir Dhé" air a sàrachadh. Tha am baile so fosgailte do thrioblaid

Caithir Dhé

agus àmhghar a bhios 'ga chur fo bhuaireas. 1. Is e aon àm dhiubh so an uair tha freasdal agus an gealladh mur gu biodh iad an aghaidh a chéile. B'e sud freasdal agus gealladh Dhé do Abraham. Bha duine maith ann uaireigin, agus chuir e an còmhradh bha aig Dia agus Abraham ri chéile, air an dòigh so—gu'n do choinnich an Tighearna ris aon là agus gu'n d'thubhairt E: "Tha creideamh agad Abraham, ach tha mise dol a chur dearbhadh air do chreidimh," agus gu'n do fhreagair Abraham: "Ma chuireas Thusa dearbhadh air mo chreidimh-sa, cuiridh mise dearbhadh air do ghealladh-sa." 2. Àm eile; an uair tha Dia a' cur dàil ann a bhi freagair ùrnuigh. 3. Àm eile; an uair bhios mearachdan agus truailidheachd a' togail an cinn anns an eaglais. 4. Àm eile; an uair bhios na fianuisean air an toirt dachaidh, gun fhianuisean eile a bhi ag éirigh gu bhi togail an àite. 5. Am eile; an uair tha gràs cho iosal anns an anam agus nach 'eil faireachduinn air an truailidheachd a tha anns a' chridhe, cosmhail ri duine marbh. Bha an t-Urr. Mr M'Phàil, sgìre Ruigh-sholuis, a' searmonachadh aon là, agus thubhairt e: "Tha Dia air chall air Iob, agus c'àit am faigh sinn Dia dha." Dh' fheòraich e so trà uairean gun stad, agus an sin fhreagair e: "Anns a' bheò-ionndrainn

Caithir Dhé

a bha ann an Iob as a dhéidh.” Bha an t-iarrtas bha ag éirigh ann an anam Iob as a dhéidh 'na dhearbhadh gu'n robh E aige cheana. 6. An uair bhios an Tighearna ag àicheadh a làthaireachd.

III. An t-ullachadh rinn an Tighearna. Dh'ullaich e abhainn. Ciod tha sinn gu bhi tuigsinn leis an abhainn agus a sruthain? Tha uile bheannachdan cumhnant na gràs a' sruthadh, tre thoillteanas fulangais Chrìosd 'na bhreth, 'na bheatha, agus 'na bhàs. Agus ciod e an t-uisge? Tha an Trionaid ghlòrmhor. Dia an t-athair an tobair, Chrìosd an tobair air a fosgladh, agus an Spiorad Naomh a' sruthadh o'n Athair agus o'n Mhac. 1. C'àit a bheil an abhainn so ag éirigh? Eh! is ann ann am beanntaibh sìorruidh buadhan Iehobhah—gràs saor, saoi-bhir, àrd-uachdranail. 2. Ach, thugaibh fainear, gu'm feum cladhan, no amar bhi aig an abhainn chum gu'm bi an t-uisge ruigsinn orra-san a tha feumach air. Chosd e mòran do Ghlaschu a bhi fosgladh a' chladhain troimh d' thugadh an t-uisge do'n bhaile. Ach cha'n e airgiod no òr a chosd e a bhi fosgladh a' chladhain so, ach fulangas agus umhlachd Chrìosd. Cha ruigeadh boinne o'n abhainn so gu bràth air aon de shliochd Adhaimh mur bith breth, beatha agus bàs Chrìosd. 3. A rìs, feumaidh pìoban bhi

Caithir Dhé

air an cur sìos gu bhi treòrachadh an uisge tre'n bhaile; agus a bheil pìoban gu bhi treòrachadh an uisge tre chaithir Dhé. Eh! tha,—am focal, sàcramaid, agus ùrnuigh. Feumaidh pìoban a bhi a stigh cuideachd. Ciod i so? Is i gràs a' chreidimh. Ach ciod thachras an uair tha i tachda le smùrach an as-creidimh? An uair tha an Tighearna toirt a làthaireachd ann am meadhonaibh nan gràs, bidh so a' cur aoibhneas anns an anam. 4. Tha abhainn freagarrach airson marsantachd; agus tha uisge na h-aibhne feumail airson glanaidh. 5. Thugaibh fainear, gu bheil abhainn 'na samhla air pailteas. O! ged robh thu ro thartmhor, tha gu leòir anns an abhainn air do shon. 6. Tha abhainn saor do na h-uile. “Ho gach neach air am bheil tart, thigibhse chum nan uisgeachan.” 7. Tha abhainn feumail gu bhi mùchadh teine a' bhriseas a mach 'sa' bhaile. Tha teine naomhachd agus ceartais Iehobhah briseadh a mach 'sa' bhaile so; agus cha'n'eil nì sam bith a chuireas as e ach an toillteanas a tha ann an Criosd. An uair a loisgeas an teine ann an uchd a' chreidmhich, so an t-uisge a chuireas as e.

Tha mothachadh aig muinntir a' bhaile so air plàighean an cridhe, agus is e an t-uisge bho'n abhainn an aon nì a ghlanas an truailidheachd air

Caithir Dhé

falbh. Dh' fhosgail Dia an tobair so chum gu biodh an t-uisge ag ullachadh an anam airson baile mòr na glòire. O! nach biodh e freagarrach do mhuinntir a bhaile a bhi caitheamh ni's mò de'n uisge so!

MO SHEUDAN

Leis an Urr. MURCHADH M'ASGAILL, a bha ann an
Inbhirpheofharan, agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1903.

*•Bithidh iad leamsa, tha Tighearn nan sluagh ag ràdh, anns
an là sin anns an dean mi suas mo sheudan.—MALACHI iii. 17.*

THA e soilleir gu robh aingidheachd buadhach,
agus cùl-sleamhnachadh coitchionn anns a' là
anns a' robh am fàidhe beò, agus gu bu là e anns
an robh fìor spiorad agus cumhachd na diadh-
achd air a dhi-chuimhneachadh fo fhoirmalachd
aideachaidh o'n leth a muigh. Ach anns a' là
neulach, dhorcha so bha iarmad dileas aig an
Tighearn ann an Israel, dha'n robh seargadh na
diadhachd 'na bhròn, agus le chéile ghabh iad
comhairle bhlasta dh' fheuchainn cionnus a bhiodh
cuis iosal a' chreidimh air ath-bheothachadh.
Chuir an saoghal mi-chùramach agus uaibhreach
gu tàir iad. Rinn e fealla-dha agus cul-magaidh

Mo Sheudan

dhiubh le toibheum trom agus cainnt shuarach. Ach chuir an Tighearn urram orra, agus fhathast bithidh iad 'nan reultan dealrach ann an speuraibh a ghlòire.

I. Co iad so? “ Bithidh iad leamsa.”

II. Cionnus tha iad mar so?

III. C'uin bhios iad mar so?

I. Co iad so? Tha comharraidhean orra. Feòraichibh ciod iad na comharraidhean dh' fheuchainn a bheil sinn fhéin 'gan giùlain. Chaidh iad as o bhàs gu beatha; dh' iarradh iad an dà bheannachd ro-luachmhor so a bhi aca, eadhon maitheanas peacaidh agus naomhachd cridhe. Ach cha robh na naoimh so gun an eagalan agus an teagamhan féin a bhi aca. Ach chaidh iad leo dh' ionnsuidh an lagha agus na fianuis. Thug iad buaidh orra tre ghràs, agus b'urrainn dhaibh a ràdh gu cinnteach gu robh anns a' Tighearna dhaibh-san araon fireantachd agus cobhair. Ach nise is e so an teisteanas a thug an Tighearn dhaibh:—1. *Iadsan air an robh eagal an Tighearna.* Theagaisgeadh dhaibh so gur Dia-diolaidh agus Dia-fuathachaidh an Dia-san, aig a bheil a rosgan na's glaine na gu'n amhairc e

Mo Sheudan

air peacadh. Bha eagal diadhaidh orra, uime sin, an uair a dh' amhairc iad air a mhòralachd, air a naomhachd agus air a ghlòir, ionnus gu robh iad eudmhor agus faicileach 'nan caithe-beatha am fianuis an Ti uile-fhiosrach a tha a' sgrùdadh nan àirnean. Os barr, bha eagal Dhé orra an teismadhon tarcuis agus fanaid agus geur-leanmhuinn an t-saoghail, ionnus gu'n do shiubhail iad a réir a statuis agus a reachdan, dh' aindeoin bagraidhean dhaoine agus tàladh faonais agus buairidhean an t-saoghail, agus fraoch corruich na h-ifrinn. Ach tha eagal ann nach e an t-eagal so. Bithibh air bhur faicil, mo chàirdean, nach bi sibh air bhur mealladh. Tha eagal ann a tha 'na dhòruinn, an t-eagal a bha air Adhamh, air Cain agus air Ahab—eagal tràilleil. Tha an t-eagal so a' fògradh o Dhia, ach tha an t-eagal eile a' tarruing dh' ionnsuidh Dhé.

2. *Agus a smuainich air ainm an Tighearna.* B'e so an t-ainm anns a' robh tlachd aca, agus a bha dhaibh mar ol-ùngaidh air a dòirteadh a mach. B'e dìon onair agus glòir an ainm-sa an cùram ro-mhòr. Bha aoibhneas orra a' dol gu tigh an Tighearna a smuaineachadh air an ainm, agus a bhi a' feòrach 'san ionad naomh, oir chunnaic iad a ghlòir, agus bheathaicheadh iad le smior a chruithneachd. B'e maith Ierusalem a'

Mo Sheudan

sàr-aoibhneas. So cuid de chomharraidhean seudan Dé.

II. Cionnus tha iad nan seudan? Is leis an Tighearna iad. 1. *Le còir cruthachaidh.* Chruthaich e sinn; agus tha còir aige oirnn. Uime sin, dhàsan buinidh an cruitheachd gu léir, daoine agus ainglean. Tha còir aige a dheanamh riu mar is àill leis. Is leis-san an anaman agus an cuirp, an gibhtean, an tàlainntean, an cothroman gu léir. Cha'n'eil nì nach leis. O! gu tuigeadh sinn so, mo chàirdean gràdhach. 2. *Le còir tèarnaidh.* Tha còir ceannachd aige annta do bhrìgh gu'n do shaoradh iad cha'n ann le nithibh truailidh, mar a ta airgiod agus òr, ach le fuil luachmhor Mic a ghràidh. Cha'n'eil neach no nì a chuireas an teagamh a chòir orra a shaor e le prìs co mòr. Chaidh a' chobhartach dhligheach as bho cumhachd agus bho ùghdarras a' nàmhaid mhòir. Is e Dia a ghràdhaich iad; is e Dia a shaor iad; is e Dia a dh' ionnlaid iad ann a' fuil an Uain, uime sin, is le Dia iad gu h-iomlan is gu bràth. 3. *Le'n strìochdadh toileach féin do Dhia.* Seadh, a chàirdean gràdhach, iadsan as seudan an Tighearna, is leis an Tighearn iad le 'n saor thoil agus an roghainn féin. Tha iad air an deanamh 'nam pobull toileach dha, ann an là dhe a chumhachd.

Mo Sheudan

Cha'n'eil neach sam bith a' leantuinn Chrìosd an aghaidh an toil féin. Is iochdranan toileach iad-san uile a tha 'nan rioghachd spioradail.

4. *Mar ionmhas sònruichte.* Gabhaidh Dia tlachd ann a bhi 'gan aideachadh mar a sheudan féin, mar ionmhas sònruichte, anns a bheil anam a' gabhail tlachd. Gabhaidh e tlachd ann a bhi 'gan suidheachadh ann a' speuran a ghlòire mar reultan dealrach; a bhi 'gan nochdadh mar chrùn glòire, agus mar choron maiseach 'na làimh dheis, agus a' seinn thairis orra le aoibhneas agus ceòl. Tha iad a nis, uairean, bochd, truagh, mar shalchar, ach an sin bidh iad sgeadaichte le glòir agus maise nach fhaca sùil 's nach cuala cluais.

III. *C'uin bhios iad mar sin?* Anns an là sin anns an "tig an Tighearn féin a nuas o nèamh le àrd-iolaich, le guth an àrd-aingil, agus le trompaid Dhé, là uamhuinn do-labhairt do'n dream a bhios caillte, agus là aoibhneis do-labhairt do'n dream a bhios air an tèarnadh; là anns am bi cuirp ann an lionmhoireachd do-àireamh ag éirigh as gach fàiche agus àraich anns gach cearna de'n domhain a choinneachadh an anaman neo-bhàsmhor, chum a bhi co-roinn gu sìorruidh aon chuid dòruinn no aoibhneas. "Bithidh iad leamsa," anns an là sin, deir an Tighearn. Agus

Mo Sheudan

O! pairt a bhi againn 'nan crannchur!—bhi 'nar luchd-comh-pàirt de oighreachd nan naomh 'san t-solus — far am bi iadsan a' dealrachadh gu suthain sìorruidh mar reultan ann an speuran na glòire.

FULANGAS AGUS GLÒIR

Leis an Urr. AONGHAS GALBRAITH, a bha ann a' Loch-Aillse, agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1909.

A' rannsachadh ciod i, no ciod a' ghnè aimsir a bha Spiorad Chrìosd annta-san a' foillseachadh, 'nuair a rinn e fianuis roimh-làimh air fulangasaibh Chrìosd, agus a' ghlòir a bha gu'n leantuinn.—I PEADAR i. II.

CHA robh teagasg na slàinte tre chreideamh ann am Fear-Saoraidh 'na theagasg nuadh do'n mhuinntir so. Bha leabhraichean an t-Seann Tiomnaidh làn deth. B'e teachdaireachd mhòr am fàidheadaireachd agus crìoch shònruichte am beachd-smuaineachaidh agus an rannsachaidh, an t-slàinte a bha ri teachd tre Iosa Chrìosd, fo'n t-soisgeul Tha fàidhean agus abstoil a' coinneachadh a chèile ann a' Chrìosd, a neach as e cridhe agus smior na firinn. A nì mu'n d' rinn na fàidhean fàidheadaireachd, is e a nì ceudna a tha air a chiomhlionadh ann an sùilean agus an sgeul mhòr-aoibhneis nan abstol.

Fulangas Agus Glòir

Is ionnan 'na nàdur creideamh anns gach uile linn, ag iadhadh 'na ghlacaibh na teagasgan slàinteil ceudna, agus stéidhte air an aon bhunait. Bha creidmhich fo'n t-Seann Tiomnadh air an teàrnadh mar tha creidmhich fo'n Tiomnadh Nuadh. Tha an dara cuid de chreidmhich a' sealltuinn tre chreideamh ris a neach a bha tighinn, agus tha chuid eile tre chreidimh a' coimhead ris a neach a thàinig—Criosd. Tha trì nithean anns an earrann air am bi sinn a' beachdachadh.

I. Fulangasan Chrìosd.

II. A' ghlòir a tha gu'n leantuinn.

III. Ar dleasan a thaobh na nithean mòra so.

I. Fulangasan Chrìosd. 'Se so dìomhaireachd mhòr innleachd na slàinte — taisbeineadh agus fulangasan an Fhir-shaoraidh 'san fheòil. Tha fulangasan comhcheangailte ri peacadh; ach cionnus thàinig Crìosd gu bhi fulang, a bha naomh agus neo-lochdach, gun pheacadh idir ann fhéin? B' esan urras a shluaigh, ceann cùmhnant nan gràs. Dh' fhailnich an ceud chùmhnant; pheacaich an duine; agus cha robh dol as ann dha ach tre airidheachd neach eile. Ach c'àit an robh a' neach a ghiùlaineadh am peanas, agus a bheireadh riarachadh iomlan

Fulangas Agus Glòir

as leth an duine. Thug Dia 'na ghliocas agus 'na ghràdh neo-chrionnach freagradh le ullachadh na slàinte. 'Se bàs Chrìosd, mar so, saorsa a shluaigh. Is ann tre fhulangasan tha slàinte. Bha so air fhilleadh 'sa' cheud ghealladh, agus air a theagasg gu soilleir leis na h-iobairtean fo'n lagh a h-uile là—is e tuarasdail a' pheacaidh am bàs. Faiceamaid, ma tha, ceithir nithean ann am fulangasan Chrìosd.

1. *Is e Crìosd a dh' fhuiling.* Ach cha robh peacadh aig Crìosd aon chuid mar Dhia no mar dhuine. Bha e co-ionnann ris an Athair anns gach seadh, agus mar dhuine bha e air a dhealachadh o pheacaich (*Eabh.* vii. 26). Gun amharus, cha'n'eil ni, uime sin, as soilleire 'san fhìrinn na gur ann mar fhear-ionaid a' fulang air son muinntir eile a dh' fhuiling e. Rinneadh 'na iobairt-pheacaidh e (2 *Cor.* v. 21). Dh' fhuiling e am firean airson nan neo-fhìrean (1 *Pead* iii. 18). Bhruthadh e airson ar n-aingidheachdan (*Is.* liii. 5), agus tha e saoradh o mhallachd an lagha (*Gal.* iii. 13, 14; *Eabh.* ii. 10). Bha Crìosd, mar so, 'na urras, 'na fhear-ionaid, air òrdachadh agus air ungadh a chum na seirbheis mhòir so, leis an Athair. Ach cha'n e mhàin gu robh Crìosd 'na fhear-saoraidh air òrdachadh

Fulangas Agus Glòir

le Dia, ach b'e e féin Dia. Mar Dhia cha b' urrainn da fulang, agus mar dhuine, cha bhiodh buaidh aig fhulangas. Ach 'se a dhaonnachd a dh' fhuiling, ach cha robh bith aig a dhaonnachd eadar-dhealaichte o dhiadhachd, oir bha e aonaichte ris an diadhachd ann am pearsa mhic, ionnus ged nach d' fhuiling an diadhachd, gur e Dia, gidheadh a dh' fhuiling, agus is e so a tha deanamh airidheachd fulangasan Chrìosd neo-chrìochnach (*Gnìomh. xx. 28*). 2. *Co uaith a dh' fhuiling e?* Gu dearbh, co uaith nach d' fhuiling! Cha robh creutair ach na h-ainglean naomha aig nach robh làmh 'na fhulangasan. Dh' fhuiling e 'na chorp agus 'na anam. Bhuaileadh e le iomadh buile (*Mata xxvii. 30*). Chuir iad falluinn scàrlaid air. Thilg iad smugaid air, agus rinn iad fanoid air. Sgiùrs Pilat e (*Eoin xix. 1*). Dh' fhuiling e o nàimhdean (*Salm xxii. 14-16*), agus o bhuairidhean an diabhuil (*Lucas xxii. 53; Eabh. ii. 18*), o cheilg a chàirdean—Peadar, Iudas. Thréig a dheisciobuil e (*Mata xxvi. 56; Sech. xiii. 6*). Ach bu bheag so an coimeas ri comhairle chinntich agus roimh-eòlas Dé leis an d'thugadh thairis e (*Gnìomh. ii. 23; Rom. viii. 32*). Bha fulangasan aige 'na anam nach b'urrainn a thighinn o dhaoine. Am fulangas a bu mhò a bh' aige 's ann

Fulangas Agus Glòir

o Dhia a bha e, agus cha'n ann o dhaoine. Cha b'e gleac ri creutair cruthaichte, ach ri Dia, a chuir e fuidh uamh-chrith, agus fuidh anabarra bròin (*Marc* xiv. 33). Dh' fhuiling e nì bu mhò na aon bhàs—bàs a chuirp, agus bàs anama a thaobh searbhachd. 'S ann o Dhia air aon dòigh na dòigh eile, a dh' fhuilinge, agus bha so air a dheanamh ro shoilleir roimh-làimh ann a' cùis Abraham agus a mhac Isaac. 'S ann mar Dhia agus mar bhreitheamh ceart rinn Dia so. Cha robh an gnìomh tlachdmhor do Dhia, oir cha chlaoidh e d'a dheòin (*Tuir.* iii. 33). Cha'n'eil tlachd aig Dia ann am bàs a' pheacaich, is lugha gu mòr na sin a thlachd ann am bàs a mhic (*Esec.* xviii. 33). Is ann a thaobh a ghlòire fhéin agus tèrnaidh an duine bha e tlachdmhor do Dhia. 3. *Ciod a dh' fhuiling e?* Dh' fhuiling e 'na iomlanachd peanas peacaidhean an t-saoghail thaghta. Tha toillteanas a pheacaidh neo-chrìochnach, uime sin ghiùlain Crìosd corruich neo-chrìochnach. Gidheadh, cha b'éiginn da a ghiùlain gu sìorruidh. Is e gnè a chreutair 's cha 'n e gnè a pheanaid as aobhar do pheanas sìorruidh. Cha toir creutair crìochnach riarachadh do cheartas neo-chrìochnach ach le fulangas gun chrìoch. Uime sin, ged tha peanas neo-chrìochnach

Fulangas Agus Glòir

air iarraidh, 'se tha 'ga dheanamh neo-chrìochnach d'an chreutair a chin-coimeis riarachadh a thoirt do lagh 's do cheartas. Tha e dol fodha 'sna fiachan 'na oidheirp a bhi 'gam pàigheadh. Rinn inbhe ro-ghlòirmhor pearsa Chrìosd a riarachadh foirfe gun e a bhi fulang gu sìorruidh (*Eabh.* viii. 14). 4. *C'arson a b'èiginn da fulang?* (*Lucas* xxiv. 26). Cha b'èiginn da fulang mar mhac Dhé, ach dh' fhuiling e gu toileach mar fhear-saoraidh dhaoine. (1) B'èiginn da fulang do bhrìgh comhairle chinntich agus roimh-eòlas Dhé. Rùnaich Dia o 'n uile-shìorruidheachd daoine theàrnadh tre Chrìosd thighinn 'san eadraiginn agus bàs fhulang (*Salm* xl. 7). (2) B'èiginn da fulang, oir nochdadh so a mach le iobairtean agus deas-ghnathachais an t-seann Tìomnaidh (*Eoin* i. 29). (3) B'èiginn da fulang do bhrìgh cliù Iehobhah. Bhriseadh an lagh agus dh' fheumadh e bhi air a àrdachadh. Bha toibheum air a dheanamh air a cheartas, agus dh' fheumadh e bhi air a riarachadh. Bha fhìrinn ag iarraidh a pheanas a bhagair i. (4) B'èiginn da fulang airson tèaruinteachd agus maith 'eaglais. Dh' fhuiling e, agus dh' fhoghlum e tre cho-fhaireachadh staid ghoirt a shluaigh. Mar bha aig a cheann bidh aig na buill, fulangas roimh crùn na glòire.

Fulangas Agus Glòir

II. A ghlòir a tha gu'n leantuinn. 'Se ghlòir a tha so a' ghlòir a chum an d' àrdaicheadh e mar eadar-mheadhonair, agus a ghealladh dha 'sa' chùmhnannt (*Salm* lxxxix. 29). Dh' easbhuidh a bhàis cha ruigeadh e air a' ghlòir so (*Is.* liii. 11; *Phil.* ii. 9; *Eabh.* i. 3). Nithean glòirmhor a lean an lorg a bhàis:—1. *Ardachadh agus glòireachadh pearsanta Chrìosd.* Air thalamh bha a ghlòir ann an tomhas folaichte (*Phil.* ii. 7, 8). 'Na àrdachadh cha do chuireadh glòir ri glòir a bhith, ach dhealraich a ghlòir so tre brat a dhaonnachd. Bha a dhaonnachd air a ghlòireachadh le'aonadh ri dara pearsa na Trianoid agus le'àrdachadh gu deas-làimh Dhé, agus gu ro-àraidh, gu cathair na h-eadar-mheadhonaireachd. Bha glòir aig Chrìosd mar Dhia, nach i so, agus bha i aige air còir breith, ach i so, a chum an d' àrdaicheadh e, tha i aige mar eadar-mheadhonair, agus mar chòir oifig. Buinidh a' cheud te da phearsa, ach is toradh a bhàis an dara te (*Phil.* ii. 8). Thugadh an dara te dha (*Eoin* v. 22). Bha a' ghlòir eile aige cheana. Tha a' ghlòir so a chum an d' thogadh e, a co-sheasamh ann a' cumhachd thairis air gach creutair (*Phil.* ii. 10, 11; *Taisb.* iii. 21, i. 18; *Mata* xxviii. 18). Fhuair e i mar thoradh a bhàis (*Is.* liii. 10-12; *Salm* cx. 1; 1 *Cor.* xv. 25).

Fulangas Agus Glòir

2. *Buaidh ghlòirmhor air a nàimhdean uile agus beannachd glòirmhor air an cosnadh d'a eaglais.* 'S ann mar ghaisgeach buadhach ann a' cath mòr thill Criosd gu nèamh (*Col.* ii. 15; *Eabh.* ii. 14; *Salm* lxxviii. 18). Le bhàs chosainn e beannachdan a tha e nise toirt mar thiodhlacan. 3. *Mar thoradh a bhàis tha e a' gealltainn agus a' cur an Spiorad Naomh gu saoi bhir pailt* (*Eoin* xv. 26; xiv. 26). Tha a' Spiorad a' glòireachadh a mhic mar ghlòirich a' Mac an t-Athair (*Eoin* xvi. 14; *Sech.* xiii.). 4. *Tha rioghachd Chrìosd air a suidheachadh.* Lionaidh i an talamh gu léir (*Salm* lxxxvii. 3, ii. 8, cx. 3; *Eabh.* ii. 10; *Tais.* xi. 15). 5. *Bidh a shluagh uile air an cur an sealbh air oighreachd ghlòirmhor.* Tha e 'gan teàrnadh le ghras, 'gan toirt sàbhailt a null agus dhachaidh. Far a bheil an ceann bidh an corp, agus far a bheil esan mar cheann a' chùmhnannt bidh iadsan oighreachan a' chùmhnaint.

III. Ar dleasan a thaobh na nithean mòra so. 'Se sin a bhi leantuinn eisimpleir na fàidhean— a bhi beachd-smuaineachadh orra. 1. *Bha an teagasg mòr mu theàrnadh an duine tre bhàs Chrìosd air a thaisbeineadh leis an Spiorad chum gu rannsaicheadh sinn e.* 2. *Dh' fhiosraich na fàidhean agus rinn iad geur-rannsachadh mu na*

Fulangas Agus Glòir

fìrinnean so. Bha iad dìchiollach anns an rannsachadh a rinn iad. Bu chòir dhuinne, cuideachd, a bhi dìchiollach (*Eoin* v. 39). 3. *Ghiùlain an dìchioll toradh maith.* Dh' iarr agus shir iad gus an d' fhuair iad. Cha leòir dhuinne a bhi cluinntinn nan nithean so. Feumaidh aithne a bhi againn orra 'n ar fairichidhean féin. Rannsaichibh na sgrìobtuirean oir annta tha mèinn òir anns a bheil maoin shiorruidh r'a fhaotainn.

GABHAIL PHEACACH THUIGE

Leis an Urr. MURCHADH MACCOINNICH, a bha ann an
Inbhirnis, agus a chaochail 'sa' bhliadhna 1912.

*Agus rinn na Phairisich agus na sgrìobhaichean gearan,
ag ràdh, tha am fear so gabhail pheacach d'a ionnsuidh, agus ag
itheadh maille riu.—LUCAS xv. 2.*

C'ARSON bha àireamh co mòr de shluagh a' leantuinn a Tighearna? Eh! faodaidh gu'n robh cuid diubh air an tarruing le neònachas, mar is tric tha tachart. Ach, gidheadh sin tha e coltach gu'n robh rud-éiginn 'san t-soisgeul a bha coinn-eachadh cùis gach creutair 'sa' bhuidheann mhòr agus mheasgaichte so. Tha "am fear so gabhail pheacach d'a ionnsuidh," 'se so a nì a thubhairt an sluagh so 'nam mì-run 's 'nan gamhlas as glòir ro-oirdheirc an t-soisgeil, agus is e so a tha sinn fo fhiachan a sheirm gu h-àrd cha'n ann a mhàin 'nar tir fhéin, ach anns gach uile thir air feadh an t-saoghail. Is e dòchas nam peacach. Is e

Gabhail Pheacach Thuige

teachdaireachd na slàinte do na h-uile dhaoine.
“Searmonaichibh an soisgeul do gach dùil.”

I. Ciod e peacach.

II. Na peacaich ris an gabh e.

III. Co thuige tha e 'gan gabhail.

IV. An dòigh anns a bheil e 'gan gabhail.

V. Cionnus a ghabhas e iad.

I. *Peacach.* 1. Is creutair e so a tha 'na choigreach air Dia 'na chridhe. Bho nach 'eil gràdh Dhé 'na chridhe tha gràdh a' pheacaidh ann. 2. Tha h-uile peacach neo-iompaichte 'na cheann-airceach an aghaidh Dhé agus a lagh agus a' saltradh ughdarras Dhé fo chosan. 3. Tha, uime sin, gach peacadh a ni e 'na chionta, oir is gnìomh a thoile e, agus se choire fhéin e, 's cha'n e a thubaist, no nì nach b'urrainn dha a leasachadh, ach an t-olc a roghnaich e a dheanamh. Agus mar sin tha a pheacadh a' cosnadh binn ditidh an aghaidh a' pheacaich, eadhon diteadh gu bàs fo chorruidh agus fo mhallachd Dhé.

II. *Na peacaich ris an gabh e.* Gabhaidh e ris gach uile seòrsa. A nis gabhaidh Iosa d'a ionnsuidh iad uile, ged bhiodh am peacaidhean mar scàrlaid agus mar chorcur. 1. Gabhaidh e thuige peacaich dhe gach uile aois. Is toigh leis iadsan

Gabhail Pheacach Thuige

a dh'iarras e gu moch. Ach ged tha a thlachd ann a bhi gabhail ris an òigridh cha thilg e, air chor sam bith an t-aosda bhuaithe. Tha dòchas ann a' so eadhon d'an eu-ceartach le cheann greannach, liath. Co dhiùbh, a nis, tha thu sean no òg tha cuireadh agad teachd gu Crìosd, agus ma thig thu gabhaidh e riut. 2. Tha e gabhail d'a ionnsuidh peacaich de gach uile inbhe. Ghabh e d'a ionnsuidh Manasseh, agus rinn e tròcair air. Leighis e mac an duine chumhachdaich. Cha d' rinn e tàir air an ainnis no air a' bhochd. Nochd e tròcair do bhean bhochd Chanàain, agus do'n dall bhochd, Bartimèus. 3. Tha e gabhail d'a ionnsuidh peacaich dhe gach cor. Gabhaidh e thuige iadsan a bha moralta agus neo-lochdach o'n leth a muigh, agus iadsan a bha struidhealach agus tréigte agus beò 'sa' pheacadh mar Muire Magdalane agus am meirleach, luchd-geur-leanmh-uinn mar Shaul o Tharsus, agus mortairean an Tighearna. Gabhaidh e riutha uile, eadhon riutha-san as duibhe dhiubh agus nochdaidh e tròcair dhaibh. Cha toir a' neo-airidheachd, dh'aindeoin co mor barrachd gu bràth, air airidheachd agus feartan fhola-san.

III. *Co thuige tha e 'gan gabhail.* 1. Tha e 'gan gabhail d'a ionnsuidh féin. Is e fhéin a tha

Gabhail Pheacach Thuige

'gan cuireadh thuige fhéin chum 's gu'n compairtich iad ann am feartan sàbhalaidh a bhàis. Bheir e di-bheatha ro thlàth agus bhlàth dha gach neach a thig. 2. Tha e 'gan gabhail dh' ionnsuidh maitheanas peacaidh—gu ghràs maithidh agus gu fhàbhar. Gun mhaitheanas peacaidh cha'n'eil beannachd sam bith eile againn. Is e so bunait nan uile bheannachd. Mhaith e ann an làithean fheòla, agus tha e nise toirt maitheanas air àrdachadh, agus tha e 'gan gabhail gu chridhe 'na ghràdh. 3. Tha e 'gan gabhail gu chàirdeas. Tha e a' leigeil ris dhaibh a rùntan diomhair, ionmhas a' choimhcheangail shìorruidh. 4. Tha e 'gan gabhail dh' ionnsuidh a theaghlaich air an talamh. Tha teaghlach aig air an talamh, ris an abair e, 'eaglais, a rioghachd as e comunn de chreidmich. Tha e a' riaghladh thairis orra so a bha uaireigin 'nan coigrich agus fad as, ach a nis is sluagh a dh' aon bhaile iad ri Crìosd. 5. Tha e 'gan gabhail chum naomhachd. Tha e a' cur a spiorad air an siubhal. Tha e 'gan deanamh coltach ris féin. Tha iad a' fàs 'na iomhaigh gus a bheil iad ullamh airson a' rioghachd gu h-àrd. 6. Tha e 'gan gabhail dh' ionnsuidh nèimh. Mar ghabh e am meirleach gu staid gràis, mar an ceudna ghabh e e gu staid glòir. Dh' fhosgail e slighe dha na

Gabhail Pheacach Thuige

peacaich gu glòir, agus le 'spiorad tha e 'gan treòrachadh air an t-slighe, agus, faidheòidh, gabhaidh e steach iad ann a' glòir shìorruidh, a' toirt dhaibh crùn na beatha nach searg as, agus a' cur fàilte orra le briathraibh ceòlmhor a bheòil bheannaichte: thigibh a shluagh beannaichte m' athar, sealbhaichidh an rioghachd a dh' ullaicheadh dhuibh mu'n do leagadh bunaitean an domhain.

IV. *An dòigh anns a bheil e 'gan gabhail.*

1. Cha ghabh e ri neach sam bith a tha 'ga fhìreanachadh féin. Gabhaidh e ri peacaich air an do dhearbhadh am peacaidhean. Is ann an uair a dh' aidicheas sinn ar peacaidhean tha esan a' gealltainn maitheanas. 2. Tha e gabhail riu-san a tha a' deanamh aithreachas. Tha e a' teàrnadh a shluaigh cha'n ann 'nam peacaidhean, ach o peacaidhean. 3. Gabhaidh e riu-san a thig air ceum na h-irioslachd. Leag iad dhiubh an uaill agus an fhéin-ghlòir. Tha iad aig cosan Chrìosd. 4. Thig iad air slighe a' chreidimh. Tha iad a' creidsinn 'na chumhachd 'sna chomas, mar an lobhar o shean, no mar a' bhean bhochd a bhean ri iomall aodaich. 5. Thig iad thuige air slighe na h-ùrnuigh. 'Nuair a ghlaodhas iadsan, éisdidh esan.

V. *Cionnus a ghabhas e iad.* 1. Cha'n'eil e

Gabhail Pheacach Thuige

mi-thoileach, no, gun àill. Is ann a tha e féitheamh ri bhi gràsmhor. Tha e cuireadh, 'sa tàladh, 'sa tagar iad gabhail dhe uisge na beatha gu saor.

2. Gabhaidh e riu gu tèò-chridheach. Cha dean e maoidheamh. Ah, cho iochdmhor 'sa bha e ri Saccheus, 's ri Muire, 's ris a' mheirleach.

3. Gabhaidh e riu air ball. Cha'n abair e idir riu, bibh a falbh gus a' fàs sibh na's fhearr. Eh! cha'n abair. Is ann a ghabhas e thuige fhéin iad an sin, agus ni e fhéin na's fhearr iad. O! tha e gabhail pheacach d'a ionnsuidh, seadh, dhe gach seòrsa, am beartach, 'sam bochd, a' lag 'sa' làidir, an treun fhear, 'san dil-deirce. Ach, Eh! cha ghabh e d'a ionnsuidh anns an t-saoghal so ach peacaich. Ma ni sinn tarcuais air, cha'n'eil ann dhuinn ach a dhol a dhìth. Thig gu Iosa, nise, oir is àill leis gabhail riut.

DIA M'ATHAR

Leis an Urr. EACHANN MACFHIONGHAIN, a bha ann a' Steòrnabhagh agus ann a' Glaschu. Chaochail e 'sa' bhliadhna 1913.

'Se 'n Tighearna mo neart, agus mo dhàn, agus tha e 'na shlàinte dhomh: is esan mo Dhia-sa, agus ni mi àite còmhuidh dha; Dia m'athar, agus àrdaichidh mi e.—ECSODUS xv. 2.

THA na briathran so bho òran Mhaois agus Israeil: Thachair nì mòr dhaibh, an tachartas a bu mhò 'nan eachdraidh gus a so; agus bha Dia anns a' chùis. Rinn freasdalan an Tighearna an teàrnadh a nis agus gu bràth o làmhan Pharaoh. A nis tha teagasg moralta agus spioradail ann an uile fhreasdalan Dé. Tha so fìor gu sònruichte mu'n fheadhainn a ni drùidheadh oirnn, agus bu chòir cuimhne a bhì againn orra so gu h-àraidh a' deanamh ciùil no caoidh a réir an gnè. 'Se bha so a nis do Israel agus an ceannard àm seinn molaidh, agus so, gu h-àraidh, do bhrìgh, gur e bha 'nan saoradh mìorbhuileach ach aon, a

Dia M'Athar

dh'iomadh maitheis, agus coimhlionadh geallaidhean luachmhor, agus sàthachaidh an dòchais bheannaichte, a thugadh dhaibh o na làithean cian, fad as. Agus bha an saorsa a' sealltainn dhaibh saorsa a bu mhò a bha ri teachd. Cha b'ìognadh ged rinn an ceannard agus an sluagh ceòl le chèile. “Dia m'athar,” arsa Israel; agus ciod tha so a' teagasg dhuinn.

I. “*Dia m'athar*” — *cha robh an creideamh diadhaidh 'na nì nuadh dhaibh.* Cha robh e, uime sin, 'na neònachas dhaibh a bhi toirt dhàsan glòir na buaidh. Dh'innis an aithrichean dhaibh na gnìomharan a rinneadh leis, agus dhearbhadh dhaibh féin gu'n robh an cliù a thug iad air ceart; oir bha iad air an teagasg creidsinn gu'n robh cumhachd Dhé mu na h-uile nì 'nam beatha. Ni mò bu chòir an creideamh diadhaidh a bhi 'na neònachas dhuinne comhcheangailte ri freasdalan mòra. Araon ann am buanachd is call bu chòir dhuinn tionndadh ri Dia. Chum 'na crìche maith so feumaidh an diadhachd a bhi timchioll ar beatha a gnàth agus gu dlùth. Bu chòir dhuinn a bhi faicinn Dhé 'na chruitheachd, an eachdraidh, agus ann am faraichidhean dhaoine, ionnan 's nach biodh e 'na iongantas idir dhuinn a bhi cluinntinn mu ghnìomharan a làimh.

Dia M'Athar

II. “*Dia m'athar.*” *Cha do dh'fholaich na h-aithrichean an diadhachd féin air an clann.* Bha fhios aig a' chloinn gu'n robh Dia aig an aithrichean. Tha diadhachd cuid a shluagh gu h-ìomlan fol-aichte bho mhuinntir eile, eadhon bho'n clann féin. Agus cha tig e an uachdar gus an tachair nì anabarrach neo-chumanta riù. Is tearc a chith-ear diadhachd na muinntir so. Ach cionnus tha chùis maille rinn fhéin? A bheil fhios aig ar clann gu bheil Dia againn? Is bochd an gnoth-uich ma tha so air fholach uatha. Bha mhuinntir a b' ainmeile 'san t-saoghal riamh beò ann an co-chomunn follaiseach ri Dia. Anns a' cho-chomunn sin bu chòir dhuit-sa agus dhomh-sa a bhi beò, oir ma tha ar co-chomunn treibhdhireach chì càche, agus gu h-àraidh iadsan a tha fo na h-aoin chabair ruinn. Cha 'n e mhàin gu feum sinn a bhi gnìomh-ach anns an nì a tha maith, ach thig oirnn a bhi ag aideachadh na beanntan o bheil ar neart gu bhi gnìomhach a tighinn.

III. “*Dia m'athar.*” *Faodaidh nach bi an t-athair 's am mac a' deanamh seirbheis do'n aon Dia.* Cha'n'eil an diadhachd a' ruith 'san fhuil, mar tha peacadh, oir tha comas aig duine e fhéin a sgaradh o Dhia athar. Faodaidh e Dia d'an d'rinn athair aoradh a chumail a mach as a

Dia M'Athar

chridhe. 'Se comas eagalach a tha so, agus is e a thoradh an dara bàs.

IV. "*Dia m'athar.*" *Tha sinn fo fhiachan do dhiadhachd ar n-aithrichean.* Is sinne oighreachan nan àl a chaidh. Am maith a tha sinn a' sealbhachadh ann an nithean saoghalta agus mi-shaoghalta chnuasaich iadsan dhuinn ann an tomhas mòr. Chaidh urram a chur air diadhachd na muinntir so. Chì sinn gu robh Mephiboseath air a ghràdhach air sgath Athar, Ionatan, agus gu robh Solamh air a bheannachadh air sgàth athar, Daibhidh, agus gu bheil na h-Iudhaich air an gràdhachadh air sgàth an Athar. Agus cha'n'eil so 'na chùis-iongantais, oir bheir rùintean an Tighearna fada air a bhi air an coimhlionadh, ionnus gu'n téid iomadh ginealach seachad mu's tig beannachdan Dhé 'nan iomlanachd. Tha sinne an diugh a' sealbhachadh toraidhean diadhachd agus treuntais martuirich na h-Alba.

A, bhraithrean, tha an ceann-teagaisg so a tagar le sgàl làidir ri iomadh cridhe. Tha e drùidhteach. Abair, "mo Dhia," agus thig sòlaimteachd mhòr air do spiorad; ach abair "Dia m'athar," agus air ball tha aignidhean do chridhe air am bualadh le tèò-chridheachd ro mhòr. Tha Dia, an sin, air a thoirt gu do chagailte, gu do chreathail, gu leaba

Dia M'Athar

na trioblaid iorganaich, agus gu meadhon do bheatha 'na do theaghlach. Anns a' cho-dhùnadh, freagair na ceistean sgrùdach so, a tha a' ceann-teagaisg a' cur ort. 1. *Bha t' athair 'na Chrìosd-aidh.* A bheil thusa na's anabarraiche glic na esan, ionnan 's gu'm faod thu eisimpleir a chur air cùl? Faodaidh gu bheil thu na's fheàrr dheth na bha esan. Ma dh' fhaoidhte gu bheil tigh na's mò agad, teachd-an-tir na's pailte, agus sgoileir-eachd na's beurra. Ach an cliùtach e dhuit, a bhi dh' easbhuidh Chrìosd a bha dhàsan na h-uile anns 'na h-uile. Smuainich ort fhéin. 2. *Bha t-athair 'na dhuine diadhaidh.* Bu chòir an t-eòlas so do chur fo chùram. A bheil thu a' rùnachadh briseadh air falbh bho do shinnsireachd dhiadhaidh. A bheil thu a' rùnachadh do shìol a bhi 'nan pàgan-aich. Dean stad, tha an gnothuich so sòlaimte, agus lean gu dlùth ri cliù do shinnsireachd. 3. *Bha t'athair 'na dhuine fìor chràbhach.* Agus dh' aidich e gu b' e maitheas Dhé mar so dha, a b' aobhar d'a uile bhuanachd san t-saoghal so. Le cur Crìosd-aidheachd air do chùl an cinnich thu na's fheàrr na rinn esan? (1) *A bheil thu gu bhi na's geurchuisiche na esan?* Dean tarcuais air Crìosd, ach bidh agad fhathast aghaidh a chur air nithean dorcha agus diomhair an t-saoghail agus na beatha

Dia M'Athar

so. Gu cinnteach cha'n fhaigh thu solus orra sin dh' easbhuidh Chrìosd. Bu cho maith dhuit dùil a bhi agad ri aimsir mhaith an déidh dhuit a ghlainne bhriseadh ri bhi deanamh dheth gu rannsaich thu gu chùl diomhaireach fulangais agus bàis le bhi tilgeadh Chrìosd 'sa' chuan. Is obair dhiomhain agus eagalach so. (2) *A bheil thu gu bhi na's fheàrr dheth na esan?* Tilg bhuat an taisbeineadh a thug Dia air féin 'san fhìrinn. Faodaidh tu sin a dheanamh, ach cha théich thu bho do chogais is i 'ga do dhìteadh. Faodaidh tu a cur balbh airson tiota, le cleachdadh nam pàganach ach a mùchadh gu tur cha'n' urrainn dhuit gun thu féin a mhort gu spioradail. Bithidh a guth dìtidh riut dh'aindeoin ciod a ni thu. (3) *Am bi do chliù na's fheàrr?* Téich bho Chrìosd, a tha foirfe 'na chliù, agus co thuige no dh' ionnsuidh a théid thu? Cionnus a ruigeas tu air foirfeachd am beatha ach tre Chrìosd. A bheil slighe no dòigh eile ann ach tre Chrìosd? Ma tha cha'n aithne dhomhsa i. Air an aobhar sin bi glic agus lean ann an cois-cheuman t' athar diadhaidh. Na bi toileach a bhi sealbhachadh a chuid agus 'inbhe, agus a bhi deanamh tàir air a dhiadhachd. Bi dìleas dhuit féin agus dha chuimhne-san, agus buainidh tu foghar trom de

Dia M'Athar

ghlaine agus de aoibhneas agus de shìth. Tha cuimhne agad cho treun 'sa bha e 'na bheatha 'sna bhàs tre 'n ghràs sin a tha ann an Criosd. A' gràs a bu leòir dhàsan is leòir dhuit-sa cuid-eachd mu dh'earbas tu ris. O! gu'n cuidicheadh Dia leat chum 'snach cuir thu gràs Dhé an suarachas, ach, is dòcha, gu'n earbadh tu ris gus a' cheum as fhaide mach.

Ma dh' fhaidhte, gu bheil neach ann a' so, *agus bha, no tha, t' athair gun Dia*. Ochoin! cha'n aithne dhuit-sa an teaghlach mu bheil e air innseadh; tha guth gàirdeachais is slàinte fos am pàilliunaibh nan saoi, agus tha do chor 'na eire throm air do spiorad. Agus tha thu a' foighneachd *a bheil Dia deònach cùram a ghabhail dhiot-sa*. Tha mi ag ràdh riut, gu deimhin deimhin tha e deònach agus toileach. Agus mur urrainn dhuit-sa a radh, "Dia m'athar," their do chlann e, agus beannaichidh iad thu. O! an deachdadh dhuit a tha 'sa' smuain so. O! gu'n ceadaicheadh Dia a chòmhnadh dha neach sam bith a tha so an diugh d' am buin i, greimeachadh oirre mar le dubhanan stàilinn, a nis.

Agus a nis, dhàsan an Tì as àirde agus as naomha gu robh moladh agus glòir gu saoghal nan saoghal.

BIADH BRISTE

Le caochla ughdairean.

Fìor aithreachas.—Ri aimsir reòta an uair tha sneachd air an talamh, is minic a chunnaic neach boinne silidh a' tuiteam o bheùlaobh an tighe mu mheadhon là, ach na'n rachadh neach gu cùlaobh an tighe bha an reodhadh cho cruaidh 's a bha e riamh. Ach an uair tha an t-aiteamh ceart ann, Eh! thoiribh fainear, tha boinne silidh a' tuiteam cha'n e a mhàin o bheùlaobh an tighe, ach o chùlaobh an tighe mar an ceudna.—*Dr Aird.*

Muileann Chrìosd.—Ann an sagartachd Chrìosd tha da earrainn—obair na réite agus obair an eadar-ghuidhe—agus tha mi 'gan samhlachadh so ris an da chloich anns a' mhuileann. Tha a' chlach iochdrach neo-ghluasadach, ach tha a' chlach uachdrach a' sìor ghluasad an uair tha i a' bleith; agus tha am biotailt a tha dol eadar na clachan a' tighinn a mach 'na mhin. A nis tha

Biadh Briste

obair chriochnaichte Chrìosd daingnichte; tha obair' eadar-ghuidhe a' sìor dhol air a h-aghaidh; agus O! anaim bhoichd, thig thusa, agus tilg thu fhéin, agus na h-uile nì a tha a' cur dragh ort eadar na clachan so, agus ciod e a thig a mach dhuit-sa mar mhin? Thig so: "'Oibrichidh na h-uile nithean an ceann a chéile chum maith."—*Dr Aird.*

Am peacadh beag. Bha ám ann anns an robh na ceardaidhean a bha a' siubhal na dùthcha glè bhradach. Air là àraidh bha buidheann dhiubh a' gabhail a' rothaid agus thàinig iad gu tigh mòr, breàgh, agus cha robh neach r'a fhaicinn a muigh no stigh ann. Chaidh muinntir an tighe air cuairt, an déidh dhaibh, mar shaoil iad, uinneagan agus dorsan an tighe a dhùineadh agus a ghlasadh, agus gach nì a bha ann fhagail sàbhailt. Chaidh na ceardaidhean ceithir thimchioll an tighe a' feuchainn nan dorsan agus nan glasan, agus, feuch, bha iad uile teann. Mu dhéireadh thall, thàinig iad gu uinneag bheag, chumhang air cùl an tighe, a bha fosgailte. Ach cò a gheibheadh a steach oirre, oir bha i cho cumhang! Ciod a rinniad, ma tha, ach an ceard beag a bha 'nam measg a thogail, agus a cheann a' chur 'san uinneig. Thòis-

Biadh Briste

ich a nis an ceard beag air e fhéin a' dhìnneadh agus a' thoinnidh tre'n uinneig gus an d' fhuair e steach. Cha luatha a chuir e chosan air an ùrlar na ruithe gus an dorus mhòr, agus fhosgail e e o'n taobh a stigh. An sin thaom na ceardaidhean mòra a steach, agus air ball bha iad air feadh an tighe, a' milleadh 'sa' spùilleadh mar b' àill leo. Eh! thugaibh fainear, mur bi sibh air faire agus air faicill gheibh am peacadh beag a steach agus fosglaidh e dorus bhur cridhe do na peacaidhean mòra a thaomas a steach agus a ni an toil féin ann.—*Dr Aird.*

Genesis xlix. 19. Bheir pobull Dé buaidh 'nuair bheirear buaidh orra. — *Urr. Alasdair M'Colla.*

Tobar Tigh Dhaibhidh. Tobar nam beannachd nach fàg smal air an oighreachd, agus cha'n fhàg iadsan smal innte.—*Dr Ceanaideach.*

Còir is cor. Tha soitheach còir a' chreidmhidh cho làn ann an là an fhìreanachaidh agus a bhios e tre'n bhith-bhuantachd, ach faodaidh soitheach a chor a bhi falamh gu leòir; ach cha stad Dia a' cumhnant dhe bhi a' frithealadh a ghràis gus am bi soitheach a chor cho làn ri soitheach a chòir.—*Dr Ceanaideach.*

Biadh Briste

An geata cumhang. Tha an geata so cumhang dhuit-sa, le t-fhéin-fhìreantachd, *oir leigidh e steach esan a théid troimhe gu slàinte tre ghràs.* Is ann dha croit t-uail, no dha eallach do “luid-eagan salach,” tha e cumhang. Cha’n’eil e idir cumhang dhuit-sa mar pheacach, agus ma théid thu troimhe mar pheacach, cha’n fhaigh thu cumhang e, cha’n fhaigh, eadhon, ged bu tu, ann an sùilibh Dhé, mar ’na do shùilibh féin, ceann-feadhna nan uile pheacach a bha riamh air an talamh. Ach cha leig e steach t-fhéin-fhìreantachd agus mur dealaich thu ris, feumaidh tu fantuinn am muigh. B’ aithne dhomh, uair-eigin, duine aig nach robh a chiall, air an robh mearan gu bhi tional gach luideag is cnàmh is mir iarunn air an leigeadh e a làmhan, ’nan eallach mòr air, agus timchioll a chuirp; agus aig an robh uiread de dhiadhachd an t-seann-chùmhnaint agus a rinn a chorp luchdaichte ’na fhìor shamhla air anam. Agus chuala mi mu dhuine caothaich anns an àirde fada mu thuath a chuir ri mearan tional nan luideagan rùn nach rachadh e gu bràth a stigh air dorus nach leigeadh e fhéin is eallach a steach le chéile. Air teachd dha, airfeasgar fuar geamhraidh gu oir mòintich fhàsail troimh an robh aige r’a dhol, ràinig e

Biadh Briste

dorus an aon bhothain anns am faigheadh e fasgadh, ach bha an dorus iosal agus chumhang, agus dh'airtlich air 'eallach a dhinneadh troimhe. Ach cha dhealaicheadh e ris, agus a mach air a' mhòinteach chaidhe tràth bha dubhar na h-oidhche a' dùmhlachadh air an t-sliabh. Beagan làithean an déidh so fhuaireadh e ann an cuithe shneachd, rag, marbh, fo eallach. Fhuair e bàs cha b'ann do bhrìgh gu robh dorus a' bhothain ro chumhang air a shon-san féin, ach, a chionn gu'n d' rinn e e ro chumhang dha féin le a luideagan. Is amhuil sin gheibh thusa bàs, a pheacaich, mu dhiùltas tu dealachadh ris gach uile nì a dh'aomas tu gus an neo-eisimeileachd as lugha air saor ghràs Dhé ann an Iosa Crìosd.—
Dr Ceanaideach.

C'àit an do chuir iad Crìosd. “Thug iad bhuam mo Thighearn agus cha'n'eil fhios agam c'àit an do chuir iad e.” Is e tha ann an so gearan anama ghràs-mhoir a tha 'g ionndruinn an Tighearna, agus saoilidh mi gu bheil neach ann an so a tha ag radh: “B'àbhaist domh an Tighearn fhaotainn anns an fhocal air a shearmonachadh, ach cha'n'eil mi 'ga fhaotainn ann an sin a nis. Thug iad bhuam mo Thighearn agus cha'n'eil fhios agam

Biadh Briste

c'àite an do chuir iad e." Ach tha fear eile a tha 'g ràdh: "Tha mo chor-sa ni's miosa na sin, oir b'àbhaist domh fhaotainn anns an fhocal air a shearmonachadh agus anns an fhocal air a leughadh cuideachd, ach cha'n'eil mi 'ga fhaotainn ann an sin a nis. Thug iad bhuam mo Thighearn agus cha'n'eil fhios agam c'àit an do chuir iad e.'" Ach tha fear eile a tha 'g ràdh. "Tha mo chor-sa ni's miosa na sin, oir bha mi 'ga fhaotainn anns an fhocal air a shearmonachadh agus air a leughadh, agus mar an ceudna anns an uaignidheas; ach cha'n'eil mi 'ga fhaotainn ann an aon de na trì àiteachan sin a nis. Thug iad bhuam no Thighearn agus cha'n'eil fhios agam c'àit an do chuir iad e." Ach cluinnidh mi fear eile ag ràdh: "Is e mo chor-sa as miosa uile, oir bha mi 'ga fhaotainn anns na h-àiteachan sin agus ann an comunna shluaigh, ach cha'n'eil mi 'ga fhaotainn ann an àite sam bith a nis. Thug iad bhuam mo Thighearn agus cha'n'eil fhios agam c'àite an do chuir iad e." Anaim bho chd, ma 'se sin do ghearan innsidh mise dhuit trì àiteachan as nach urrainn iad a thoirt: Cha'n urrainn iad a chaidh a thoirt á coimhcheangal siorruidh nan gràs. Cha'n urrainn iad a chaidh a thoirt á gealladh saor an t-soisgeil, agus cha'n' urrainn iad a chaidh a

Biadh Briste

thoirt as ionndruinn a tha agad 'na dhéidh.—
MacRath Mòr.

An cridhe briste. A réir an Sgriobtuir, is ann o shealladh air Criosd agus esan air a cheusadh air son peacaidh, a tha cridhe briste air fhaotainn; tha an t-anam troimh chreideamh agus o bhuaidh a' chroinn-cheusaidh a' faicinn fuath Dhé do'n pheacadh agus gràdh Dhé do'n pheacach, an uair nach do chaomhain e Mac a ghràidh, an uair nach deanadh nì no neach eile a' chùis; thug e thairis Mac sìorruidh a ghràidh gu bhi air a bhruthadh agus air a bhristeadh gu bàs an àite na feadhainn a thoill a bhi a' fulang gu sìorruidh airson am peacaidhean. Chaidh a bhristeadh agus a bhruthadh eadar a' chlach-mhuilinn uachdaraich agus a' chlach-mhuilinn iochdaraich, no eadar ceartas do-lùbaidh Jehobhah agus gràdh naomh, neo-chaochlaidheach, sìorruidh, Dhé; an gràdh naomh, sìorruidh, 'ga chumail suas ris na builleann, agus ceartas 'ga bhruthadh agus 'ga bhristeadh gu bàs, gus an robh ceartas làn-riaraichte. “An sin dh'éigh Criosd: *Tha e crìochnaichte*, agus thug e suas an deò.”—*MacRath Mòr.*

Tròcair uasal Dhé. An uair a bha a' Bhanrigh

Biadh Briste

againn a' tighinn an toiseach dh'ionnsuidh ar tìr chuirteadh brat-ùrlair scàrlaid fo a cosan, eadar an t-inneal giùlain anns an tigeadh i á Sasunn agus an t-àite no an tigh gus am biodh i a dol, gus nach cuireadh i a cas air an làr no air an talamh chumanta. Mar sin tha tròcair Dhé cho uasal agus nach cuir i ceum a coise air àite as ìsle na brata scàrlaid de thoillteanais fuil Chrìosd, agus am peacach nach coinnich i air a' cheum sin na biodh dùil aige gu bràth gu'n coinnich i e air ceum no cùrsa cumanta a chaithe-beatha pheacaich fhéin anns an t saoghal so.—*MacRath Mòr*.

Sealladh Teàrnaidh (Is. xlv. 22). O! an ainm Dhé seallaibh ris, agus bithibh air bhur teàrnadh. C'àit a bheil sibh a' dol, bho fhichead bliadhna agus gu ceithir fichead bliadhna 'na mo choinneamh, agus sibh a' ruith dh' ionnsuidh ifrinn shìorruidh cho luath agus a ghiùlaineas sgiathan tim sibh. O! nach seall thu ris an Dia shìorruidh ann an grunn na prasaich. O! nach cròm thu os a chinn gus an toir e nuas do shùil uaibhreach agus do spiorad caothaich. Dé tha e deanamh 'na shìneadh an sin? Tha e ag oibreachadh a mach slàinte airson t'anam. O! nach seall thu ris air a chomhdach leis na smugaidean: air fhalt

Biadh Briste

a spìonadh as. O! nach seall thu ris o'n fhallus fhola (agus leig am mòr shluagh gaoir asda). O! dhiabhulan thugaibh ifrinn oirbh, cha'n'eil tairgse agaibhse an so. Agus thusa dhiabhuil gu'n cron-aicheadh Dia thusa cuideachd (bha eagal mòr air an t-sluagh). O! mo cho-pheacaich cha 'n e sibhseidir tha mi ag ràdh, ach spioradan an diabhuil a tha dannsa air bhur spioradan 'na mo choinneamh. Cha'n'eil mi a' cur an aghaidh caoineadh mo cho-pheacaich, agus is fhad a ghabh e bhuan, ach tha mi dol a ràdh so riut-sa. Ged thuiteadh do shùilean as an sluichd, agus ged thigeadh adhaircean air do glùnaibh ag ùrnuigh cha dhean sin do theàrnadh. Agus cò bhios air a theàrneadh ma tha? Innsidh mise dhuit-se. Agus ge b'e dh' aidicheas agus a thréigeas a pheacaidhean, agus a bhunaicheas chum na crìche, bidh esan air a theàrnadh. Ach, O! ars' an seann duine, cha bhi mise air mo theàrnadh co-dhiù; thug mi uile làithean mo bheatha do sheirbheis an diabhuil, nàmhaid m'anama; tha mo chridhe air a dhol 'na chloich; tha mo cheann air crìonadh, agus cha'n urrainn mi nise bròn no aithreachas a dheanamh, agus bidh mise caillte co-dhiù. O! mo cho-pheacaich na abair sin idir. Tha *stobh* ann an sud gu bhi bruith an fhiodh a

Biadh Briste

théid 'sna soithchean mòra. Cuirear am maide ascaoin a stigh agus thig e a mach air a bhruith, agus théid e ann an cliathaich an t-soithich mar dh' iarradh e bhi, agus an uair théid t'anam-sa, mo cho-pheacaich, a stigh ann an *stobh* teasghraidh Chrìosd, bidh tu cho sùbailte ri dialtag. A nis, anam, an déidh na chual thu uamsa agus na do labhair mise riut-sa, cha bhi nì fallan no ceart bho so agad gus an téid teine na h-ùrnuigh fhàdadh air cagailte t'anama leis an Spiorad Naomh, agus an uair thòisicheas sin, cha'n'eil clòsaid, no cùl cnuic nach tuit an t-anam ud sìos fa chomhair Dhé, agus an ùrnuigh so, is an ùmhlachd so, cha chuir tìm no sìorruidheachd stad orra.—*MacRath Mòr.*

Obair Lagha. Thusa air a bheil eagal nach d' fhuair thu nì's leòir de obair lagha, ma's le Crìosd thu, nì an t-eagal a tha agad nach d' fhuair thu nì's leòir, nì's leòir de obair lagha dhuit-sa gu là do bhàis.—*Urr. Fionnladh Cook.*

Fìreanachadh agus naomhachadh. Aidich thusa do pheacaidhean, agus cha chosd iad tuilleadh gu sìorruidh dhuit. Ma gheibh thusa spiorad aidichidh, cha chosd iad tuilleadh gu sìorruidh dhuit. Ach thoir an aire nach bi thu ri fochaid

Biadh Briste

air Dia, 'gan aideachadh le do bheul, agus do chridhe 'gan gràdhachadh. Ach ma gheibh thusa do pheacaidhean aideachadh, cha chosd iad tuilleadh dhuit gu sìorruidh. O! ma ta, nach sona an creutair a fhuair 'na pheacadh maitheanas!

Is e maitheanas peacaidh a' bheannachd 's mò fhuair aon a riamh. Cha dean maitheanas aon ullamh air son glòire, ach cha toir neach a fhuair maitheanas sgread gu bràth ann an ifrinn; ach 'se tha an Sgriobtuir ag radh, "As eugmhais naomhachd nach faic neach air bith an Tighearna." Tha maitheanas peacaidh a' saoradh o ifrinn, ach 'se naomhachd 'tha 'g ullachadh airson glòire. Agus tha mi cinnteach gach aon tha da rìreadh a' creidsinn ciod e sin peacadh, na'm faigheadh e 'roghainn, naomhachd no maitheanas, gu'n roghnuicheadh e naomhachd. 'Se naomhachd comharradh cinnteach air maitheanas, agus, mar 'eil sin air a thoirt a steach 'nad' anamsa, cha'n'eil barrantas agad o fhocal an Tighearna gu smuaineachadh gu bheil do pheacaidhean air am maitheadh. An là tha an Tighearna maitheadh peacaidh, tha E bristeadh gaol a' pheacaidh anns an anam, agus tha E toirt gaol do naomhachd a steach anns an anam, agus mar 'eil sin 'nad' anamsa cha'n 'eil barrantas agad

Biadh Briste

o fhocal an Tighearna gu bheil do pheacaidhean air am maitheadh.—*Urr. G. Cook.*

Deanaibh aithreachas. Bha caileag òg ann am baile àraidh, o chionn ghoirid le 'm bu toil a bhi leughadh a' Bhiobuill, agus leabhraichean maith eile, agus ag ùrnuigh, agus a' seachnadh gach nì a b' fhios di a bhi olc. Thàinig tinneas trom oirre; agus an uair a bha i air leabaidh a tinnis, dh' iarradh i air a h-athair agus air a màthair, agus air a' chloinn eile, a' chuid so, agus a' chuid ud eile dhe'n Bhiobull a leughadh dhi, agus bhiodh i fhéin ag ùrnuigh air an leabaidh. Arsa ise, aon là r'a màthair:—a mhathair ghràidh, tha mise air bheul 'ur fàgail, agus a dhol air falbh. A bheil fhios agad a ghràidh mo chridhe, arsa màthair, c'ait a bheil thu a dol? Tha mi, arsa ise, a dol do ionad nì's ro ghlòrmhoire na's urrainn dhomh innseadh dhuibh. O! arsa ise, “Deanaibh aithreachas, agus creidibh an soisgeul.” Beagan an déidh sin, chaochail i. Nach bu mhaith leat, air do leabaidh bàis, a bhi ann an cor na caileige so. Gabh comhairle a' Bhiobuill ma ta.—*Urr. Fraing M'Bheathain.*

Maitheanas Peacaidh. Ma leughadh maith-

Biadh Briste

eanas peacaidh riamh leat-sa 's ann am fuil a rinneadh sin; agus ma leughadh e ann am fuil, cha'n ann le sùilean tioram; agus ma leughadh e ann am fuil, ar leam, gur mò a shaoileadh dhe'n Tì a thug maitheanas na dhe 'n mhaitheanas a fhuair thu; agus is ar leam, ged thug esan maitheanas dhuit-sa, cha toir thus' a chaidh maitheanas dhuit fhéin.—*Urr. Iain Ceanaideach, Chill-Iurnain.*

A' lagh 'sa' soisgeul. Is e an lagh an t-snàtha a tha a' tolladh is e an soisgeul a' snàithean a tha fuaigheal. Feumaidh lot a bhi ann mu's bi slànachadh no ceangal suas ann.—*Urr. Tomas M'Aoidh, Lairig.*

An ath-bhreth. Is e an ath-bhreth caochladh cùram anama, caochladh inntinn, caochladh cleachdaidh.—*Urr. Tomas M'Aoidh, Lairig.*

Airidheachd Chrìosd. Ged bhiodh anam agam airson gach boinne 'sa' chuan ud shìos (aig Ard-nan-saor), agus ged bhiodh gach anam dhiubh sin cho ciontach 's a tha mise a' faireachduinn m' anam fhéin, tha mi a' faicinn de dh'airidheachd ann an Crìosd, agus de thoillteannas 'na iobairt 's

Biadh Briste

gu'n earbainn gach anam dhiubh ris.—*Urr. Seumas Calldair.*

Diomhaireachd. Ach an neach a ta creidsinn gu bheil Dia ann 's fheudar dha rùintean-diomhair a chreidsinn ; agus ann an sùil an reusoin fhallain cha'n urrainn ni sam bith sealltuinn na's ladarna na gu'n gabhadh duine air an t-Uile-chumbhachdach a rannsachadh a mach gu h-iomlan agus seasamh a mach gu deadharra a' diultadh an fhoillseachaidh shoilleir agus ghloin a thug E dhuinn air a nàdur no a shlighean a chionn gu bheil iad sin do thuigsinn leis a' chreutair bho chd leibideach a tha 'na dhìomhaireachd dha fein agus nach urrainn an t-aobhar a thoirt seachad airson aonadh an anama agus a' chuirp—da nàdur, gidheadh aon phearsa—na's mo na 's urrainn da an doimhne mhòr so a bhreithneachadh a tha gu neo-chrìochnach seachad air fiosrachadh cumhang tuigse an duine eadhon run-diomhair mòr so na Diadhachd — Dia air 'fhoillseachadh anns an fheoil.—*Urr. Tearlach Calldair.*

A' cronachaidh na gaoithe. 'Tha mi 'na do chomain, a ghaoith, gu'n do dhùisg thu iad : oir mur dùisgeadh thusa iadsan, cha dhùisgeadh iadsan

Biadh Briste

mise; ach a nis tha mi fhéin a' m' dhùisg agus feudaidh tusa a bhi 'na do thosd.—*Urr. Iain Porteous.*

Còta Ioseph—Gen. xxxvii. 3. Tha thu an sin 'na do shuidhe agus iongantas ort ciod a gheibh am ministear anns a' chòta a rinn Iacob d'a mhac Ioseph. Thig thusa comhla rium-sa agus chì sinn ciod a gheibh sinn anns an *text*, an uair a dh' fheuchas sinn an còta, a fhuair Ioseph, air Ioseph an Tiomnaidh Nuaidh. Chì sinn an toiseach gur e athair a rinn an còta dha, agus a ris gur e athair a chuir a mach e a shireadh a bhràithrean, agus bha na dathan a bha anns a' chòta mar shamhladh air a' chòta a bha air Ioseph an Tiomnaidh Nuaidh:

B'e a' cheud fhear dath *dubh* a' bhròin. "Thigibh agus faicibh a bheil bròn sam bith cosmhuil ri mo bhron-sa." A ris bha dath *dònn* a' bhruthaidh ann. "B'e toil an Tighearn a bhruthadh." A ris bha dath *geal* na neo-chiontais ann. "Mar fhuil Uain gun chron 's gun smal." A ris bha dath *dearg* nam fulangasan ann. "Dh' fhuiling e am firean airson nan neo-fhìrean." A ris bha dath *uaine* na tréigsinn ann. "Mo Dhia, mo Dhia c'uime a thréig thu mi?" A ris bha dath

· Biadh Briste

gorm na dillseachd ann. “Tha caraid ann as dlùithe a leanas na bràthair.” A ris bha dath *buidhe* an t-sòlais ann. “Airson an aoibhneas a chuireadh roimhe.” Bha ni-eigin an sin ri ràdh mu’n ghrèidheadh a rinn a bhràithrean air an uair chaidh e a choimhead orra.—*Urr. Iain Porteous.*

Dùrachd. A Cheirt-Bhreitheamh an domhain, stiùir cùise dhaoine mòr na Rìoghachda go Fìrinne Dé a sheasamh, còir agus comhthrom eatorra féin, sìth agus sonas do gach aon duine.—*Urr. Raibeart Kirk, MS., 1689.*

Modh beannachaidh luinge ag dol dh’ ionnsuidh na fairge. Beannaich ar long. Gu’m beannaicheadh Dia an t-Athair i. Gu’m beannaicheadh Iosa Crìosd i. Gu’m beannaicheadh an Spiorad Naomh i. Cìod is eagal leibh agus Dia an t-Athair leibh? Ni h-eagal aon nì. Cìod is eagal leibh is Dia am Mac leibh? Ni h-eagal aon nì. Cìod is eagal leibh is Dia an Spiorad Naomh leibh? Ni h-eagal aon nì. Gu’n deanadh an Dia an t-Athair, uile-chumhachdach, air sgàth a Mhic Iosa Crìosd, le comhfhurtachd an Spioraid Naoimh, an t-aon Dia a thug clann Israel trid a mhuir ruaidh gu mìorbhuileach, agus a thug Ionas gu

Biadh Briste

tìr á broinn na muice mara, agus a thug Pol an t-abstol agus a long le fir o onfhadh iomarcach, agus o fheartan dhoininn, ar saoradh, ar naomhachadh, agus ar beannachadh, agus ar toirt gu sèamh, le soineann, agus sòlas, thar chuain, agus a chum calaidh, a réir a thoil naomha féin. Abradh gach uile neach: biodh amhluidh.—*Eoin Carsual.*

'S e Dia as tearmunn duinn gu beachd,
Ar spionnadh e 's ar treis:
An aimsir carraid agus teinn,
Ar cobhair e ro dheas.
Mar sin ged ghluaist' an talamh tròm,
Cha 'n aobhar eagail duinn:
Ged thilgeadh fòs na sléibhte mòr'
Am builsgein fairg' is tuinn.—*S. xlv. 1-2.*

Fa chùis an uamhais anns an oidhch'
Cha bhi ort geilt no sgàth;
No fòs fa chùis na saighde bhios
A' ruith air feadh an là:
Cha bhi maoin eagail ort roimh 'n phlàigh
Tha triall an dorchadas:
No fòs fa chùis an uilc a bhios
Mu mheadhon là ri sgrios.—*S. xci. 5-6.*

Is treise Dia ta chòmhnuidh shuas
Na fuaim nan uisge garbh';
Is treise Dia na sumainnean,
Is tonna cuain gu dearbh.—*S. xcii. 4.*

“**N** UAIR a rinn a' Roinn-Eorp' bagairt a' dheanamh air na h-eileanan so, bhitheadh e 'na mhasladh air treubhantas mic fhoghainteach Bhreatuinn mur a d' éirich iad mar aon duine a' dhìon an dùthaich mhàthaireil. . . .

Oir tha araon ar Rìgh agus ar tìr ro-airidh air cathachadh as an leth, agus cha b'e ach an dubh-ghealtair nach doirteadh fhuil gu toileach air an sgáth. . . .

'N uair tha eud an t-saighdeir 'na theine le gràdh tìr' is teach', cha'n'eil crìochan aig dànachd a spioraid, agus cha'n'eil beart arma ris nach sìn e làmh. . . .

Is fìor rogha òigridh ar dùthcha saor-shaighdeirean ar Rìgh, agus cha'n'eil an coimeas an arm tìr air bith. Bu choir “Tìr nam beann 's nan gleann,” bhi na “Tìr nan gaisgeach.” . . .

'S ann le bhi gu cinnteach air taobh Chrìosd bhithear neo-sgàthach anns a' chath. Bitheadh a Cheannard 'na chridhe agus cha bhi crìth ann an gàirdean an t-saighdeir. Na bitheadh crùbadh bho'n chòmhrag, oir tha beatha a' Chrìosduidh tèaruinnt agus tha 'bhuaidh cinnteach. Roimh dha dhol 's a' chath tha bheatha ann an gleidheadh Dhé. Iadsan bheir buaidh troimh an Uan bithidh orra crùn na glòire, agus bithidh slainte naomhachd fhoirfe aca. Dhealaich iad ri 'n dòghruinn anns a' bhuaidh, agus bithidh sonas bith-bhuan 'nan cridheachan agus aoibhneas sìorruidh air an cinn 'n uair a shiubhlas iad a stigh gu fois agus àrd-shonas agus glòir tigh an Athar.”

Dr Ceanaideach

bha'n Inbhir pheofharan.

